bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SALI
9
MAYIS 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1765.

MHP, AP ve sağcı basın "Türkiye'de paket bomba yapılamaz" diyordu ama...

Paket - bombaların Türkiye'de yapıldığı saptandı

İddiaların aksine...

★ SCOTLAND YARD UZMANLARI, HAMİDO VE YAKINLARINI ÖLDÜREN BOMBANIN TÜRKİYE'DE İMAL EDİLDİĞİNİ BELİRTTİLER

★ İÇİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN, PAKET BOMBALARIN MHP'LİLERİN BULUNDUĞU NÜKLEER ARAŞTIRMA MERKEZİNDE YAPILDIĞINI AÇIKLAMIŞTI

HABER MERKEZİ

İngiliz **Scotland Yard** Polis Örgütüne mensup üç uzman, dün Başbakan **Bülent Ecevit**'le yaptıkları görüşmede, Malatya Belediye Başkanı **Hamit Fendoğlu** ve yakınlarının ölümüne yolaçan bomba ile Pazarcık Belediye Başkanı'na gönderilen ve iki PTT memurunun ölümüne yolaçan paket bombaların Türkiye'de yapıldığının delillerle saptandığını söylemişlerdir.

Başbakan **Bülent Ecevit**, şubat ayında Türkiye'ye davet ettiği **Scotland Yard** Polis Örgütünün üç uzmanı ile dün bir görüşme yapmıştır. THA'nın haberine göre, **Scotland Yard** uzmanları özellikle Malatya'da patlayan bomba olayı ile ilgilenmişler ve **Hamido** ile birlikte üç yakının ölümüne yolaçan bombanın Türkiye'de yapıldığına dair kanıtlar ele geçirdiklerini bildirmişlerdir.

MHP. AP VE SAĞCI BASIN «DIŞARDA YAPILDI» DİYOR

Bilindiği gibi, Malatya ve Pazarcık Belediye Başkanlarına gönderilen ve beş kişinin ölümüne yolaçan bombaların MHP'li komandoların çalıştığı Ankara'daki Nükleer Araştırma Merkezi'nde yapıldığı, İçişleri Bakanı Özaydınlı ve Başbakan **Ecevit** tarafından daha önce açıklanmış, ancak, MHP ve AP yöneticilerinin yanısıra sağcı basın ve faşist görüşleri savunan bazı gazeteler bombaların Türkiye'de imal edilemeyecek yapıda oldukları görüşünü yaymaya çalışmışlardı. Nitekim, Tercüman

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

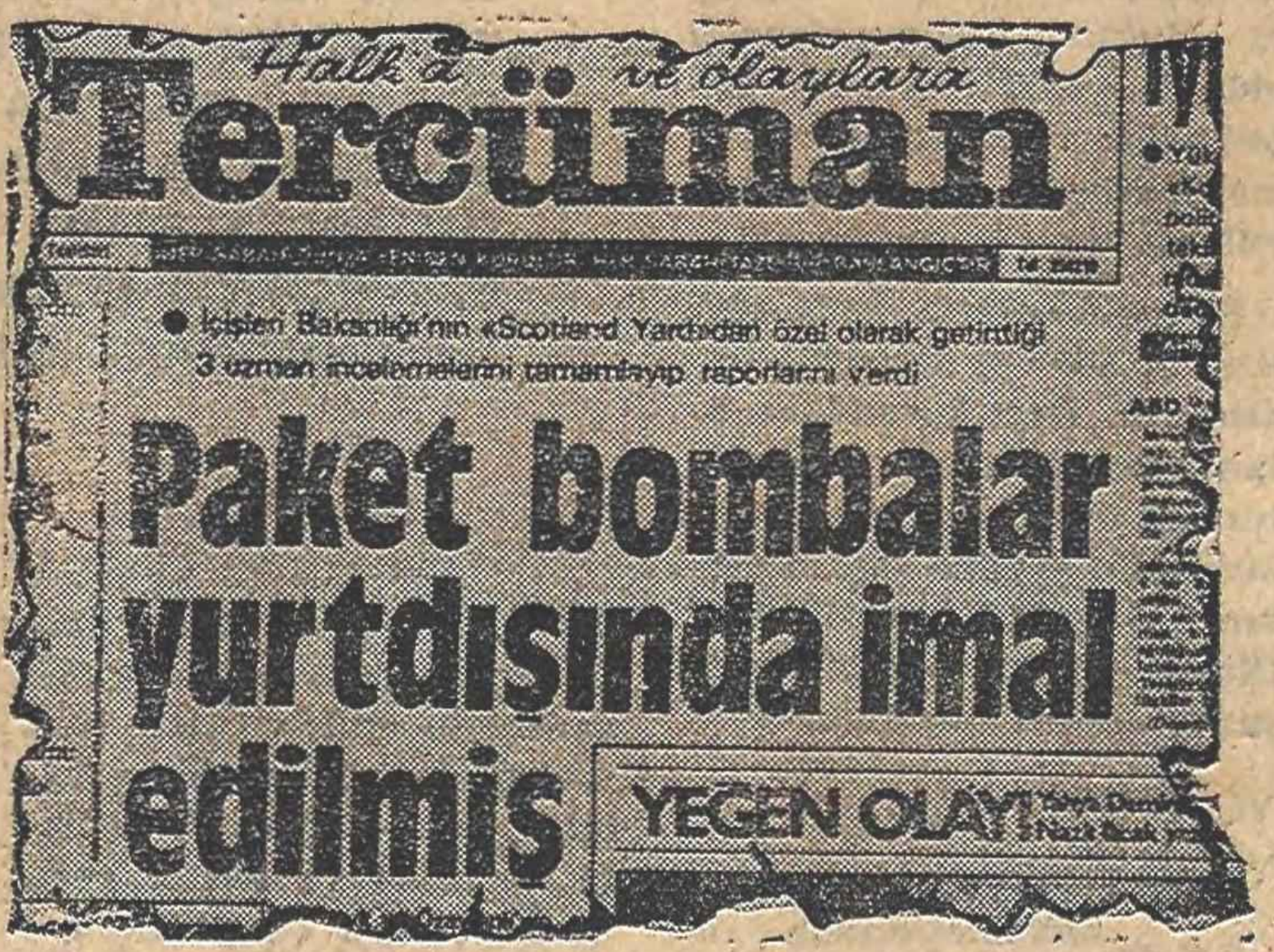

Halk'ın ve olaylara Tercüman

● İçişleri Bakanlığı'nın «Scotland Yard»dan özel olarak getirttiği 3 uzman incelemelerini tamamlayıp raporlarını verdi

Paket bombalar yurtdışında imal edilmiş

YEĞEN OLAYI

Niçin içeride-dışarıda tartışması?

MHP'nin şiddet ve cinayet olaylarındaki rolünü ört-bas etmek için, kimi gazeteler yoğun çaba gösteriyor, gerçekleri tahrif ediyorlar. Bunun son örneğini yine Tercüman Gazetesi verdi. İngiliz Scotland Yard polislerinin incelemelerinin sonunda vardıkları sonucu, okurlarına tamamen ters biçimde aktardı. Malatya Belediye Başkanı Fendoğlu'nu ve Pazarcık'ta patlayan paket-bombaların dışarıda imal edildiğini savundu. Amaç açık ve ortada: Eğer paket-bombalar dışarıda yapılıyorsa, bunun MHP ile ilgisi olmadığı daha kolay anlatılacak. Peki Tercüman ve onunla aynı yolun yolcuları, şimdi, ortaya çıkarılan bu gerçek karşısında ne diyecek, ne yapacaklar? Nükleer Araştırma Merkezinde çalışan MHP'li ve Ülkü Ocaklı'ları nasıl savunacak, okurlarına gerçeği nasıl yansıtacaklar. Merak edilen en başta bu...

ROMANYA TÜRKİYE'YE 100 MİLYON DOLAR KREDİ VERECEK

TİCARET BAKANI TEOMAN KÖPRÜLÜLER, VARILAN ANLAŞMA GEREĞİNCE ROMANYA'DAN İLK OLARAK TÜRKİYE'YE DEMİR VE ÇELİK İTHAL EDİLECEĞİNİ BİLDİRDİ

ANKARA (THA)

Ticaret Bakanı **Teoman Köprülüler**, Romanya'nın Türkiye'ye toplam 100 milyon dolar kredi vermeyi kabul ettiğini söylemiş, «Yapılan temaslar sonunda iki ülke arasında kredi konusunda hiçbir pürüz kalmamıştır» demiştir. Köprülüler, geçen hafta içinde Romanya'ya yaptığı resmi ziyaret sonucunda varılan anlaşma gereğince Romanya'nın Türkiye'ye ilk olarak demir ve çelik ü-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

CUK

İSABET

Yeni yasa çıkmadı
diye
«Toprak Reformu»
uygulaması yarın
duruyor.
İsabet.
Yok olanın
var sanılmasındansa
yok olanın
yokluğunun bilinmesi
iyidir.

A.E.

Nizip'teki çatışmada bir işçi öldü

★ TOPLUM POLİSİNİN BÜNYESİNDE «CASUS TİMLER» OLUŞTURULUYOR

★ KOZAN'DA FAŞİSTLER İLERİCİ ÖĞRENCİLERE SALDIRARAK, BİR ÖĞRENCİYİ BIÇAKLA AĞIR YARALADILAR

★ MALATYA CHP İL BAŞKANI, «MALATYA, EMPERYALİST AJANLARIN ALANI HALİNE GELMİŞTİR» DEDİ.

★ ANKARA'DA BİR GENÇ, DÖRT KİŞİNİN SİLAHLI SALDIRISINA UĞRAYARAK SIRTINDAN AĞIR YARALANDI

★ HİÇBİR SUÇ ALETİ BULUNMADIĞI ÖNE SÜRÜLEN EDİRNEKAPI YURDU'NDA 10 METRE UZUNLUĞUNDA DİNAMİT FİTİLİ VE ÇOK SAYIDA FÜNYE ELE GEÇİRİLDİĞİ POLİS RAPORLARINDA AÇIKLANDI

HABER MERKEZİ

Dün yurt çapında faşist saldırılar devam etmiş, Nizip'te bir işçi öldürülmüş, Kozan'da da bir lise öğrencisi bıçakla ağır yaralanmıştır. Bu arada İzmir'de toplum polisi içinde casus TİM'ler oluştuğu bildirilmiştir. Malatya CHP İl Başkanı bir açıklama yaparak Malatya'nın emperyalist ajanların alanı haline geldiğini belirtmiştir.

GAZİANTEP

★ Nizip İlçesi'nde önceki gece saat 22.00 sıralarında Abdurrahman Alagöz adında bir kişinin öldürülmesi olaylara yolaçmış, polis karakolu taşlanmış, savcının otomobili ile bir polis otomobili tahrip edilmiştir.

Tek Gıda-İş Sendikasından çıkan bir grup saat 22.00 sıralarında PTT binasına doğru güncel olayları konuşarak ilerlerken münakaşaya

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

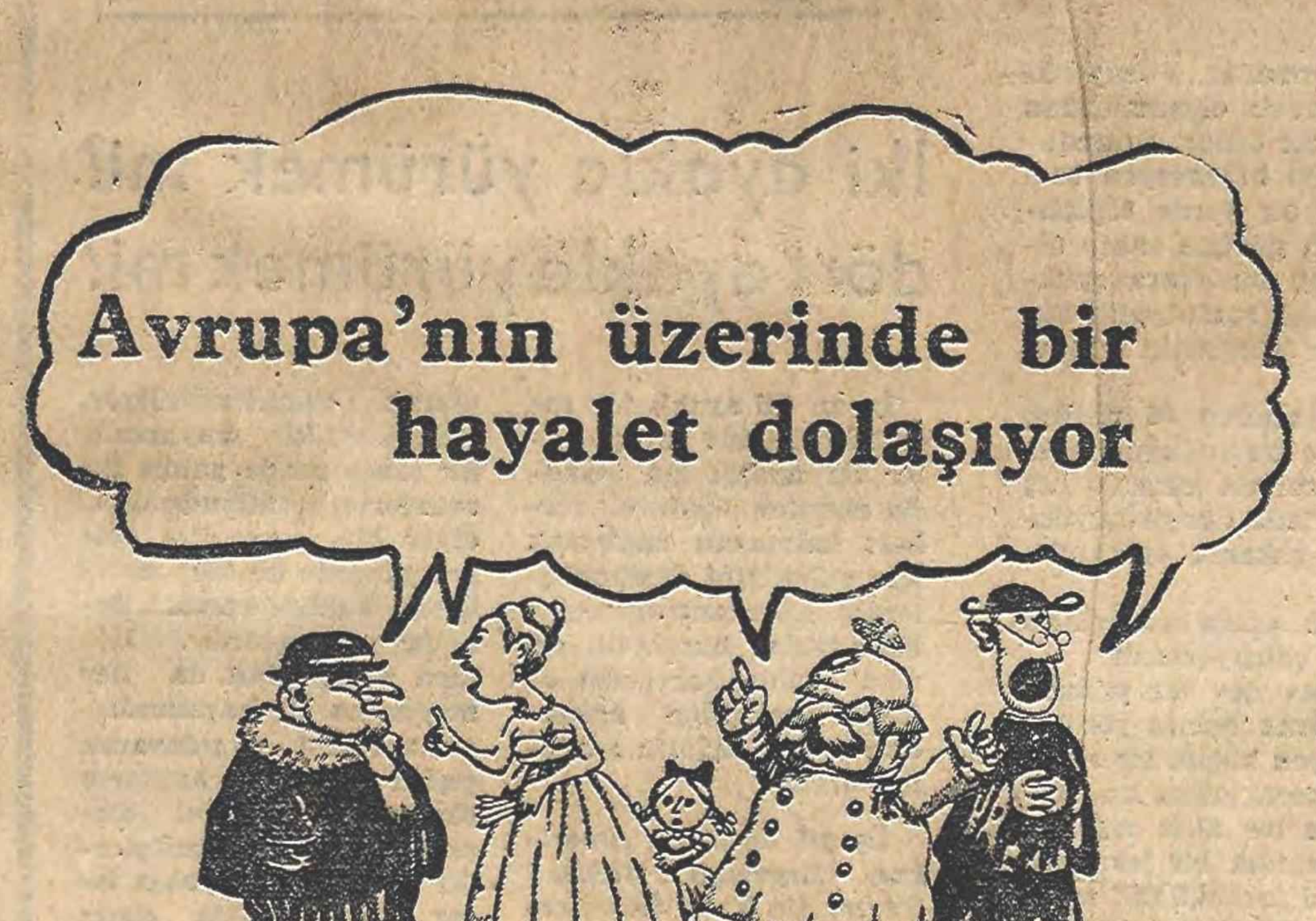

Avrupa'nın üzerinde bir hayalet dolaşıyor

?

Yakında *Politika*'da...

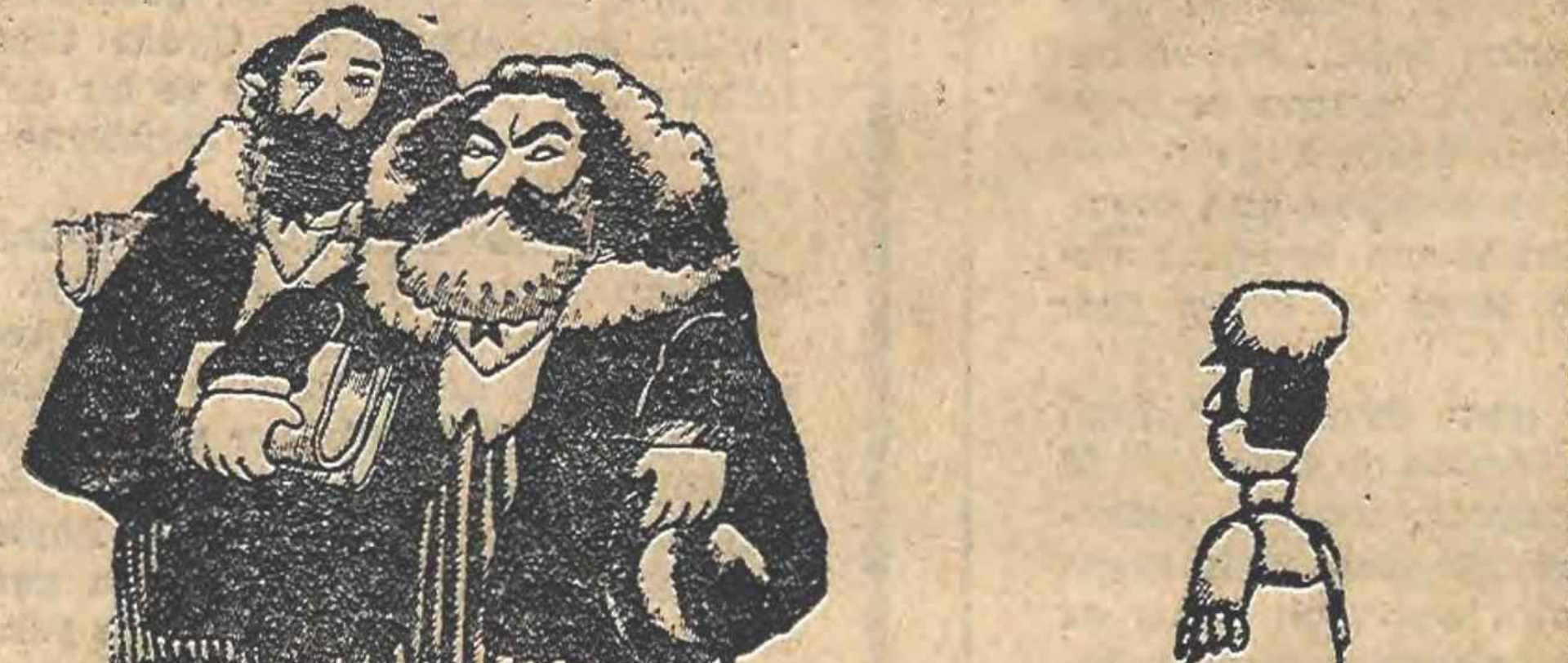

Bahir Ersoy hakkında istenen gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmaması bugün görüşülecek

ANKARA (İSTA)

Adalet Partisi milletvekillerince Çalışma Bakanı **Bahir Ersoy** hakkında istenen gensorunun gündeme alınıp alınmaması bugün yapılacak Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülecektir. Ersoy'un sendikaların parçalanıp DİSK'e kaymaları yolunda çaba gösterdiği, irade beyanı uygulamasının da yasalara ve Anayasaya aykırı olduğunu öne süren AP İzmir Milletvekili **Ali Naili Erdem** ve 12 arkadaşının önergesinin gündeme alınmasının reddedilmesi beklenmektedir.

Çoğunluğun sağlanması halinde bugün yapılacak Genel Kurul'da önce gensoru sahibi olarak **Mustafa Başoğlu** yada **Ali Naili Erdem** bilgi vereceklerdir. Daha

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Ankara'da faşistlerin tahrip ettiği «1 Mayıs Karikatür Sergisi» yeniden açılacak

★ ANKARA BELEDİYE BAŞKANI ALİ DİNÇER «1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMININ KİTLESEL VE OLAYSIZ OLARAK KUTLANMASI ÜZERİNE KARANLIĞIN ASKERLERİ ANKARA'DAKİ KARİKATÜR SERGİSİNE SALDIRMIŞLARDIR» DEDİ

ANKARA, (İSTA)

Ankara'da karikatürcüler ve belediye'nin işbirliğiyle açılan ve cumartesi gecesi faşistler tarafından saldırıya uğrayan 1 Mayıs İşçi Bayramı ile ilgili karikatür sergisinin onarılıp yeniden ziyaretçilere açılacağı bildirilmiştir. Ankara Belediye Başkanı **Ali Dinçer**, 1 Mayıs İşçi Bayramı'nın İstanbul'da kitlesel olarak kutlanması ve hiç bir olay çıkmaması karşısında karanlık güçlerin şoka uğradığını

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

POL-DER: "Hükümet çıkarcı çevrelerin yaygaralarına kulak veriyor,,

ANKARA (İSTA)

POL-DER Genel Başkanı Mehmet Polat, hükümetin bazı çıkarcı çevrelerin yaygaralarına kulak vererek POL-DER'i kapatma çabasında olduğunu belirterek, «POL-DER'i kapatmakla İstanbul, Malatya ve Konya şubelerini bombalayanlarla aynı görüş paylaşılmış olacaktır» demiştir.

POL-DER'in bugüne değin

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

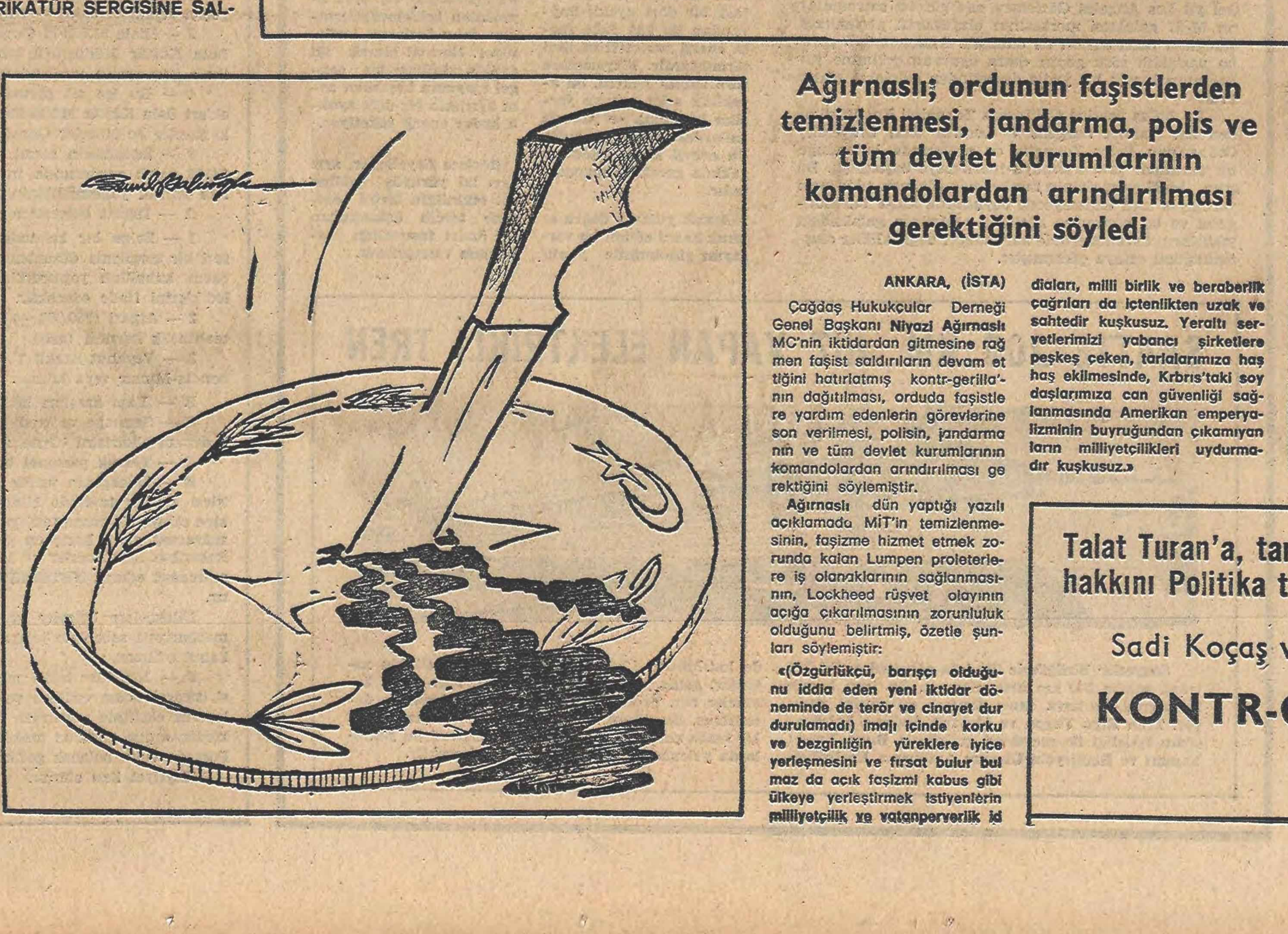

Ağırnaslı; ordunun faşistlerden temizlenmesi, jandarma, polis ve tüm devlet kurumlarının komandolardan arındırılması gerektiğini söyledi

ANKARA, (İSTA)

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı **Niyazi Ağırnaslı** MC'nin iktidardan gitmesine rağmen faşist saldırıların devam ettiğini hatırlatmış kontr-gerilla'nın dağıtılması, orduda faşistlere yardım edenlerin görevlerine son verilmesi, polisin, jandarmanın ve tüm devlet kurumlarının komandolardan arındırılması gerektiğini söylemiştir.

Ağırnaslı dün yaptığı yazılı açıklamada MİT'in temizlenmesinin, faşizme hizmet etmek zorunda kalan Lumpen proleterlere iş olanaklarının sağlanmasının, Lockheed rüşvet olayının açığa çıkarılmasının zorunluluk olduğunu belirtmiş, özetle şunları söylemiştir:

«(Özgürlükçü, barışçı olduğunu iddia eden yeni iktidar döneminde de terör ve cinayet durdurulamadı) imajı içinde korku ve bezginliğin yüreklere iyice yerleşmesini ve fırsat bulur bulmaz da açık faşizmi kabus gibi ülkeye yerleştirmek istiyenlerin milliyetçilik ve vatanperverlik iddiaları, milli birlik ve beraberlik çağrıları da içtenlikten uzak ve sahtedir kuşkusuz. Yeraltı servetlerimizi yabancı şirketlere peşkeş çeken, tarlalarımıza haşhaş ekilmesinde, Kıbrıs'taki soydaşlarımıza can güvenliği sağlanmasında Amerikan emperyalizminin buyruğundan çıkamıyanların milliyetçilikleri uydurmadır kuşkusuz.»

TEKNİKERLER KURULTAYI SONUÇ BİLDİRİSİ YAYINLANDI

141 142'nci maddelerin kaldırılması istendi

HABERİ 4. SAYFADA

Toplusözleşme düzenine konulan sınırların kaldırılması istendi

★ «TÜRKİYE 78 VE YENİ DÖRDÜNCÜ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI» KONULU SEMİNERDE KONUŞAN SADUN AREN EMEKÇİLERİN ULUSAL GELİRDEN DAHA ÇOK PAY ALMASININ ÖNLEMLERİNİ AÇIKLADI.

Mehmet GÜRKAN
Bildiriyor

BURSA — Bursa Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi tarafından düzenlenen «Türkiye 78 ve Yeni Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı» ko-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Talat Turan'a, tanınmayan cevap hakkını Politika tanıyor...

Sadi Koçaş ve Memduh Ünlütürk'e cevap

KONTR-GERİLLA GERÇEĞİ

Yarın Politika'da

E. ONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

42 milyonun özgürlüğü

1 Mayıs'ın üstünden tam bir hafta geçti. Ama, 1 Mayıs üstüne yapılan söyleşiler, yazılan makaleler, verilen demeçler sürüp gidiyor... 1 Mayıs üstüne, olumlu-olumsuz, yazılan ve söylenenlerin, odak noktasını, Türkiye Komünist Partisi oluşturuyor... Ve 1 Mayıs 1978 için söylenen olumlu-olumsuz herşey, TKP'de somutlaşıyor TKP'nin üstünde toplanıyor...

Sermaye sınıfı, onun ideologları, politikacıları, gerici büyük basın, faşistler, Maocu komandolar, el ve dil birliği ederek, TKP'ye yoğun bir saldırıya geçtiler... Bir de, «Sol adına, ilericilik adına, hatta ve hatta, sözümona Marksçılık adına yapılanlar var... Bu yazıda, bunlardan birisinden, bir gazete ve onun köşe yazarından sözetmek istiyorum... Cumhuriyet Gazetesi ve İlhan Selçuk'tan...

Cumhuriyet Gazetesi, son birkaç yıldır, «ilerici» bir görünüm altında, anti-komünizm, anti-sovyetizm yapma göreviyle yükümlü kılındı... Ve Cumhuriyet Gazetesi, pekçok haber, yorum ve makalesiyle, bu görevi «ince» ve «kurnaz» bir biçimde sürekli sürdürdü... İşçi sınıfının ekonomik ve politik hareketi yükseldikçe, Cumhuriyet Gazetesi bu işlevini daha da yoğunlaştırdı... «Avrupa Komünizm»inden «Proletarya Diktatörlüğü» ilkesinin bırakılmasına değin, anti-komünizm ve anti-sovyetizmin tüm incelikleri, Cumhuriyet Gazetesin'de tüm ayrıntılarıyla işlendi...

Cumhuriyet Gazetesi'nin kimi yazarları gibi, gazetenin politikasının saptanmasında etkin bir gücü olduğu bilinen İlhan Selçuk'da, uzunca bir süre bu politikanın dışında göründü... Ne var ki, İlhan Selçuk'un 1 Mayıs öncesi ve sonrası, konuya ilişkin yazdıkları, yazarın bu politikanın içinde olduğunu gün ışığına çıkardı...

İlk olarak, İlhan Selçuk, 1 Mayıs öncesi yazdığı bir makalede, üstü örtülü de olsa 1 Mayıs'ın bu yıl kutlanmamasını istedi... Ayrıca, İlhan Selçuk'un 1 Mayıs'ın kutlanmaması için özel girişimlerde bulunduğu ve bu yönde özel çabalar harcadığı de, yoğun bir biçimde söyleniyor... Gönül ister ki, bu söylenenler yanlış istihbarata dayanıyor olsun.

Asıl önemlisi ve ilginç olanı, İlhan Selçuk'un 1 Mayıs 1978'e ilişkin, 1 Mayıs sonrası yazdığı iki makalede toplanıyor... İlkinde, İlhan Selçuk, Türkiye «Sol»unun, İşçi Sınıfı Hareketinin, TKP'nin gücünü örtbas etmek için klasik bir yola başvuruyorlar. İlhan Selçuk'a göre, 1 Mayıs'a ilişkin vurgulanması gereken noktalardan birisi, Türkiye «Sol»unun bölünmüşlüğüdür... Gerekçe de şudur: «Öylesine çok örgüt vardı ki, hangi derneğin neyi temsil ettiğini anlayabilmek çoğu zaman uzmanlık isteyen bir iş niteliğine dönüşüyordu.

Sizin anlayacağınız, İlhan Selçuk'a göre, gençlik, kadın, öğretmen, teknik elemanlar ve sendikaların, yani tüm demokratik kitle örgütlerinin sayıca çok oluşu, her örgütün kendi flaması altında üyeleriyle 1 Mayıs'a katılışı Türkiye «Solu»nun bölünmüşlüğünün göstergesi oluyor... Acaba İlhan Selçuk görememişmidir ki, demokratik örgütlerin, sendikaların tümüne yakınında «TKP'ye Özgürlük» belgisi taşıyan dövizler yükselmiş ve bu örgütlerin üyeleri aynı belgiyi uzunca bir süre haykırmışlardır...

İkinci olarak, aynı yazıda İlhan Selçuk, «TKP'ye Özgürlük» belgisine de karşı çıkarak, «Niçin yalnız TKP'ye Özgürlük? özgürlük sorunu, TKP'li olsun olmasın 42 milyon yurttaşın sorunudur» diye yazıyor... İlhan Selçuk gibi gerçekten güçlü bir kalemin, «TKP'ye Özgürlük» belgisinden neden bu denli rahatsız olduğunu, böylesine anlaşılır, açık ve haklı bir isteği, neden bu denli ilkel koyabildiğini anlamak pek kolay değil... Hemen belirtelim ki, TKP'ye özgürlük isteği, 42 milyona özgürlük isteğinin bir parçası... 42 milyona özgürlük getirmenin çıkış noktası, çıkış yolu... Sizin de bildiğiniz gibi, komünist partilerinin yasal çalışma haklarının varlığı, burjuva demokrasisinin varlığının en temel ve birinci göstergesi oluyor...

Bir de şu var: Ortada bir parti vardır, İşçi Sınıfı Partisi, yani TKP... Ve TKP 1925 yılından bu yana, yani 52 yılı aşkın bir süredir illegal çalışmak zorunda bırakılmıştır. Ve Türkiye, komünist partisinin yasal çalışmasına izin verilmeyen dünyanın parmakla sayılacak kadar az Avrupa'nın de tek ülkesidir... Ve kalkıyorlar insanlar, komünistler, ilericiler, demokratlar, yurtseverler ,1 Mayıs'da «TKP'ye Özgürlük» diye haykırıyorlar. Neden? TKP üzerindeki yasak kalksın, toplum hayatının demokratikleşmesi yolunda önemli bir mevzi daha ele geçirilsin, bir de, TKP'nin gücünü dost da düşman da görsün diye... Böylesine bir istek, ister Türk Dili'nde olsun, ister bir başka dilde olsun, «TKP'ye Özgürlük» belgisinden başka, hangi sözcüklerle anlatılabilir...

TKP'nin üstündeki yasağın kaldırılması isteği, «42 milyona özgürlük» belgisiyle dile getirilecek ve insanlar bu belgiyle «TKP'ye Özgürlük» isteğinin dile getirildiğini hemencecik anlayıvereceklerdir. Ne harika mantık, ne harika dil kullanımı değil mi? İlhan Selçuk, «TKP'ye Özgürlük» diye bağıranların özgürlüklerine saygı duymak gerekir, mantıklarını anlamak zordur» diye sürdürüyor yazısını... Ne varki, İlhan Selçuk'un, tüm inceliklerine karşın, hem mantığını, hem de ne söylediklerini anlamak kolaydır...

Ve İlhan Selçuk'un, asıl işçi sınıfı bilimi üzerindeki tahrifatı, anti-komünizme değin uzanan incileri ve bilimsel kavramları çarpıtışı, 4 Mayıs 1978 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde yazdığı makalede yeralıyor... İlhan Selçuk'un burada söyledikleri, gerçekten üzerinde durulmaya değer incilerdir... Ve gelecek yazıda, bu incilerden söz edeceğim...

Kadrolaşma, ama nasıl?

M. Ferit KOTAN

EĞİTİM UZMANI

LİBERAL FELSEFENİN ÖĞRETİSİ İLE KENDİSİNİ YETİŞTİREN, ÇIKARLARI İÇİN KUL YÖNETİMİNE BOYUN EĞEN VE UYGULAYAN ORTAMINI BULUNCA ARSLAN KESİLEN, BULAMAYINCA SİNEN KURTLAŞMIŞ YÖNETİCİLERDEN, HALKA YARAR GELMEYECEĞİ GERÇEĞİNİ, ATAMALARDA GÖZÖNÜNDE BULUNDURMAK GEREKİR.

Bu güne dek bürokrasi üzerine çeşitli yazılar ve öyküler yazıldı. İnsanın çıkarları için renkten renge, kılıktan kılığa girişi tüm çirkinliğiyle ortaya koyuldu. Ama, bu tiplerin toplumda etkinlikleri halâ sürmektedir. Her devirde başrolü oynayan bu kişilerin, güçlü oldukları, üstün yetenekli oldukları bazı çevrelerce kabul edilir veya kabul ettirilmeye çalışılır. Bu aldatmaca yıllarca devam etmektedir.

Son atamalarla ilgili söylentiler konuya güncellik kazandırdı. Bazı kurumlara atanacağı söylenen kişilerin isimleri duyulunca tanıyanlar birbirinin yüzüne şaşkın şaşkın bakıyorlar, «Nasıl olur? Olmaz öyle şey!» gibi olumsuz tümceleri mırıldanıyorlar.

YOLSUZLUKLAR... YOLSUZLUKLAR

MC hükümetlerinde önemli görevlerde bulunan, yolsuzluklara adı karışan bazı kişilerin; bakanın hemşehrisi, okul arkadaşı, hanımının akrabası, müşteşarın, genel müdürün dostları gibi yakınlık belirten bağlarla aynı görevde kalacakları veya üst görevlere atanacakları söylenmektedir. Bu söylentiler yıllarca çıkar düşünmeden özgürlükçü demokrasi savaşımını veren memur kitlesini düş kırıklığına uğratmaktadır. Yalnız söylentiler değil, bazı kurumlarda uygulanmış olması da üzüntüyle karşılanmaktadır. Bu arada beliren en büyük tehlike de renk değiştirenlerdir. MC hükümetleri devrinde önemli görevlerde bulunan, nitelikleri aynı, ama klikler ve çıkarlar çatışması nedeniyle etkisiz kalan veya yerleri değiştirilen bürokratların, yeni hükümetle birlikte devrimci ve halkçı geçinerek ortaya çıkışları, her devrin adamı olma becerisini gösterenlerden daha tehlikelidir. Çünkü bunlar, yöneticilikleri sırasında faşist anlayışla hareket eden, memuru küçümseyen ve ezen kişilerdir.

BÜROKRATİK YAPI

Bazı yazarlar, atamalarla ilgili yazılarında, yanlışlıkları ve aksamaları gerçek CHP hükümetinin iktidara gelmediğine bağlıyorlar. Bu savda gerçek payı varsa da, tümden doğru değildir. CHP-MSP hükümetinde karşılaşılan güçlükler, nasıl bir kadro kurulması gerektiği konusunda yeterince tecrübe kazandırmıştır. Kanımca, yapılan yanlışlıklar, bürokrasinin niteliklerine etki eden öğelerin dikkate alınmamasından ileri gelmektedir. Oysa, bürokratik yapının niteliği, kadrolaşma hareketlerine ışık tutacak ana nedenlerden biridir. Çünkü yönetimde görev alan elemanların bilinç yapısı, davaya inanışı, hizmetin halka dönük olarak yürütülüp yürütülemeyeceğini etkiliyecektir.

Büyük önder Mustafa Kemal'in şu sözünü anımsatmak isterim: «İdare-İ - maslahatcılar reform yapamazlar.» Bu sözü gözönünde tutacak olursak, hükümetin halkla bütünleşmesi için etkili ve cesur girişimlerde bulunması gerekmektedir. Denge Politikası her geçen gün aleyhlerine işleyebilir. Yönetimi aynaya benzetirsek, halka çirkin yansıtılan görüntüler, değişmeyen görüntüler, olumsuz kanılar yaratabilir.

Bununda diğerlerinden farkı yoktur kanısının gelişmesi, devrimci ve halkçı düşünceye indirilen en büyük darbe olabilir. Bu nedenle, liberal felsefenin öğretisi ile kendisini yetiştiren, çıkarları için kul yönetimine boyun eğen ve uygulayan, ortamını bulunca asılan kesilen, bulamayınca sinen, kurtlaşmış yöneticilerden, halka yarar gelmeyeceği gerçeğini, atamalarda gözönünde bulundurmak gerekir.

ÖNERİ

Akraba, tanıdık gibi duyguların yanında, parlamenterlerin seçmenlerinin işini yaptırabilmeleri için tanıdıklarının işbaşına gelmesine çalışmaları olumsuz gelişmeleri hızlandırmaktadır. Çeşitli partilere üye aynı yöre parlamenterlerinin, atamalarda ortak çaba harcamaları ise, ilericiler, yurtseverler tarafından kuşkuyla izlenmektedir. Oysa, bu hükümetin sağlıyacağı kadrolaşma hareketi, kendi açılarından da 1981 de CHP'yi iktidara getirecek kadro olmalıdır. Kurumların halkla olan ilişkilerinden dolayı siyasal etkinlikleri hiç bir zaman yadsınmaz.

Önerimiz, yapılan yanlışlıkların bir an önce düzeltilmesi ve özgürlükçü demokrasi savaşımını veren devrimci halkçı düşünce ışığında yoğurulmuş genç kadroların süratle iş başına getirilmesi olacaktır. Çünkü, bu genç kadronun bitmez tükenmez gücü, toplumun her kesimiyle kaynaşarak yarının halkçı ve özgürlükçü düzenini gerçekleştirecektir.

Uzaydaki esrarlı bir oluşum gök cisimlerini yutuyor

Çeşitli ülkelerden oluşan astronomlar, «Uzaydaki kara oyukları» olarak nitelenen esrarlı oluşumlardan son derece büyük boyutlarda yeni bir örnek bulunduğunu açıklamışlardır. Uzayda niteliği bilinmeyen bazı maddelerin çok yoğun bir biçimde bir yerde toplanması ve bu yüzden büyük bir çekim gücüne sahip olmasıyla ortaya çıktığı tahmin edilen bu «kara oyuklar» henüz varlıklarını gösteren hiç bir somut delil bulunamadığı halde bilim adamlarının zihinlerini meşgul etmektedir.

M-87 olarak adlandırılan yeryüzünden 65 milyon ışık hızı uzaklığındaki bir galakside bulunduğu haber verilen yeni «Dev Kara Oyuk» tahminen güneşin beş milyar katı büyüklüğünde ve bir defada dünya büyüklüğünde bir gök cismini kendisine çekerek «yutabilecek» güçtedir.

Bilim adamları şimdiye kadar «kara oyuk»ların varlığını şu varsayımla açıklamaya çalışıyorlardı:

Yaşamını tamamlayarak «ölen» dev bir yıldızın ana maddesi kendi üzerine katlanarak hacim yönünden çok büyük küçülmeye uğrarsa, çok küçük bir alanda çok büyük kütlesel madde birikeceğinden bu alanın dev bir çekim gücü olur. Böyle bir alan ışığı da kendisine çekerek yutacağı için karanlık bir leke halinde görünür. Ancak varlığının yeni farkedildiği açıklanan bu dev oyuk, bu varsayımda sözedildiği gibi bir yıldızın oluşturamayacağı kadar dev boyutlardadır. Ve belki de kendisi yıldızları çekebilecek güçtedir.

Sözü geçen esrarlı oluşumla ilgili ilk buluş geçen yıl Los Angeles Gözlemevi'nde görevli astronotların M-87 galaksisi merkezinin olağanüstü parlaklıkta olduğunu farketmeleri ile olmuştu. Astronomlara göre, bu parlaklık sözü geçen «kara oyuk»un çekimine yakalanmış büyük bir yıldız demetinden gelmekte olabilirdi.

Bu buluş üzerine California Teknoloji Enstitüsü'nden Dr. Wallace Sargent ve Londra' daki Üniversity Collage'dan Peter Young'ın da aralarında bulunduğu bir uzmanlar grubu konuyu incelemeye başlamıştı. Bu grup M-87 galaksisinin merkezinde görünen yıldızların varlığıyla izah edilmeyecek boyutlarda kütle bulunduğunu ve bu görünmez kütlenin çekiminin galaksideki yıldızların hareketlerinde kaydadeğer değişiklikler oluşturduğunu ortaya çıkarmıştır.

Bilim Teknik

İki ayakla yürümek mi? dört ayakla yürümek mi?

İnsan iki ayaklı tek memelidir. Niçin? Atropologlar iki ayaklılığın insanda ellerden ikisinin serbest kalmasını sağlamak için geliştiğini düşünmüşlerdir. Yine antropologlar iki ayakla hareketin de, dört ayakla hareketin de kalori verimliliği açısından eşit olduğunu saptamışlardır.

Üç yıl önce, iki Amerikan fizyologu Richard Taylor ile V. J. Roxntree insanın kendi ağırlığının bir kilogramını belirli bir uzaklığa taşımak için hemen hemen aynı ağırlıktaki bir dört ayaklı hayvandan iki kat daha fazla enerji sarfettiğini ileri sürmüşlerdir. Fizyologlara göre bunun nedeni, iki ayaklıda arka arkaya yeralan hızlanma ve yavaşlamalardaki enerji kaybıdır. Bu enerji kaybı dört ayaklıda gerekli olmamaktadır.

Ancak yıllarca doğru olarak kabul edilen bu varsayım günümüzde yanlış olarak değerlendiriliyor. Gerçekten bir maymunla bir şempanzede yalnız iki uzuvlarını kullandırarak, diğer bir maymunla bir şempanzede ise dört uzuvlarını kullandırarak deneme yapmışlardır. Hemen arkasından da her maymuna bir havalandırma maskesi uygulayarak çeşitli hızlarda bunların oksijen tüketimini ölçmüşlerdir. Ve görmüşlerdir ki ister iki ayakla ister dört ayakla olsun maymunlar hemen hemen aynı miktarda oksijen tüketiyor, fakat şempanze bu ağırlıktaki bir dört ayaklıdan beklemediklerinden daha fazlasını kullanıyor. Normal olarak iki ayakla yürüyen bir çengel maymun koşarken aynı ağırlıkta bir dört ayaklı kadar enerji tüketiyor.

Böylece fizyologlar, ayrı ayrı iki yürüyüş şekline ait etkinliğin birini ötekine tercih bakımından bir önem taşımadığı sonucuna varıyorlardı.

SAATTE 200 KM. HIZ YAPAN ELEKTRİKLİ TREN

Sovyetler Birliği'nde ilk defa çalıştırılan ER-200 treni, saatte 200 km hıza ulaşıyor. Bu tren bugün Leningrad-Moskova arası deneme seferlerini yapıyor. Tren Riga Vagon ve Elektrik Makine Fabrikası'nın işbirliği ile meydana getirilmiş. Buna Vagon Yapımı ve Demiryolu Ulaşımı Araştırma Enstitüleri de katılmıştır. Ekspreste rahat döner koltuklu salonlar, geniş pencereler, makinistler için rahat kabineler var. Tren otomatik kumanda düzeni ile donatılmış. Bu düzen saatte 50 km. den daha yüksek bir hızda çalışır. ER-200 elektrik ekspresi bu yakınlarda yolcularla normal seferlere girecektir.

YORUM oya baydar

Hans amcayla Sam amca

Emperyalist güçler, ABD ve Federal Almanya, Türkiye üzerindeki mali denetimi yetersiz bulduklarını açıklıyor, kısaca, **«kesenin ağzını açacağız; şu kadar kredi vereceğiz; bunun karşılığını görmek isteriz; hele biraz daha bağımlılaşın bakalım»** demeye getiriyorlar. Şaşacak birşey yok, doğaldır. Parayı veren düdüğü çalar. Hele hele emperyalist bağımlılık ilişkileri içinde büsbütün böyledir bu.

Bize öyle geliyor ki, Sam Amca ile Hans Amca nın bu bastırması, bu telaşı, bu sıkısı, birşeyler sezinlemelerinden ileri geliyor. Sam Amca ile Hans Amca, Türkiye'de birşeylerin olduğunun, birşeylerin değiştiğinin, hem de hızla değiştiğinin farkındalar. CHP ağırlıklı hükümetin her ambargo lafı açılışında, ikide bir ,çok örtük ve mahçup şekilde de olsa başka alternatifleri olduğunu (siz sosyalist ülkeler anlayın) sezdirmeye çalışmalarından değil; onlar bu türden «pazarlık kızıştırma» tavırlarına alışıktırlar. Ama, gelişen, güçlenen bilinçlenmeyi, işçi sınıfı ve halk hareketini gördükleri, bunun boyutlarını sezdikleri için... Ve içimize kadar sızdığını en yetkili ağızların ifade ettikleri ajanlarından aldıkları istihbarat, Türkiye'de kitlelerin bilinçlenme ve savaşımının anti-emperyalist özünü kendilerine aktırdığı için.

İşte Türkiye'de olup bitenleri, oldukça iyi izleyen Sam ve Hans amcalar, Türkiye'nin, bu küçük yeğenlerinin, giderek olgunlaştığını ve olgunlaştıkça da zengin amcaların ne mal olduğunu anladığını görmenin telaşı içindeler.

Bu durumda ne yapacaklar, ne yapabilirler?

Türkiye'de son yıllarda, hele hele son aylarda olup bitenler, ne yapabileceklerini, ne iyilikler düşündüklerini ortaya koyuyor. Bugün yeryüzünde bilinen bir gerçek var: CIA'sı, SAVAK'ı, DİNA'sı, MİT'i vs. ile kapitalist dünya ülkelerinin «istihbarat» örgütleri, birbirlerinden bağımsız değiller, birbirleri içinde çalışıyorlar. Bu konuda en inandırıcı ilk elden bilgilere dayanan kitaplar, makaleler yazılar çıktı. Hergün dünyada olup biten olaylar bu gerçeğin yeni kanıtlarını sunuyor. İşte Sam ve Hans amcalar, tüm dünyada, benzer durumlarda olduğu gibi, şimdi Türkiye'de de, bu uluslararası istihbarat örgütleri ağını devreye sokmuş durumdalar. Küçücük örnekler mi istiyorsunuz? Neden kontr-gerilla tartışmasını sürdürürp kontr-gerilla'yı açığa çıkarmaya, önceleri buna niyetli olduğunu bildiğimiz Ecevit'in bile gücü yetmedi? Neden Türkiye'de her olayın altında kontr-gerilla veya benzeri bir örgütün varlığı bilindiği halde gidilemedi üstüne? Konuyu ortaya koyan demokratlara neden, **«aman etmeyin eylemeyin, bu işin ucu CIA'ya kadar uzanır, başa çıkamayız; henüz hazır değiliz, kapatın şu konuyu şimdilik»** demeye getirildi ve böylece de konu, tatlıya değil ama atmış altıya bağlanmış oldu.

MHP ve yan örgütleriyle ilişkilerinin tesbit edildiği İçişleri Bakanlığınca açıklanan yasadışı «Esir Türkleri Kurtarma Ordusu»nun, CIA'nın sosyalist ülkelerdeki özellikle de Sovyetlerdeki kolu olduğu kesinlikle bilinen Rus Dayanışmacıları örgütü ile yakından ilişkili olduğu, belgesel kitaplarda yazıyor. SAVAK'ın bir kolunun da Türkiye'de olduğu biliniyor. Daha bildiğimiz, bilmediğimiz çeşitli örnekler...

Evet. «Hans amca ile Sam amca, daha genel söyleyecek olursak emperyalist canavar, Türkiye'deki gelişmeler karşısında ne yapacak, ne yapabilir» sorusunun cevabı, yaptıklarıyla ortada. Bir yandan Türkiye üzerindeki mali denetimi az buluyorlar, öteyandan tüm gizli kollarını, şer kollarını salmışlar Türkiye'nin içine, cirit atıyorlar. Amaç gelişmeyi, ilerlemeyi, kitlelerin bilinçlenmesini, örgütlenmesini engellemek, hiç değilse geciktirmek.

Herşeyi kısa tarafından CIA oyunu diye niteleyip işin içinden sıyrılmak, işi kestirmeden çözümlemeye çalışmak, olup bitenlerin çok boyutluluğunu görmemek ya nılgısına düşmeyelim. Ama tüm olup bitenlerde Hans Amca - Sam Amca, yani emperyalizm faktörünün ağırlığını da hiç gözden kaçırmayalım, anti-faşist savaşımı, anti-emperyalist savaşımından soyutlama yanılgısına düşmeyelim.

İLAN

Bolu Valiliğinden

1 — BOLU MÜZESİ'nin ve GÜZEL SANATLAR GALERİSİ'nin sergileme düzenlemesi 1978 yılı işi 2940 sayılı kanun hükümleri dahilinde kapalı zarf usulü ile 3.5.1978 tarihinden itibaren 20 gün müddetle eksiltmeye konmuştur.

2 — İşin birinci keşif tutarı (756.000.— TL.) olup geçici teminatı 33990.— TL.) dır.

3 — İhale 31.5.1978 Çarşamba günü saat 15.00 dan Bolu Kültür Müdürlüğü binasında toplanacak inşaat ihale komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 — Bu işe ait şartnameler sözleşme projesi ve ekleri Bolu Kültür Müdürlüğü ile Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünde görülebilir.

5 — İsteklilerin resmi gazetenin 24.3.1972 gün ve 14138 sayılı nüshasında intişar etmiş olan eksiltmelere iştirak yönetmeliğinin 3. maddesinde belirtilen:

A — İnşaat belgesinin (aslı)

1 — Belge bir kalemde (5000.000—) liralık benzeri bir sergileme düzenleme işini muvafvakiyetle başarıp kabulünü yaptırdıklarını veya idarece denetlediklerini ifade edecektir.

2 — Asgari (750.000.—) TL. tutarı (C) guruba müteahhitlik karnesi (aslı)

3 — Veyahut istekli Y. Mühendis, Y. Mimar, Mühendis-Mimar veya Mimar

B — Yapı araçları bildirisini (Örnek: 1)

C — Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisini (Örnek: 2 ve 2a)

D — Teknik personel bildirisini (Örnek: 3)

E — Dilekçenin veriliş tarihinde elinde bulunan işleri bildirir taahhüt bildirisini (Örnek: 4) dilekçesine ekleyerek, resmi tatil günleri ile ihale tarihi ve son müracaat günü hariç en geç altı gün evvel Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğüne müracaat ederek YETERLİK BELGESİ almaları şarttır.

Dilekçelere belgeler ve beyannameler eklenmesi mecburiyeti sebebiyle telgrafla yeterlik belgesi talebi kabul edilmez.

6 — İstekliler teklif mektuplarına yeterlik belgesi, ticaret odası vesikası ve teminat mektuplarını ekleyerek eksiltme saatinden bir saat evvel inşaat ihale komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

(Basın: 15376 — 349)

Fason Iplik Imal Ettirilecektir

Sümerbank Defterdar Yünlü Sanayii Müessesesince 274 ton 6 Nm 5406 HG tip iplik, şartname, şartları dahilinde fason olarak imal ettirilecektir.

Kapalı zarfla teklif verme günü 18.5.1978 saat 15.00 e kadardır.

Bu işe ait geçici teminat beher ton başına 600 TL./Tondur.

Bu işe ait şartname Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünden temin edilebilir.

Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

SÜMERBANK
DEFTERDAR YÜNLÜ SANAYİİ
MÜESSESESİ

(Basın 15545 — 356)

CIA'nın Angola'da içsavaş çıkarmak istediği açıklandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

CIA'nın eski bir görevlisi, hatıralarında, CIA'nın 1975'de Angola'da bir iç savaş çıkartmak girişiminde bulunduğunu yazmıştır. Eski CIA görevlisi, hatıralarında, ABD'nin Angola'ya gönderdiği «Görev Gücü»nün komutanlığını yaptığını açıklamış ve Angola'da hâlâ CIA ajanlarının ve danışmanlarının bulunduğunu belirtmiştir.

Bilindiği gibi Angola'da hâlâ varlığını sürdüren bazı gerilla gruplarının, CIA ile ilişkileri bulunduğu açıklanmıştı. Eski CIA ajanı, yazdığı kitapta, CIA ajanlarının, Güney Afrika'nın Angola'ya yaptığı saldırılarda da rol aldıklarını ve bazı Batı ülkelerinden paralı askerler getirdiklerini de açıklamıştır.

Sovyetler Birliği F.Almanya ortak bildirisi yayınlandı

★ «AVRUPA'DA VE DÜNYADA BARIŞ VE GÜVENLİK PEKİŞTİRİLMELİDİR.»

★ «KARŞILIKLI GÜVEN VE İYİ KOMŞULUK İLİŞKİLERİMİZ GELİŞMİŞTİR.»

MOSKOVA, (A.A.)

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Komünist Partisi Genel Sekreteri **Leonid Brejnev'in** Federal Almanya'ya yaptığı ziyaretin sona ermesi üzerine dün bir ortak bildiri yayımlanmıştır.

Ortak bildirinin belli başlı noktaları şunlardır:

Taraflar, **uluslararası sorunları,** Avrupa ve dünyada **barış ve güvenliğin pekiştirilmesi** isteğini kendilerine kılavuz edinerek gözden geçirmişlerdir. Görüşmeler yapıcı bir hava içinde geçmiştir.

Ekonomik ilişkilerin genellikle iyi bir biçimde gelişmekte olduğu kaydedilmiştir. Taraflar, 1976-1980 döneminde ulaşılacak ticaret hacminin, önceki beş yıllık dönemdekinin bir katı olacağını hesaplamaktadırlar. Taraflar, ellerinden geldiğince bu miktarı da aşmağa çalışacaklardır. Taraflar, mübadele yapısını iyileştirmeğe ve buna daha eşit bir nitelik kazandırmağa katkıda bulunacaklardır.

Taraflar, birbirinden değişik siyasal, ekonomik ve toplumsal sistemlerin varlığına karşın, **karşılıklı güven ve iyi komşuluk** anlayışında pekiştirilmesinde gözle görülebilir bir ilerleme sağlandığını görmüşlerdir. Helsinki Nihai Belgesi'nin imzalanmasıyla sonuçlanan Avrupa İşbirliği ve Güvenlik Konferansı, Helsinki Bildirisi'nde yer alan ilkelerin tam olarak uygulanmasına doğru önemli bir rol oynamıştır.

İki taraf, uluslararası etkili bir denetim altında **genel ve tam bir silahsızlanmanın gerçekleştirilmesini ilerletmek** için ellerindeki tüm olanakları kullanma isteğini açıklamışlardır.

İsrail Arap çatışması, Filistin halkının temsilcileri de dahil olmak üzere tüm ilgililerin katılacakları görüşmelerle çözülmelidir.»

Taraflar, **Afrika'da** Birleşmiş Milletler ilkelerine ve Güvenlik Konseyi kararlarına uygun olarak bağımsızlık, toprak bütünlüğü ve sınırların çiğnenmezliğine saygı gösterilmesini isterler ve dünyanın bu bölgesinde yumuşama ve barışın yerleşmesine gösterdikleri ilgiyi belirtirler.

G. Afrika'nın saldırısı protesto ediliyor

Güney Afrika'nın Angolaya yaptığı saldırı Afrika ülkeleri tarafından kınanmıştır.

Mali Hükümeti, saldırıyı protesto eden bir bildiri yayınlamış ve «Bu saldırı, yüzlerce Namibyalının ölmesine yolaçan bir terör eylemidir» demiştir. Libya Devlet Başkanı Bumedyen, Angola Devlet Başkanı Neto'ya gönderdiği bir mesajda, saldırının, Pretorya rejiminin canî yüzünü bir kez daha ortaya çıkardığını belirtmiş ve Libya halkının, bağımsızlığını kazanmak için savaşan Namibya halkı ile dayanışma içinde olduğunu açıklamıştır. Etiyopya'da yayınlanmakta olan «Etiyopya Herald» Gazetesinde çıkan bir yazıda, ırkçıların ve Batılı müttefiklerinin Angola'daki devrimci dönüşümleri durdurmaya çalıştıkları belirtilmiş ve saldırı kınanmıştır. Tanzanya basını ise, Vorster rejiminin komşu hükümran ülkelere şantaj yapmaya çalıştığını ve dünya barışını tehdit ettiğini yazmıştır.

Irkçı Güney Afrika'nın Angola'ya yaptığı son saldırı, New York'ta düzenlenen bir kitle gösterisi ile de protesto edilmiştir. Göstericiler, «Güney Afrika'nın Angola'ya Saldırılarına Son Verilmeli», «ABD ve Güney Afrika: Angola'dan Ellerinizi Çekin!», «Irkçılık Politikasına Hayır!» sloganları yazan pankartlar taşımışlar ve Güney Afrika'nın yaptığı saldırıyı protesto etmişlerdir.

ABD ve Avustralya H.Okyanusunda askeri menavra yapacak

ABD ve Avustralya silahlı güçlerinin Hint Okyanusu'nda ortak manevralar yapacakları açıklanmıştır. Güneydoğu Asya ülkelerine ve Avustralya'ya bir gezi yapmakta olan ABD Devlet Başkanı Carter'ın yardımcısı Mondale'nin, Avustralya' Devlet Başkanı ile görüştükten sonra Avustralya ve ABD silahlı kuvvetlerinin Hint Okyanusu'nda ortak manevralar yapmasının kararlaştırıldığı açıklanmıştır.

İsrail işgal ettiği topraklarda baskı uyguluyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail'in işgali altındaki Arap topraklarında, işgale karşı çıkan gösterileri bastırabilmek için İsrail yetkililerinin uyguladığı baskılar sürmekte olduğu bildirilmektedir. Son olarak Batı Şeria bölgesindeki İsrail mahkemeleri, 13 Arabı, Filistin kurtuluş hareketi ile ilişkide bulundukları gerekçesi ile, toplam olarak 62 yıl hapse mahkum etmiştir.

Arap ve Afrika ulusları uranyum aramaya öncelik tanıyor

Şeyh Yamani: Petrol 2000 yılı başında tükeniyor.

★ GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER ÇOK BUYÜK URANYUM REZERVLERİNE SAHİP. BU YÜZDEN PETROL BİRLİKLERİ YERİNE URANYUM BİRLİKLERİ KURABİLİRLER.

★ DÜNYA PETROL REZERVLERİNİN TÜKENEBİLECEGİ SOYLENİYOR.

★ URANYUM, İMALAT HARCAMALARI YÜKSEK OLMASINA KARŞIN ÇOK DAHA YARARLI BİR ENERJİ KAYNAĞI.

★ URANYUMUN %80'Nİ ŞU ANDA ABD, KANADA, GÜNEY AFRİKA; AVUSTURALYA GİBİ ÜLKELER ÜRETİYOR.

Hazırlayan
A. CENGİZ

40 yıllık bir sürede büyük bir kesimi tükenme düzeyine geleceği sanılan **petrol kaynakları**, özellikle **Arap ve Afrika** uluslarında yeni seçenekler istemini güçlendirmiştir. Konunun siyasal değerini de hesaba katan şimdiki Arap ve Afrikalı petrol üreticisi ülkeler, uranyum başta olmak üzere, bakır, altın ve fosfat madenlerinin araştırılmasına girişmişlerdir.

PETROLÜN YERİNİ URANYUM MU ALACAK?

Örneğin, OPEC uluslarının en güçlü adlarından **Suudi Arabistanlı Şeyh Ahmet Yamani,** 1990 yılı başında, ülkesinin, uranyumdan ve diğer madensel ürünlerden büyük gelir sağlıyacağını belirtmektedir. Şeyh Yamani'ye göre, 2010 yılında petrol kaynakları tükenecek olan Suudi Arabistan, bu alandaki gelirini, uranyum ve madensel kaynaklardan sağlıyacaktır. Bu yeni girişimin, OPEC'le sağlanan siyasal etki ve gücü sağlıyabileceği kanısında olan uzmanlar, Afrika'da da zengin uranyum kaynakları saptandığını açıklamışlardır. Şimdi, Kanada, ABD, Avustralya, Fransa ve Güney Afrika gibi ulusların tekelinde olan evrensel uranyum rezervlerinin, Arap ve Afrika'daki bulgularla yer değiştirebileceği olasılık kazanmıştır.

URANYUMA TALEP, 1980'DE ÜÇ KATINA ÇIKACAK

Uranyum tüketiminin gerektirdiği arzı karşılamak için, 1980 yılına kadar üç kez daha çok bir üretim düzeyi sağlanması kanısında olan Uluslararası Atom Enerjisi Kurulu -IAEA-, günümüzdeki yıllık oranı 18 bin ton olan uranyum isteminin, 1980'de 50 bin tona çıkacağını sanmaktadır. Şimdi dünyada varolan uranyumun % 80'inin, Kanada, ABD, Güney Afrika ve Avustralya gibi ülkelerce üretildiğini belirten IAEA, kapsamlı bir araştırma eylemine girişilmesini salık vermektedir.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER URANYUM ARIYOR.

Kanadalı uranyum sanayii çevreleri, özellikle, Suudi Arabistan, Somali, Mısır, Ürdün ve Fas gibi ülkelerde ve Kızıl Deniz çevresinde çok zengin uranyum kaynaklarının saptandığını belirtmektedirler. Uranyum araştırma programını 1972'de yürürlüğe koyan Cezayir, Güney Sahra bölümünde, şimdilik 76 bin tonluk bir rezervin bulunduğunu açıklamıştır. Kanada, Belçika ve ABD firmalarının girişimindeki Cezayir projesinin, yakın gelecekte, Afrika'da çok kapsamlı kaynakları üretime geçireceği kesinlik kazanmıştır. Suudi Arabistan'ın 2 yıllık araştırma projesine 115 milyon dolar harcayacağını açıklayan uzmanlara göre, şimdiki fiyatı yarım kilosu 42 ABD doları olan uranyum çok aşırı harcama gerektiren araştırma eylemlerine karşın, sağlayacağı yarar ve değer yönünden, geleceğin en önemli enerji kaynağı olacaktır. Afrika'da, zengin uranyum kaynakları olduğu saptanan Fas'ta, tüm uranyum rezervlerinin 300 milyon tona yaklaştığı sanılmaktadır. Ürdün'lü ilgililere göre, bu ülkede varolduğu sanılan uranyum kaynaklarının oranı, 300 bin tonu bulmaktadır. Suriye'de arama projeleri uygulayan Fransız ve ABD'li jeoloji firmaları, şimdilik saptanan rezervin, 2.6 milyon ton olduğunu belirtmişlerdir. Afrika'da, Gabon, Zambia, Zaire ve Nijer gibi ülkeler uranyum kaynakları bakımından, yakın gelecekteki uranyum kartelinin, üçüncü dünya ulusları eline geçeceği sanısını güçlendirmektedir.

Afganistan'da köklü reformlar yapılacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devrim Konseyi ve Hükümet Başkanı Teraki, Kabil'de düzenlediği basın toplantısında konuşurken, Afganistan'ın bütün ülkelerle dostluk ilişkilerinde bulunmaya hazır olduğunu ve siyasal koşullara bağlı olmayan yardımları kabul edebileceğini belirtmiştir. Teraki, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin dış politikada bağımsızlık ve bloksuzluk ilkelerini klavuz edineceğini söylemiştir.

Teraki, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti'nin, halkın yararına ilerici bir reform programı olduğunu söylemiş ve programda en önemli amaçlarının tarım reformu, ihtiyaç maddelerinin fiyatlarında indirim yapılması ve istihdamın artırılması olduğunu belirtmiştir.

Teraki, Afganistan'daki devrimin yabancı ülkelerin müdahalesi ile yapıldığını ve ülkede binlerce kişinin öldürüldüğünü iddia eden Batı propagandasının «uydurma» olduğunu söylemiş ve yalnızca direnen 73 kişinin öldürüldüğünü açıklamıştır.

Bu arada Çin'den yapılan bir açıklamada, Çin'in Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ni tanıdığı bildirilmiştir.

NATO Avrupa ülkeleri silahlanmayı genişletiyor

LONDRA (THA)

NATO Paktının Avrupa ülkeleri, silahlarının geliştirilip sağlanması için, aralarında yoğun işbirliği yapmayı kararlaştırmışlardır. Bilindiği gibi bağımsız bir Avrupa NATO Planlama Grubu bundan iki yıl önce kurulmuştur.

Üretilecek silahların, Amerika ve Kanada'ya satılarak Atlantık aşırı iki yönlü bir «ticaret» alanının açılması düşünülmektedir.

Fransa'nın da yeni gruba, katılacağı bildirilmektedir. Çeşitli silah türleri üzerinde çalışmalarda bulunmak üzere 11 ayrı komitenin kurulduğu açıklanmıştır. İngiltere Savunma Bakanı Fredmulley'nin Fransız ve Federal Alman Savunma Bakanları ile yaptığı toplantılar sonunda, yaz aylarında üç ülke Savunma Bakanları arasında bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır. İki ayrı türde silahın geliştirildiği bildirilmiş ancak ayrıntılı bilgi verilmemiştir.

Maocular silahsızlanma gösterilerinde olay çıkarttı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Brüksel'de silahsızlanmayı savunan ve tüm ülkelerin ve devletlerin bu konuya eğilmesini isteyen gösteri, Maocuların provokasyonu sonucunda olaylara sahne olmuştur.

10 bin kişinin katıldığı gösterilerde, genel ve tam silahsızlanmanın gerçekleştirilmesi istenmiş, savaş kışkırtıcısı eğilimler mahkûm edilmiştir.

Gösteriler sürerken, bir grup Maocunun gösteriyi provoke eden sloganlar bağırmaya başlaması üzerine arbede çıkmış, olaylarda birkaç kişi hafif yaralanmıştır.

Çin İngiltere'den silah alacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiltere'nin, yakın bir gelecekte Çin'e büyük miktarda silah satmayı ümit ettiği bildirilmektedir. Hükümet çevrelerinin verdiği haberlere göre, Ingiltere Genelkurmay Başkanı Camenon'in, Çin'e yaptığı ziyaret sırasında bu yolda girişimlerde bulunduğunu belirtmişlerdir. İngiltere'nin Çin'e, modern savaş uçakları ve tanksavar satmayı düşündüğü bildirilmektedir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Balkan ilkbaharı

Başbakan Ecevit Bulgaristan'dan döndü. Böylece, yeni Ankara hükümetinin Balkanlar'a yönelik açılış politikası önemli bir aşamaya ulaştı. Balkan ülkeleri yöneticileriyle yapılan görüşmeler, ister Montreux'de, ister Belgrad'da, ister Ankara'da ve isterse Sofya'da yapılmış olsun, bölge sorunlarını aşan özellikler de taşıyor. Dolayısıyla, ilişkilerin anlamı ve sağladığı karşılıklı yarar çok boyutlu. Yumuşamayı bir kat daha somutlaştıran, derinleştiren, yaygınlaştıran, kısaca pekiştiren nitelikte.

Ecevit'in ilkbahar görüşmeleri, bir bakıma Yugoslavya ve Romanya sınırlarıyla sınırlanmış görünüyor. Daha öteye geçmemiş görünüyor. Ne var ki, böyle izlenim aldatıcı olabilir. Çünkü, ola ki, Sonbahar başlarında Ecevit Tuna boylarını, örneğin Budapeşte'yi ziyaret etsin. Zaten, Macaristan da Balkanlar'ın bir çeşit uzantısı değil mi?

Genelde, Balkan buluşması, Türkiye'nin yaşadığı dramatik çelişkiyi bir kez daha ve somut biçimde ortaya çıkardı. Açık ki, içinde bulunduğumuz dönem Türkiye ile Batı arasında süregelen bunalımın doruk noktasına ulaştığı bir dönem üstelik, kapitalist dünya ile başgösteren bu bunalım sona ermeyecek, tersine daha da derinleşecek. Sanıldığı gibi ambargo, Türkiye'deki Batı bunalımının ne ilk göstergesi, ne de tek nedeni.

Batı ile aramızdaki çelişki, Yunanistan-Türkiye ilişkilerinde -belirli bir yumuşamaya kavuşmakla birlikte çözülmeksizin- apaçık kendini gösterirken, sosyalist ülkelerle olan komşuluk sürekli gelişme halinde. Yeni aşamalara ulaşıyor, yeni ufukları zorluyor. Sözgelimi, geleneksel ekonomik ilişkileri iyileştirmekten, karşılıklı ticaret hacmini artırmaktan başlayan bu tırmanma, giderek ekonomik alanda adımlar atmaya, ileri siyasal yakınlaşmaya ve de askeri ikili ilişkilere dek varıyor. Sovyet Genelkurmay Başkanı ve silahsızlanma uzmanı Mareşal Ogarkov'un Ankara gezisini yakında Romanya Genelkurmay Başkanının ziyaretinin izleyecek olması, böyle bir tırmanma sürecinin belirtisi değil mi?

Her durumda, Balkanlar, da şu anda esen Türkiye'den gelmiş doğu rüzgarının yapıcı ve barışçı etkisi geri dönüşsüz bir nitelik taşıyor. Kaldı ki, tarihin akışı içinde hiçbir dönemde, Türkiye Balkanlar'a bu ölçüde yakın olmamıştı. Bu ölçüde Balkanlar bölgesinde etkisi duyulmamıştı. Ankara'nın Balkan başkentlerinde yokladığı ve kışkırttığı yeni olanaklar, öncelikle barışa, karşılıklı güven ve işbirliği ortamının yaratılmasına kısaca yumuşamadan somut bir örnek oluşmasına hizmet edecek.

Gerçi, Türkiye Başbakanının son Varna buluşması bir «çalışma gezisi» olarak niteleniyor. Ama, aynı zamanda Varna, Haziran'da New York'a gidecek Türk silahsızlanma önerilerinin hazırlanması ve son şeklini almasında rol sahibi dört katkı merkezinin de sonuncusu. Belki, en ağırlıklı olanı. Öteki merkezler, Yugoslavya, Romanya ve Sovyetler Birliği, silahsızlanma paketi üstünde bölgesel ve evrensel anlamda etkili olmuşlardı. Örneğin, bir NATO üyesi olarak Türkiye'nin SALT görüşmeleri üstünde elbette söyleyecek bir sözü olmak gerekir. Söz hakkı almak gerekir.

Varna'da sürdürülen Ecevit-Jivkov görüşmelerinde, ekonomik alandaki işbirliği ilkelerini ve takvimini saptayan anlaşma ile ortak bildirinin ayrı ayrı belgeler olması dikkati çekiyor. Ekonomik belge, yalnız ticaret hacmini 50-60 milyon düzeyinden 200-300 milyon dolara çıkarmayı kabul etmekle kalmıyor. Aynı zamanda ortak üretim olanaklarını (enerji, sulama, tarım araçları) ve ortak altyapı girişimlerini de içeriyor.

Ama, ekonomik belgenin en önemli yanı, ortak pazarlama ile öteki ülkelere yönelik girişimlerin yapılması kararı. Başka bir deyişle, Türkiye'yi kapitalist dünya ile olan ekonomik bağların zarar verici niteliğinden -elden gelen ölçüde- korumak isteği.

Siyasal ortak bildiri ise, büyük bir açıklıkla, silahsızlanmasının sağlanması, Helsinki sonuç belgesinin yaşama geçirilmesi, Balkanlar'ın bir barış ve işbirliği bölgesine dönüştürülmesi gerçekliklerini bir kez daha vurguluyor.

İran'da gösteriler sürüyor

TAHRAN (A.A.)

İran'ın Şiraz kentinde Şah aleyhtarı gösterilerin dün de devam ettiği ve 200 kişinin katıldığı gösterilerden sonra polisin çok sayıda göstericiyi tutukladığı bildirilmiştir.

Mart ayından bu yana İran'da devam eden Şah aleyhtarı gösterilerin devamı olarak nitelenen dünkü gösteriler, Şah'ın Güney İran'a yaptığı ziyaretten hemen sonra başlamıştır.

İran gazeteleri, ülkenin diğer bölgelerinde de gösterilerin yer yer devam ettiğini Hazar Denizi kıyısındaki Babül kentinde perşembe günü meydana gelen olaylarda bir kişinin yaralandığını ve 23 öğrencinin tutuklandığını yazmışlardır.

Yiğit üyemiz
Tamsaş işçilerinden
Selahattin Dinçer'i
Trafik kazasında kaybettik
Ailesine ve mesai arkadaslarına
başsağlığı dileriz
T. Maden-Iş Sendikası
2. Bölge Temsilciliği
Po: 443

EKİ'den emekli olanlar kıdem tazminatlarını alamıyorlar

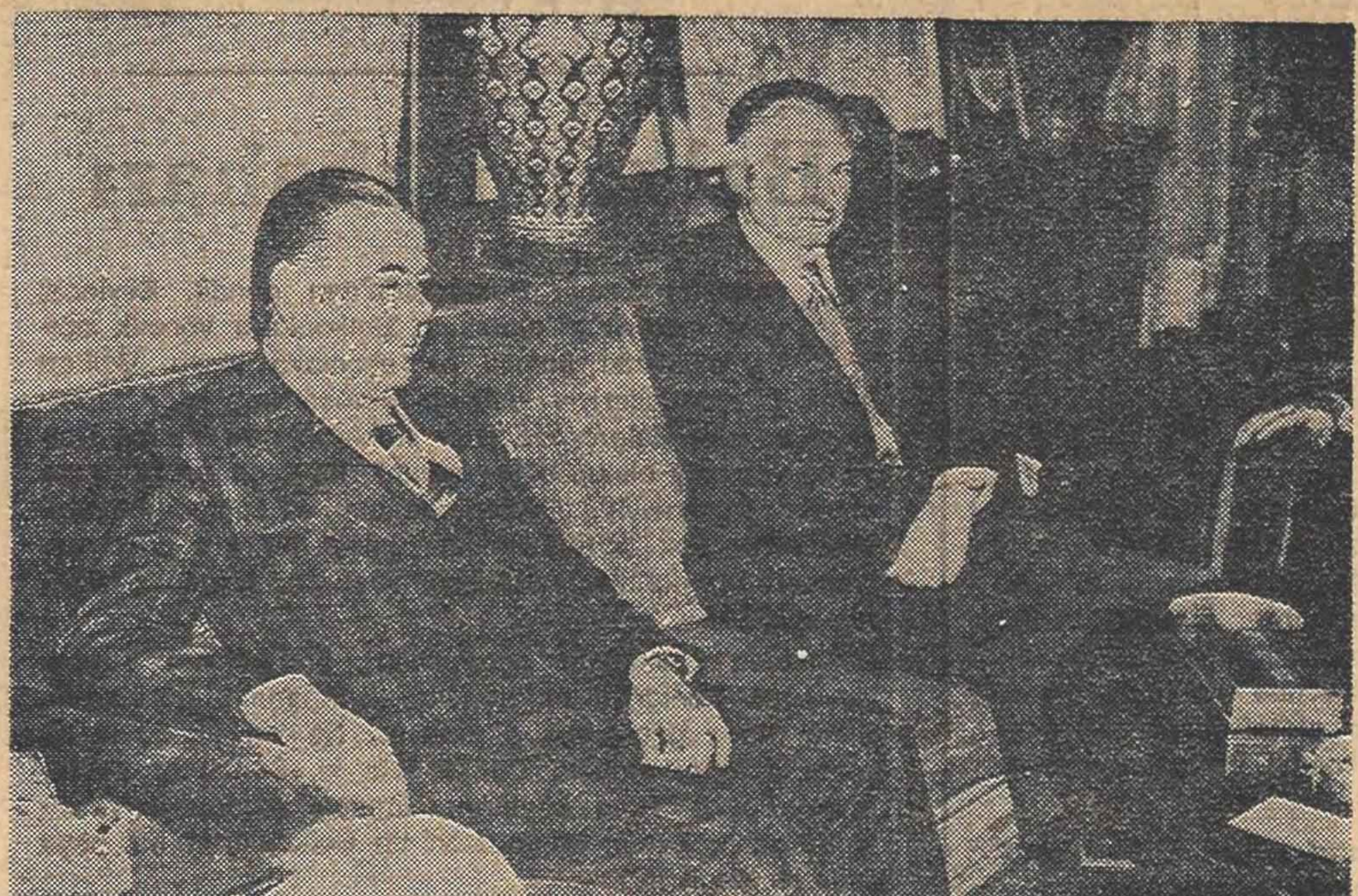

ABD BUYUKELÇISI SPIERS
İSTANBUL VALISINI ZİYARET ETTİ

İstanbul'da bulunan ABD Büyükelçisi Ronald İ. Spiers, ABD İstanbul Başkonsolosu M. Robert Houghton ile birlikte dün İstanbul Valisi İhsan Tekin'i ziyaret etmiştir. Görüşmeden sonra yapılan açıklamada, ABD Büyükelçisinin bir «Nezaket ziyareti»nde bulunduğu bildirilmiştir. Fotoğrafta ABD Büyükelçisi Spiers, Vali İhsan Tekin'le görülmektedir. (Ender ERKEK)

★ 1365 İŞÇİNİN KIDEM TAZMİNATLARINI 5 AYDIR ALAMAMIŞ OLMASI KARŞISINDA, ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİNİN SENDİKASI SADECE BAŞBAKANLIĞA VE ENERJİ BAKANLIĞINA TELGRAF ÇEKMEKLE YETİNDİ.

★ ÖDENMEYEN KIDEM TAZMİNATLARININ TOPLAMI 700 MİLYON LİRAYI BULUYOR

Ereğli Kömür İşletmeleri'nden 1978 Ocak başında emekli olan 1365 işçi kıdem tazminatlarını 5 aydır alamamışlardır.

25 yıllık sigortalılık dönemini doldurup emekli olan işçilerin kıdem tazminatlarının ödenmemesi karşısında, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası'nın ancak Başbakanlığa ve Enerji Bakanlığına telgraf çekmekle yetindiği bildirilmektedir. EKİ ise, kıdem tazminatlarının ödenmemesinin somut bir gerekçesini gösterememektedir.

Ödenmesi gereken kıdem tazminatlarına hak kazanmış işçilerin büyük bir çoğunluğunun sigortalılık döneminin bitmesiyle emekli oldukları, bir kısmının ise ölüm nedeniyle iş akitlerinin ortadan kalktığı öğrenilmiştir. Ancak ödemenin, ölenlerin varislerine yapılması gerekmektedir. Öteyandan Zonguldak Maden İşçileri Sendikası ile EKİ arasında daha önceki toplu sözleşme hükümlerine göre Kıdem Tazminatlarındaki gecikme karşısında yüzde 5 gecikme faizi ödenmek zorunluluğu bulunmaktadır. 1365 işçinin kıdem tazminatı toplamının yaklaşık 700 milyon lirayı bulduğu belirtilmektedir.

Teknikerler Kurultayı Sonuç Bildirisi yayınlandı

141 VE 142'NCİ MADDELERİN KALDIRILMASI İSTENDİ

★ 3 YILLIK MESLEKİ YÜKSEK TEKNİK EĞİTİM GÖRMÜŞ YÜKSEK TEKNİKERLERE «TEKNİKER MÜHENDİS» ÜNVANI VE YETKİLERİ VERİLMESİ GEREKTİĞİ BELİRTİLDİ

ANKARA (İSTA)

Çalışmalarını önceki gün tamamlayan Türkiye Birinci Teknikerler Kurultayı sonuç bildirisinde düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan 141 ve 142 ile diğer tüm anti-demokratik yasaların kaldırılması istenmiştir. Devlet kurumlarının faşistlerden temizlenmesi ve faşist örgütlerin kapatılması gerektiği belirtilen bildiride 3 yıllık mesleki yüksek teknik eğitim görmüş yüksek teknikerlere «Tekniker Mühendis» ünvanı verilmesi de savunulmuştur.

Türkiye Birinci Teknikerler Kurultayı Divan Başkanlığınca dün yayınlanan sonuç bildirisinde üretim içinde çıraklıktan mühendisliğe kadar gelişmek isteyen her bireye olanak tanınması ve teknik eğitime esneklik kazandırılması istenerek, teknik eğitim ile ilgili istemler şöyle sıralanmıştır:

«Tüm çalışanlar için eğitimde fırsat eşitliği engellenemez. Bu hak bireye gece yada gündüz eğitimi olarak sürekli sağlanmalıdır. Teknik eğitim gelişigüzel yerlere değil sanayinin yoğun olduğu bölgelerde «eğitim-üretim-insan gücü» üçlüsü içinde değiştirilip açılmasına özen gösterilmelidir.

Ülkenin bugünkü koşulları dikkate alınarak orta yada yüksek teknik eğitim yapan öğrenciye ekonomik sorunu çözebilmesi için üretim içinde iş temin edilmelidir.

Teknik eğitim ve diğer teknik gelişmelerle ilgili uluslararası teknik elemanların toplantılarına katılmaya ve bu ülkelerin teknik eleman örgütleriyle bilgi alışverişine önem verilmelidir.»

TOPLU TAŞIMACILIĞIN ZORUNLULUĞU AÇIKLANDI

ANKARA (A.A.)

Ulaştırma Bakanlığı tarafından düzenlenen Ulaştırma Yüksek Kurulu 7. toplantısında bir konuşma yapan ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt, ülkemizdeki taşımanın toplu taşımaya, özellikle demiryolu ve denizyoluna aktarılmasının zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Devlet İstatistik Enstitüsü salonlarında düzenlenen toplantı iki gün sürecektir. Toplantının açılışında Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi de bulunmuştur. Türkiye'de hızlı demiryolu yapımı için gerekli olan geometrik ve fiziksel standartların saptanması ve demiryolu ile ilgili kuruluşlardan seçilmiş yetkili üyelerin konuya ilişkin görüşlerinin ışığı altında demiryolu politikasına yön verilecek olan toplantıda Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt, özetle şöyle konuşmuştur:

«Ülke ulaştırma sisteminin yeniden planlamasında temel ilke olarak kabul edilen, ülkeye maliyeti en az, dışa bağımsızlığı en az, en az enerji tüketen ve mevcut alt yapıyı en çok kullanan dolayısıyla yatırım gereksinmesini en azda tutan temel ilkenin sonucu olarak ülkemizde taşımanın toplu taşımaya, özellikle demiryolu ve denizyoluna aktarılması zorunlu gelmektedir. Ayrıca şunu da belirtmek isterim ki toplu taşımaya geçme ülke gelişmesinin sonucunda hızla artan taşımayı karşılayabilmek için fiziksel zorunluluk olmaktadır.»

Faruk Erem; Toprak Reformu ile ilgili Yasanın bir an önce çıkarılmasını istedi

★ TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI, TOPRAK VE TARIM REFORMU YASASI'NIN İPTALİ İLE HUKUKİ BİR BOŞLUK MEYDANA GELMEDİĞİNİ SAVUNDU

ANKARA (İSTA)

Türkiye Barolar Birliği Başkanı **Faruk Erem,** Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen ve süresi 10 Mayıs'ta bitecek olan Toprak Reformu Yasası'nın yerine, öngörülen bir yıllık süre içinde yeni bir yasa düzenlenmemiş olsa dahi toprak reformu anlayışının tümden ortadan kalkamayacağını söylemiştir. Faruk Erem, Türkiye Barolar Birliği'nin toprak reformu ile ilgili yasanın ivedi olarak çıkarılmasını beklediğini ifade ederek **«Uzun yıllardan beri köylünün özlemle beklediği ve toplum yapısında büyük aşamalar getirecek olan böylesine bir konuda gecikme hoşgörü ile karşılanamaz.»** demiştir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem, Anayasa Mahkemesi'nin toprak reformu ile ilgili olarak 10 Mayıs'a kadar tanıdığı sürenin dolmasıyla ortaya çıkan duruma ilişkin dün yaptığı yazılı açıklamada şöyle demiştir:

«Anayasa Mahkemesi, Anayasamızdan aldığı yetkiyi isabetli kullanarak 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Yasasının iptali kararının yürürlük tarihini bir yıl geciktirmiştir. Ancak bu süre yasama organlarınca gerektiği şekilde değerlendirilememiştir. Oysa bu tutumun gelenek haline getirilmemesi, süresi yasa gereğidir. Ne yazıktır ki, aynı yanlış yöntem 931 sayılı İş Yasasının Anayasa Mahkemesi'nce iptal edildiği dönemde de uygulanmış ve büyük sakıncalar ortaya çıkmıştır. Birliğimizin o tarihte yaptığı uyarma yasama organınca dikkate alınmamış ve aynen bugünkü gibi hukuk düzenimizde çok önemli sosyal bir konuda böylesine bir çelişki ortaya çıkmıştır.

Toplumsal yönü bu denli büyük ve önemli bir hukuk sorununun süre geçirilerek askıda bırakılması kuşku yok ki hukuka olan inancı ve güveni sarsacaktır.

Unutulmamalıdır ki demokrasilerde yasamanın sürekliliği kuralı toplumsal gereksinmelere dayanır. Demokratik düzenin getirdiği bu sorumluluk gözden uzak tutulamaz. Yasama organının da konunun toplumsal ve sosyal ağırlığını gözden uzak tutmayacağı doğaldır.»

Elektrik İşleri Etüd Dairesinde bugün irade beyanı var

ANKARA (İSTA)

Enerji Bakanlığı Elektrik İşleri Etüd İdaresi işçileri, yetkili sendikanın saptanması için bugün irade beyanında bulunacaklardır. Bugün yapılacak irade beyanı oylamasına DİSK'e bağlı Tekges-İş Sendikası ile Türk-İş'e bağlı Tes-İş Sendikaları katılmaktadır.

Öğrenildiğine göre, gerek Elektrik İdaresi Etüd İşleri Genel Müdürlüğü yöneticileri ve gerekse Tes-İş Sendikası işçiler üzerinde yoğun bir baskı kurmuşlar ve yetkinin Türk-İş'e bağlı sendikaya verilmesi için büyük çaba göstermişlerdir. İşçilerin bir kısmı kamplara gönderilmemiş, bir kısmı da disiplin kurullarına verilmiştir. Ancak irade beyanı yapılacak olan işyerinde tüm bu baskılara karşın DİSK'e bağlı Tek Ges-İş Sendikası tarafından yetkinin alınacağı belirtilmektedir. Bildirildiğine göre, Tes-İş Sendikası bugün yapılacak olan serbest irade beyanına da itiraz etmiş, ancak Çalışma Bakanlığı bu itirazı kabul etmemiştir.

Sırrı Atalay yarın S.S.C.B.'ye gidiyor

ANKARA, (İSTA)

Cumhuriyet Senatosu Başkanı **Sırrı Atalay** yarın Sovyetler Birliğine gidecektir. Sovyetler Birliği Yüksek Sovyeti Milliyetler Başkanı **V. Ruben** ile Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Başkanı **A. Şitikov'**un ortak konuğu olarak gidecek olan Atalay, Sovyetler Birliği'nde 17 Mayıs'a kadar kalacaktır.

Atalay'ın ziyareti sırasında beraberinde eşi ve Dışişleri Bakanlığı Doğu Dairesi Reisi Büyükelçi **Sencer Asena** bulunacaktır.

ODTÜ'DE YENİ ÖĞRENİM DÖNEMİ BAŞLADI

ANKARA (İSTA)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)'de yeni öğrenim dönemi dün başlamıştır. Rektörlük ile Öğrenci Temsilciler Konseyi tarafından düzenlenen törende bir konuşma yapan Rektör Vekili **Nuri Saryal** geçen hafta sona eren dönemde 1400 öğrencinin mezun olduğunu hatırlatmış, kaydını yeni yaptıran öğrencilerle birlikte öğrenci sayısının 12 bini geçtiğini söylemiştir.

Dönem başlangıcı nedeniyle okulda düzenlenen törende folklor gösterileri yapılmıştır. Törende Öğrenci Temsilciler Konseyi adına **Mustafa Yücesan** bir konuşma yapmış yeni dönemde bütün saldırılara karşı etkin bir şekilde mücadele verileceğini söylemiştir. İlerici yurtsever gençler imzalı bir bildiride de ODTÜ'nün öğretim üyeleri, işçileri ve öğrencileri tarafından yönetildiği özerk bir üniversite olması için daha kararlı mücadele edileceği görüşüne yer verilmiştir.

İstanbul Belediye Başkanlığından

Bu yıl Bostan ürünlerinin toptan satışı, Zeytinburnu Tepebağ mevkiinde ve Anadolu yakası Hâl'i civarında Belediye Mülkü üzerinde kurulu daimi Bostan sergilerinde yapılacaktır.

Her yıl sezonluk olarak açılan Bostan sergileri, bu yıldan itibaren Belediye Meclisinin 17 Mart 1978 tarih ve 207 Sayılı kararı gereğince kesintisiz ve sürekli bir mahiyet kazanmış bulunmaktadır.

Anılan Meclis kararına göre, Sergi sahiplerinden alınan aylık işgaliye ücretleri, tahsis tarihinden itibaren ve on iki ay üzerinde tehsil edilecektir. Buna göre sergi sahipleri Bostan ürünleri satışının sona ermesiyle, sergi yerlerinde her türlü dökme meyve satışlarına tahsis yılı nihayetine kadar devam edebileceklerdir.

Bu durum muvacehesinde:

1 — Tahsis tar[illegible] 1978 tarihinden başlıyacaktır.

2 — Hâl Yönet[illegible] 11/d maddesi gereğince geçen yıl kendilerine sergi yeri tahsis edilmiş olup yönetmeliğe aykırı tutumları bulunmayanlar ticari faaliyetlerine devam edeceklerdir. Bu durumda olan şahısların evvelce Hâller Müdürlüğüne tevdi ettikleri belgeler muteber addedilecektir. Bunlar sadece adı geçen Müdürlüğe taleplerini havi bir dilekçe ile müracaat edeceklerdir.

3 — Müktesep hak sahiplerine tahsis edilecek sergi yerlerinden artan yerler Hâl Yönetmeliğinin 3. ve 11 maddelerine göre aşağıdaki şartlar dahilinde Kooperatif ve Kooperatif birliklerine, müstahsil ve Komisyonculara tahsis edilecektir.

A) Kooperatif veya Kooperatif birliklerinin Meyve-Sebze ve Bostan mahsulleri üzerinde çalıştığına veya çalışacağına dair Tüzüklerinin asıl veya ilgili makamlardan onaylanmış bir suretinin ibraz edilmesi.

B) Müstahsilin Meyve-Sebze ve Bostan ziraati ile meşgul olduğunu ve Hâl'e devamlı surette kendi malını temin edebileceğini Bölge Ziraat Müdürlüğü tarafından verilecek bir belge ile tevsik etmesi.

C) Komisyoncuların Meyve-Sebze ve Bostan işleri ile iştigal ettiğine dair Ticaret Odasından belge alması ve istihsal bölgelerinden Hâl'e daimi mal getireceğini tevsik etmesi mecburidir.

4 — Münhasıran Belediye, Belediye Ceza ve Müstahsil alacaklarına karşılık olmak üzere 25.000 liralık kat'i teminat mektubu verilmesi gerekmektedir.

5 — Müracaatlar Hâller Müdürlüğüne yapılacaktır.

6 — Tahsis dolayısı ile husule gelen masraflar tahsis yapılanlardan eşit olarak alınacaktır.

7 — Sergilerin tahsis masrafı şahıslara ait olup, gösterilecek numuneye göre yeknesak olarak yapılacaktır.

8 — 2. ve 3. Maddelerde belirtilen ve kendilerine müktesep hak olarak veya çekilecek kurada namlarına sergi yeri isabet edenler sonradan haklarından feragat etseler dahi on iki aylık işgaliye ücretleri teminatlarından kesilecektir.

9 — Müracaatların son günü 24 Mayıs 1978 akşamı saat 17.30 dur.

10 — Müracaat adedi yer adedinden fazla olduğu takdirde, kur'a 25. Mayıs. 1978 günü saat 14.00 de Belediye Encümeninde, müracaat adedi satış yeri adedine eşit veya daha az ise Belediye Meclisi salonunda ilgili Başkan yardımcısının huzurunda çekilecektir.

İLAN OLUNUR

(Basın 15672 — 377)

İLAN

Nevşehir Vilayeti Kaymaklı Kasabası Belediye Başkanlığında

Adedi:	Cinsi:	Markası:	Modeli Tipi:	Şasi No:	Motor No:	Muhammen Bedeli:	Geçici Teminatı	İhalenin Günü:	İhalenin Saati:
1.	Otobüs	Fiat	1972/650.E	000430	173759	250.000. TL.	18.750. TL.	23.5.978 Salı	15.00
1.	Otobüs	Fiat	1972/650.E	000428	174151	350.000. TL.	26.250. TL.	23.5.978 Salı	15.00

1. — Yukarıda yazılı Belediyemize ait 2. Adet 36.şar kişilik Fiat otobüsler Ekonomik ömrünü doldurduğundan 2400 sayılı kanunun 31.ci maddesine göre kapalı zarf usulü ile satılacaktır.
2. — Satış Belediye Başkanlığında toplanacak Belediye Encümeni huzurunda 23.5.1978 tarihine rastlayan salı günü saat 15.00'de yapılacaktır.
3. — Satış şartnamesi ve diğer evrakı müsbitiyeler Belediyemizde görülebilir.
4. — Otobüsler hali hazır durumuna göre faal olarak satılacaktır.
5. — İsteklilerin teklif mektuplarını ve teminatlarını 23.5.1978 salı günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında Belediye Başkanlığına verilecektir.
6. — Telgrafla müracaatlar postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 15155 — 313)

Afşin Devlet Hastanesi Baştabibliğinden

İHALE

CİNSİ:	MİKTARI:	M. BEDELİ	M. TEMİNATI:	TARİHİ:	SAATI:	ŞEKLİ:
KOYUN ETİ	800 Kg.	56000.00 TL.	4200.00 TL.	22.5.1978	10.00	K. Zarf
EKMEK	2500 Kg.	13750.00 TL.	1031.25 TL.	22.5.1978	10.30	A. Eksiltme
20 Kalem kuru gıd. Mad.		45950.00 TL.	3446.25 TL.	22.5.1978	11.00	K. Zarf
35 Kalem ilaç		67405.50 TL.	5055.00 TL.	22.5.1978	11.30	K.Zarf

1 — Yukarda cins ve miktarı gösterilen gıda maddeleri ve ilaç belli gün ve saatlerde hastanemizde müteşekkil komisyon huzurunda ihale edilecektir.

2 — İsteklilerin belli gün ve saatten 1 saat önce teminat ve teklif mektuplarını komisyon başkanlığına vermeleri ihaleye ait şartname hergün mesai saatı içinde görülebilir. İstek halinde bedelsiz olarak verilir.

3 — Talipsizlik veya komisyonca haddi layık bedel görülmezse 10 gün sonra 31.5.978 günü aynı yer ve saatte ihale tekrarlanacaktır. 2 nci ihalede de talipli veya haddi layık bedel görülmezse 1 ay süre ile pazarlığa çıkarılacaktır. KEYFİYET İLAN OLUNUR.

(Basın: 15310 — 329)

İstanbul Deniz Teknik Satın Alma Komisyon Başkanlığından

Dz. Birlikleri ihtiyacı için aşağıda cinsi, miktarı muhammen bedeli ve geçici teminat miktarı belirtilen maddeler hizalarında gösterilen tarihlerde KAPALI ZARF usulü ile alınacaktır.

Teklif Mektuplarının ihale saatinden bir saat evvel Komisyona verilmesi şarttır. Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Şartnamesi ANKARA ve İZMİR Levazım Amirliklerinde ve Komisyonumuzda mesai saatleri dahilinde görülebilir.

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminatı	İhale Ta.	Saati
Rulman NA 861	6 Adet	24.600.00 TL.	1.845.00 TL.	24.5.1978 Çr.	10.30
Kimyevi madde	3 kalem	750.000.00 TL.	33.750.00 TL.	24.5.1978 Çr.	11.00
Kuzey Deniz Saha Komutanlığı ve Deniz Eğitim Komutanlığı bağlıları bina ve tesisat onarımlarının yapımı.		699.997.60 TL.	31.750.00 TL.	24.5.1978 Çr.	11.15

(Basın 15538 — 361)

GENÇLER, İLERİCİ-DEMOKRAT DERNEKLERE YÖNELTİLEN BASKILARI VE ÇÖZÜM YOLLARINI TARTIŞIYOR

TARTIŞMAYA KATILANLAR:
Mehmet Boz (İGD)
Emin Çetiner (DDKD)
İsmail Kemal (KÖGEF)
Barbaros Muratoğlu (DÖB)

-3-

Üzerinde birleşilen çözüm antifaşist eylem birliği ve kitle hareketleri

POLİTİKA: Şimdi sözü DÖB temsilcisi arkadaşımıza vereceğiz. Muratoğlu, Boz arkadaşımız ortak eylem birliğinin sağlanamamış olmasından sözetti ve bunun derhal oluşturulması için önçalışmalara geçilmesi gerektiğinden bahsetti. Siz de bu konuda mutabık mısınız? Bu arada talepler konusunda sizler ne gibi şeyler ekleyeceksiniz?

Barbaros MURATOĞLU (DÖB): Ben önce kırk demokratik örgütün platform çalışmalarına değineceğim. İlk önce ortak kararlarla yapılan ortak eylemlerden söz edeceğim. Elbette bu tür ortak eylemlerin büyük yararı olmuştur, olmaktadır. Bunları küçümsemek mümkün değildir. Ne var ki ortak bir karara varabilmek için uzun, gereksiz tartışmalara girilmektedir. Bu tartışmalar da sağlanmaya çalışılan birliğin neredeyse kopmasına neden olabilmektedir. Çeşitli görüşteki demokratik örgütlerin bu birlik konusunda daha sorumlu davranmaları gerektiği inancındayız. Bu birliği sağlamak güncel olduğu kadar önemli bir görevimizdir.

Bu arada gençlik arasında birliği sağlamada bizlere büyük görevler düşmektedir. Elbette sözünü ettiğimiz birlik kağıt üzerinde, masa başında bir anda hazırlanabilecek birlik değildir. Kuşkusuz birliğin oluşturulmasında bu tip ortak tartışmaların düzenlenmesinde büyük yarar vardır. Bu birlik hayatın içinde doğacaktır. Mücadele insanları, bu arada gençleri biraraya getirecektir. Zaten koşullar bunu zorlamaktadır. Çünkü faşistler, saldırılarında ayrım yapmıyorlar. Kendilerinden olmayan herkese saldırıyorlar. Bu yüzden anti-faşist eylem birliği hayatın içinden çıkmak zorundadır. Ve bu konuda «Faşizmi biz ezeceğiz», «Bu işi biz yaparız» şeklindeki mantık ya da faşist saldırılar karşısında meseleye böyle yaklaşmak birliğin oluşmasını engelleyebilecek sekter ve tehlikeli tutumlardır. Bu görüşte ısrar etmek büyük, altından kalkamayacağımız sorumluluklar yükleyecektir.

Bizler gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şoven birliğine en geniş kitleleri katmaya özellikle çalışmalıyız. Bu birliğe demokratları, CHP'lileri de katmak zorundayız. İstemlerimiz konusunda ben şunları söylemek istiyorum:

— Faşist dernekler yasasının değiştirilmesi,

— Danıştay kararları olduğu gibi uygulanmalıdır,

— Kontr-gerilla, gizli-açık faşist terör yuvaları dağıtılmalıdır,

— Faşist katiller yakalanıp cezalandırılmalıdır.

Ancak bu istemlerimizin hepsinin yerine getirileceğini ummuyoruz. Bunun nedeni de CHP'nin tutumudur. Bu tür istemlerimizi öne sürmek ve gerçekleşmesi için çalışmakla CHP'yi daha demokrat, daha radikal bir platforma sokabiliriz. Bu istemlerimizi gözönüne almadığında da CHP'nin reformist yüzü halka teşhir edilmiş olur.

POLİTİKA: KÖGEF temsilcisi arkadaşımız siz bu konuda ne diyorsunuz?

İsmail KEMAL (KÖGEF): Biz bu eylem birliğini genel anti-faşist eylem birliğinin bir parçası sayıyoruz. Bu arada derneklerin kapatılmasına, demokratik örgütlere yönelen anti-demokratik baskılara karşı dar anlamda bir eylem birliği de yapılabilir. İstemlerden bazıları şunlardır:

Dernekler yasası demokratikleştirilmelidir. Derneklerin kapatılması faşist tırmanışa bağlı bir şeydir. Bu nedenle faşizmin örgütsel dayanakları dağıtılmalı, devlet aygıtı içindeki gerici ve faşistler temizlenmelidir. Bilirkişi heyetleri değiştirilmelidir.

Bence en önemli şey işçi sınıfının anti-faşist savaşımıyla gençlik örgütlerinin oluşturacağı eylem birliğinin aynı sel yatağında birleştirilmesidir. İşçi sınıfının anti-emperyalist, anti-faşist mücadelesi güçlendikçe CHP Hükümeti istemlerimiz karşısında daha tutarlı olmak zorunda kalacaktır. Hükümetten birtakım şeyler isterken önemli olan eylem birliğini işçi sınıfının savaşım yoluyla birleştirmektir. Başarı ancak bu şekilde sağlanabilir.

POLİTİKA: Ortak eylem platformu çerçevesinde, CHP'yi daha demokratik konumlara sokmak ve faşist tırmanışı önlemek için etkili ne tür eylemler yürütülmelidir? DDKD sözcüsü arkadaşımızdan başlayalım.

Emin ÇETİNER (DDKD): Anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şoven eylem birliğinin oluşması için ortak eylemler yapılmalıdır. Böylesi eylemlerde CHP'nin sağ yüzü teşhir edilmeli, halkın kurtuluşunun kendi eseri olacağı gösterilmelidir. CHP'nin anti-faşist olması için kitlesel ortak eylemler yapılmalıdır. Özellikle başını işçi sınıfının çektiği eylemleri örgütlemek çok önemlidir. 20 Mart faşizme ihtar eylemi önemli bir örnektir. Bu tür eylemler bana göre daha etkili olacaktır. Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanmasının yolu da faşist saldırılara karşı kitlesel anti-faşist gösteriler düzenlemekten geçer.

POLİTİKA: İGD bu konuda neler söylüyor? Onu öğrenelim.

Mehmet BOZ (İGD): Arkadaşımın söylediklerine katılıyorum. Fakat gençliğin yapısından ileri gelen taşkınlıklara, bireysel eylemlere değinmek istiyorum. Gençliğin birtakım baskılar karşısında ani tepkileri doğaldır. Ancak bu tür eylemler gençliğin örgütlü, kalıcı birliğine hizmet etmiyor. Bundan başka bireysel eylemler caydırıcı bir etki yapmamaktadır. Bunun için yığınsal eylemleri, çıkışları ön plana çıkarmamız gerekir. Bu tür eylemleri tercih etmemiz gerekir. Bunun için de gençliğin örgütsel gücünü yükseltmek zorunludur. Üzerinde titizlik göstermemiz gereken bir nokta da, gençliğin anti-faşist eylemlerini işçi sınıfı ve ulusal demokratik güçlerin eylemleriyle çakıştırmaktır, bağdaştırmaktır. Bireysel, terörist eylemlerden kaçınmak, kitlelerin istemlerini en iyi biçimde yansıtan yığınsal gösteriler önermemiz, örgütlememiz zorunludur.

POLİTİKA: DÖB'ün görüşünü öğrenelim.

Barbaros MURATOĞLU (DÖB): Ben şunu söyleyim. Yapılacak eylemler konusunda bizim esas olarak bir şema çıkarmamız mümkün değildir. Eylem biçimleri şartlar, duruma bağlı olarak ortaya çıkacaktır. Örneğin 17 Mart eylemi ve 20 Mart faşizme ihtar direnişi gibi...

Bu arada ben şunu belirteyim. Faşist saldırıların olduğu yerlerde okullarda devrimciler militan mücadele vermek zorundadırlar. Çünkü faşistler yerlerinden ancak kararlı ve militan mücadeleyle sökülüp atılabilirler. Faşistler bize yumruk attığında yüzümüzün diğer tarafını çeviremeyiz, provokasyon olur düşüncesiyle ellerimiz bağlı duramayız. Militan mücadele böyle durumlarda devrimcilerin kendilerini savunmalarıdır. Ancak bu eylem biçimi anti-faşist mücadeleyi olduğu gibi karakterize etmez. Faşist tırmanış ancak ve ancak en aktif kitle eylemleriyle geriletilebilir. Militan mücadele faşizme karşı mücadelenin bir parçasıdır. Başarının yolu en kalabalık yürüyüşler, mitingler vb. eylemlerden geçer.

Çeşitli demokratik örgütler birlik konusunda sekter tutumları bir yana itip gündemde olan eylem birliğinin sağlanması için olumlu adımlar atmalıdırlar. Bu konuda sadece iyiniyet beslemek yetmez. Pratikte alınan ve alınacak tavırlar önemlidir.

İsmail KEMAL (KÖGEF): Ben eylem türlerine değinmeden önce bazı şeyler söylemek istiyorum. Biz 1750 sayılı Dernekler Yasasının değiştirilmesini, ilerici, demokratik içerikli bir yasa tasarısının hazırlanmasını ve bunun ilerici parlamenterler tarafından Meclis'e getirilmesini istiyoruz. Bunda büyük yarar görüyoruz. Bu durum karşısında hükümet iki şeyden birisini yapmak zorundadır. Ya demokrasi güçlerinin yanında yerini alacaktır. Ya da gerici güçlerin yanında. Orta yol yoktur. «Demokrasiden yanayım» diyorsa böyle bir yasa tasarısını desteklemek zorundadır. Desteklemediği takdirde faşist nitelikli yasadan memnun olduğu, bunu değiştirmek istemediği ortaya çıkacaktır. Bu da CHP'nin geniş emekçi kitlelerin gözünden düşmesini beraberinde getirecektir. Kuşkusuz bizim dileğimiz her konuda demokrasi güçlerinin yanında yeralmasıdır. Ben şuna inanıyorum: Demokrasi güçlerinden yükselecek seslere ve taleplere CHP'nin kulak vermesi için ulusal demokratik güçlerin işçi sınıfı öncülüğünde eylem ve cephe birliğine gitmeleri gereklidir. Bu eylem ve cephe birliğinin oluşmasıyla yığınları ilgilendiren sorunların çözümü için birçok eylem türü akla gelebilir. Önemli olan tüm eylemlerin kitleleri sarması, kitleleri harekete geçirmesi ve geniş yığınlara maledilmesidir.

— BİTTİ —

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Rusça öğrenmek ister misiniz?

— Rusça öğrenmek ister misiniz?

Şimdiiii... Bu yazının, yukarıdaki ilk cümlesini okur okumaz ne düşündünüz? Yoo, hayır korkmayın, kimseye söylemeyeceksiniz. Ama şöyle bir kendi kendinizi tartın. Ne düşündünüz, ilk etkilenmeniz ne oldu?

Türkiye'de burjuvazinin kurtuluş savaşı yılları ile onu izleyen ilk yıllardan hemen sonra bilimde: sosyalizme, politika'da: sosyalistlere, komünistlere, coğrafya'da: sosyalist ülkelere, sanatta, edebiyatta: ilerici, devrimci eserlere karşı ördüğü «demirperde» yüzünden Türkiye insanı, bu yazının başındaki ilk cümleye benzer sözlerle karşılaşınca duralıyor. Hiç bir şey yapmasa, şöyle bir yanına yöresine bakınıyor, «ne olur ne olmaz», diye.

Hatırlıyoruz, bir yakınımızın liseyi bitiren genç oğlu, şu arap saçına dönmüş üniversite ve yüksek okullara giriş sistemi yüzünden sadece Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nin Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne girme hakkını kazandıydı da, evde kıyamet koptuydu.

Ana neredeyse baygınlık geçirip:

— İstemem, zinhar istemem. Ne demek Rus dili, düpedüz komünistlik öğrenecek orada...

Genç delikanlı ayağını yere vurup dayatmıştı:

— Ya ingiliz filolojisini kazansam ne diyecektin? Ona da İngiliz casusu olur diye karşı mı çıkacaktın?

Anne, yılların koyu anti-komünizm saldırısının şakır şakır yıkadığı bilinçsiz başını iki yana sallayıp:

— O zaman başka. Ona sözüm yok. İngilizce, fransızca... Değil mi ya?

Çocuk o yıl, «rusça» öğreneceğine, boş gezdi. Aile meclisinin kararı böyle idi. Boş geçen yılın haytalığı, haylazlığı ile ondan sonra hiç bir yere girme hakkı da elde edemedi. Yanılmıyorsak dört yıldır bu böyle. Bu yıl beşinci şansını deneyecek.

Biz bunu böyle dedik ama Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinden aldığımız mi nik bir mektup, bize neredeyse:

— Aman isabet ki gitmemiş bu bölüme. Gitse neye yaracaktı? dedirtti.

Rus Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nün genç öğrencilerinin kısa mektubu aynen şöyle:

«Aydın Ağabey,

Biz D.T.C. Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencileriyiz. Size kürsü ile ilgili sorunlarımızı yazalım dedik. Siz de köşenizde yayınlarsanız seviniriz.

Kürsü başkanımız Profesör İsmail Kaynak. Kürsümüzde üç okutman, bir asistan, bir de profesör var. Öğrenciler için yeterli olmuyor verdikleri dersler ve kendileri. Kürsünün bir okutman, (2. dereceden) iki asistan gereksinmesi varken, Kürsü Başkanı yıllardır engelliyor. Diğer filolojilerin yabancı öğretim üyeleri varken, biz ondan da mahrumuz.

Sovyetler Birliği'nden öğretim üyesi istenmesi İsmail Kaynak tarafından engelleniyor. Sene başında bakanlıktan önerildiği halde geri çevriliyor. Neden olarak da onun, can güvenliği sorunu gösteriliyor. Sudan bir yanıt daha yani...

Kitap bulmak ise olanaksız. Olanları da alamıyoruz. Rusça kitapların dağıtımını Pan Organizasyon diye bir şirket yapıyor. Tam anlamıyla soygunculuk. Türk lirası olarak değeri 15 lira olan bir kitap 150 lira. Denetleyen falan yok tabii.

Bir de ders saatleri var ki tam bir gülmece. Şöyle; birinci sınıflar haftada altı saat ders yapıyorlar. Haftada kırk ders saati boş geçiyor ve biz filoloji öğrencileriyiz?

Yazacaklarımız bunlar, ilgilenirsiniz diye düşündük.

Selâmlar.»

Genç arkadaşlarımızın yazdıkları kısa mektubun kendisi başlıbaşına bir «Tırmık.» Bize söz bırakmayacak kadar tırmıklıyorlar, tırmıklanası kafaları...

Sovyetler Birliği'nden gelecek öğretim üyesinin can güvenliğinin sağlanamayacağı yargısı ile, Bakanlık önerisini bile yüzgeri çeviren Kürsü Başkanı'na 1978 Türkiye'sinde ne denir ki?

Ama haftada kırk saatı boş geçen bir kürsü varmış ortada ve öğrenciler haftada altı saatlik bir eğitimle Rus Dili ve Edebiyatı öğreneceklermiş.

Olur mu?

Olur olmasına, Bektaşi'nin abdestsiz namaz kılıp, **«ben kıldım oldu,»** deyişi gibi olur.

Ya da bizim devlet lisesinde öğrendiğimiz İngilizce kadar Rusça öğrenir bu delikanlılar, genç kızlar.

Yani, **«Yes»**, **«no»**, **«Wellcomes»**, falan filan...

İstanbul Universitesi Rektörlüğünden

Üniversitemizin tastikli gelişme sahası dahilinde olup, kamulaştırılması yetkili kurulun 22. Şubat. 1978 tarih ve 34.cü toplantısında 11 sayılı karar ile kararlaştırılan aşağıda İlçesi, mahallesi, pafta ve parselleri ile sahiplerinin adları, yüzölçümleri yazılı taşınmaz malların 15.5.1978 günü, saat 10.00'da kıymetleri takdir ettirilecektir. Mülk sahiplerinin o gün mülkleri başında bulunmaları lüzumu ilânen tebliğ olunur.

İli	İlçesi	Mahallesi	Pafta No	Parsel No	Sahibinin ismi	Sahası (M2)
İstanbul	Bakırköy	Avcılar	8	558	Ali Yönal	19030
»	»	»	8	559	Tevfik Kaysadı	19590
»	»	»	8	560	İshak Ennekavi	8651
»	»	»	8	565	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	566	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	567	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	568	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	569	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	570	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	599	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	600	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	601	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	602	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	603	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	604	Mahiser Leyli	250
»	»	»	»	609	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	610	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	611	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	612	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	613	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	640	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	641	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	642	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	643	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	»	»	644	M. İbrahim Burhanettin	250
»	»	Firuzköy	10	2026	Mahmut Ekrem Amaç, Ahmet İzzet Zırh,	533645

İsmail Naci Meltem, Mehmet Besim Kurter, Fatma Süpeyla Elmas, Necmettin Kurtuluş, Ali Ulvi Yener, Kemal Doğan, Hüseyin Sedat Alpan, O. Turgut Ankara, Hüseyin Celadet Avuz, Mehmet Muammer Başbuğ, Zeki Bilge, Mehmet Behzat Çakıcı, Esat Çobanoğlu, Kâzım Ergenekon, Hüseyin Gençoğlu, Ali Nihat İzar, Abdullah İzmen, Mehmet İzmen, Ali Haydar Kaptanoğlu, Mümtaz Korle, Seyfettin Köseoğlu, Süreyya Manavoğlu, Ali Fevzi Meriç, Ömer Faruk Mutlu, Metin Noman, Burhanettin Oktan, Mehmet Sait Önen, Namık Fethi Pekergin, İhsan Pulak, Nesrin Sarı, Hasan Fahir Sırmalı, Abdurrahman Vacit Silishan, Fahire Tekand, Ali Nihal Usal, Ahmet Uzuner, Kemal Üstünel, Hasan Tahsin Üstünel, Naciye Yalçıner, Mesude Yurdakul, Mustafa Telat Yüzmen, Şefik Gögen, Asude Sinin Barın, Salih Bilge, Muazzez Gökmen, Zeynep Sürat, Mustafa Sürat, Fatma Çiçek, Saniye Erdoğan, Mehmet Yaşar Doğan, Nermin Demir, Nafiye Gürsel (Yücesan), Burhanettin Suphi Ahıskalı, Cahit Mekki Akün, Dündar Akünal, Mehmet Fethi Algon, Ali Seyfettin Altıel, Hüsniye Hülya Aras, Nejat Lâmi Ataman, Cemalettin Atasay, Hamdi Aydın, Nasibe Bayar, Suat Akasat, Hasan Becan, Fatma Mine Bektaş, Hilm Bilge, Fatma Velice Bilge, Selahattin Bölükbaşı, Saadet Huriye Çağlar, Ömer Hurşit Çalıka, Mehmet Kemal Çaylan, Übeydullah Çerçel, Mehmet Recai Devrim, Abdurrahim Hamit Doğanay, Safinas Bayar, Sedat Duruman, Fehmi Eralp, Özhan Erdamgil, Ahmet Yavuz Erenli, Ahmet Emin Eren, Züftü Erer, Ahmet Cahit Ergöknil, Celalettin Erol, İsa Erol, Cemil Fahrettin Ervardar, Hasan Sami Galatalı, Fazilet Görgen, Hanifi Günersu, Kamil Gümüşgerdan, Necmi Güvenç, Ahmet Rıza İncecik, Hasan Kulaç, Mustafa Kemal Kurdaş, Namık Kemal Kurdoğlu, Halil İbrahim Küpelikılıç, Mustafa Lütfi Mengü, Ata Nutku, Tevfik Sabahattin Özmen, Gazibe Kali, Ahmet Şefik Saran, Hüseyin Macit Sarıoğlu, Dursun Savaş, Ahmet Şükrü Sayar, Nebile Serpil, Mehmet Şükrü Silan, Bahriye Şarlı, Mehmet Ertuğrul Şatıroğlu, Hasan Tacenur, Mehmet Bezihi Tokar, Bedia İffet Tomsu, Mustafa Ferdi Tuman, Feride Türker, İbrahim Hakkı Yeten, Emin Uner, Lütfü Hızlan, Mehmet Sarıkey, Halil Zihni Bilge, Mehmet Necmettin Bayramoğlu, Muzaffer Kemal Sahmenoğlu, Ali Rıfat Önder, sıdıka Mutahhare Sanıbelli, Burhanettin Ulutan, Kıymet Umay, Ahmet Sarıdereli, Ahmet Füruz Önay, Ahmet Burhanettin Kutay, Namık Kemal Gürdeniz, Nilüfer Başad, Ali Suavi Eyice, Harika Zinnur Özdemir, Mehmet Vahdettin Evrensal, Halide Vildan Erimez, Ziya Olpak, Necati Özer, Kadri Köseler, Es. Es. Denizcilik Bankası Yapı Kooperatifi, Gülnisa Tekin, Mehmet Fuat Muhasipoğlu, İbrahim Sebahattin Erdemitli. Mehmet Oğuz, Nevzat Aytekin, Bayram Bayram (Fazlıoğlu).

(Basın 15171 = 310)

TÜRK NAZİLERİ
1965-1973
(3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

İzmir'de 1969'da kurulan NAZİ adlı örgüt

-10-

Türkeş'e «iki grup çatışması daha genişlerse, hattâ halka kadar inerse bu tehlikeli olmaz mı» diye sordum.

«— OLMAZ. Çünkü biz, bu gençlerimizle barajı kurduk. Komünistlerin hareketleri artık gelişemez. Göreceksiniz, bir süre sonra tamamen duracaktır. Belki bu günlerde birkaç olay daha olacak, ama yatışacaktır. ÇÜNKÜ KARŞILARINDA BİZ VARIZ. Birşey daha söyleyeyim: Marksizm bir fikir cereyanıdır: Gençlere dolduruluyor. Biz de karşılarına bir başka fikirle, fakat Türkiye'nin millî hasletlerine uyan bir diğer fikirle, DOKUZ IŞIK DOKTRİNİ ile çıkıyoruz. Komünizmi başka türlü karşılayamayız. Komando dedikleri gençler, Dokuz Işık'ı benimsemiş ve kabul etmişlerdir. Daha sonrası komünistlerin önünde bu baraj olmazsa, olaylar ve onların hareketleri daha da genişleyecektir.»

«— Ama size (başbuğ) diyorlar.»

Güldü ve «Biliyorum» dedi.

«— Siz komandolar ile görüşüyor musunuz?»

«— Hayır, ben görüşmem, arkadaşlar var. Biz, taktikleri hazırlarız, yapabilecekleri konularda onları aydınlatırız. İletirler oraya.»

Türkeş, şu düşüncelerini de açıklıyor:

«— Türkiye'de hiçbir siyasî iktidar, milletin ve ordunun benimsememesi halinde işbaşına gelemez. Komünistler, bu yollardan gelemeyeceklerini bildirdikleri için, sokak hareketlerinden sonra hükümete el Koymayı, heryerde ve bizde de hesaplamışlardır. Tekrar edeyim, komandolar bir fikirdir. Komünizm bir reaksiyonla değil, bu yönlü bir reaksiyonla karşılanır.»

Türkeş, şimdi gene kızgındır. CHP iktidarda iken, gençlik kollarının «Halk Mahkemeleri» teşkil edip, İstanbul'da Darendelioğlu'nu dayakla sorguya ve mahkemeye çektiklerini, o sırada İnönü'nün kılının bile kıpırdamadığını söyleyen AP. Millenvekillerinin A.P. merkezinde yüzüne tükürüldüğünü ve İnönü'nün gene sesini çıkarmadığını inatla anlatıyor. **«C.H.P. kendi devrinde kıpkızıl Marksistleri himaye etti»** diye heyecanlanıyor.

KOMANDOLAR BÜTÜN YURDA YAYILACAK

Ve şöyle diyor Türkeş:

«— Gençlik kuruluşları dediğiniz ve komando diye adlandırılan gruplar genişletilecek mi?»

«— Hem de bu yaz, derhal. Bütün yurtta, her ilde komandoları yetiştirecek kuruluşlar yapacağız. Bize bizim dışımızdaki partilerden, vatandaşlardan telgraflar geliyor. Geiln bizim ilde de bunları yapın diye.»

Türkeş, açık konuşuyordu. Açık ve seçik. «Bu gençlik kuruluşunun bir amblemi var. Üç hilâl içiçe girmiş. Tıpkı Nazi armasına benziyor. Buna ne dersiniz?» sorusuna şu cevabı verdi:

«— Doğru. Ben de baktım. Nazi işaretine benziyordu. Menettim. Kaldıracaklar bunu. Yerine bir (hilâl ve bozkurt) konulacak. Aslında üç hilâlin içiçe girmesi, bir hareketlilik anlamına geliyordu.»

Telefonlar çalıyor artık. Türkeş gidecek. İşi var, belli. Kendisine şöyle dedim:

«— Sonuç olarak, milliyetçi gençliğin komünist hareketlerinin önlenmesi ve durdurulabilmesi için ayrı bir aksiyon grubu olarak hareket halinde olduklarını, görevlerini yerine getirdiklerini ve sizin de bu komando gençlerin hareketini tamamen desteklemekte olduğunuzu yazabilir miyiz?»

Hızla tasdik etti:

« —Doğrudur ve ben bu gençleri tamamen ve her bakımdan destekliyorum.» dedi.

Alpaslan Türkeş'le ayrıldık. O partisine gitti herhalde. Emrinde olduğu anlaşılan komandolarının son hareketlerini mi değerlendirecek, yoksa yeni talimatlar mı gönderecek? Burası bilinmez artık.

(Cüneyt Arcayürek'in Türkeş'le yaptığı mülâkat, Hürriyet Gazetesi, Ocak 1969).

MHP Genel Sekreter Yardımcısı Süleyman Sürmen, 34 ilde kamp kurup 100 bin komando yetiştirme hedeflerine ulaşmak için seferber olduklarını açıklamıştı. Komando kamplarında gençlerde parti görüşlerinin bir İMAN haline getirilmesi amacıyla çalışıldığını belirten Sürmen, birçok esnafın kendi bölgelerindeki komando kamplarına yiyecek ve çeşitli erzak yardımı yaptıklarını söylemiştir.

Daha sonra 10.3.1969 tarihinde partinin adı MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ olarak değiştirilmiş; parti amblemi olarak da ÜÇ HİLÂL seçilmiştir. İtalya'daki neo-faşist partilerin adının SOSYAL HAREKET PARTİSİ olduğu düşünülürse, dünyadaki faşistlerin «Hareket» sözcüğüne karşı özel bir merakı olduğu sonucuna varılır.

NAZİ'LER SAHNEDE:

Türkeş'in Genel Başkanlığa getirilmesinden sonra Türkiye'de faşizmi temsil eden MHP (eski CKMP)'den ayrılan bir grup İzmirde «nazi adıyla bir cemiyet kuruyordu 1969 Nisanında. Nazi, «Nasyonal Aktivite ve Zinde İnkişaf» sözcüklerinin sözde baş harflerinden oluşuyordu. NAZİ'ler «Türkeş'in ırkçılığa ihanet ettiği hakkında» «basın toplantısı yaparken Türkeş'in eli silahlı komandolarının baskınına uğrayan nazi'ler feci halde dövülmüşlerdir.

YARIN

KOMANDOLAR «DOĞUM SEMİNERİ»Nİ BASIYORLAR

Baysen, Bursa Halıflex Tevsi Inşaatında toplu sözleşme yetkisi alması üzerine açıklama yaptı

"Halıflex inşaat işçileri birlik içindedir,,

İSTANBUL (İSTA)
DİSK'e bağlı BAYSEN, Bursa'da kurulu Halıflex Tevsi İnşaatı'nda toplusözleşme yetkisinin alınması ve ilk görüşmenin başlaması üzerine basına açıklamada bulunmuş, yapı işçilerine ileri demokratik hakların sağlanması için savaşımın sürdürüldüğü belirtilmiştir.

BAYSEN İstanbul Şubesi'nden yapılan açıklamada, yapıcılık işkolunun tek demokratik sınıf ve kitle sendikasının BAYSEN olduğu vurgulanarak, örgütlenmenin hızla ilerlediği açıklanmıştır. Bursa'da örgütlenilen ve toplusözleşme yetkisi alınan Halıflex Tevsi İnşaatında sahtecilikle yetki almaya çalışan iki sendikanın bulunduğu belirtilen açıklamada, Türk-İş üyesi YSİ-İş Sendikası ve MİSK üyesi Türk Yapı-İş Sendikası eleştirilmiş, şunlar belirtilmiştir:

«Halıflex işçileri her iki sendikanın oyunlarını bozarak sendikamızda birleşmişlerdir. Son safhada yetkimize itiraz eden ancak tek bir üye fişi bile gösteremiyen bu sarı sendikalar niteliklerini böylece açığa vurmuşlardır. Sözleşme döneminde işçilerin haklarını korumayı ve geliştirmeyi esas ilke bilmekteyiz. Halıflex işçileri tek bir üyesi olmadığı halde BAYSEN'de bütünleşmesine karşı çıkan sendikalara nasıl özverili bir savaşım verdiyse aynı savaşımı haklarının koruyucusu olarak BAYSEN saflarında sürdürecektir.»

Lâstik-İş'liler patronların provokasyonlarını boşa çıkarıyor

★ ROTA GRUBU HOLDİNG, SOYEL KALEM VE ELVAN PLASTİK İŞYERLERİNDEKİ DİRENİŞLER DEVAM EDİYOR.

★ LASTİK-İŞ ÜYELERİNE BASKI YAPILDIĞI AÇIKLANDI.

İSTANBUL (İSTA)
İstanbul Sanayi Sitesinde kurulu Rota Grubu Holding ile Küçükyalı'da kurulu Soyel Kalem ve Elvan Plastik işyerlerinde çalışan işçilerin, bir süre önce başlattıkları direnişlerini sürdürdükleri bildirilmiştir.

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasından alınan bilgiye göre, Rota Grubu Holding patronunun, direnişte bulunan 35 işçiyi dağıtmak için çeşitli provokatif girişimlerde bulunduğu saptanmış, ancak bunların, işçiler tarafından boşa çıkarıldığı açıklanmıştır.

Sendikadan yapılan açıklamada, patronun işyerindeki kendi adamlarına arabasını taşlattığı ve bu olayı direnişteki işçilerin üzerine attığı bildirilmiştir.

Öte yandan, Küçükyalı'da kurulu Soyel Kalem ve Elvan Plastik işyerlerinde çalışan 76 işçinin de direnişlerini sürdürdükleri bildirilmiştir.

İşten atılan arkadaşlarının tekrar işe alınmaları için direnişe geçen işçiler, kendileriyle konuşan İSTA Muhabirine, işverenin, işyerine silahlı komandolar soktuğunu ileri sürmüşler ve bunların 34 YD 715 plaka numaralı özel bir otomobil ile taşındıklarını iddia etmişlerdir.

İşyerine sokulan bu komandoların, özellikle Küçükyalı Karakolunda görevli polislerle içli dışlı olduklarını belirten işçiler, polislerin silahlı komandoları yakalamadıklarını söylemişlerdir.

OLEYIS, Büyük Efes Otelinde ve Levent Tenis Kulübünde grev kararı aldı

★ LEVENT TENİS KULÜBÜNDE ÇALIŞAN İŞÇİLER İŞVERENİN BASKI YAPTIĞINI AÇIKLADILAR

İSTANBUL (İSTA)
DİSK'e bağlı **OLEYİS** Sendikası'nın İzmir Büyük Efes Otelinde ve İstanbul 4. Levent'te kurulu Tenis Kulübünde grev kararı aldığı açıklanmıştır.

OLEYİS'in İzmir Bölge Temsilciliğinden alınan bilgiye göre, Efes Oteli ile sürdürülen sözleşme görüşmelerinde başta **«işçilerin işyerinde temsil edilme hakkı»** olmak üzere ücret artışları ve bazı sosyal hakları içeren sendika istemlerinin kabul edilmemesi üzerine uyuşmazlığa düşüldüğü ve bu işyerinde grev kararı alındığı bildirilmiştir.

Öte yandan, **OLEYİS**'in yeni örgütlendiği ve yetki aldığı Levent Tenis Kulübünde de işverenin işçilere baskı yapması ve sözleşme görüşmelerine gelmemesi gerekçesiyle grev kararı aldığı açıklanmıştır.

Levent Tenis Kulübünde çalışan işçiler, İSTA Ajansına açıklamada bulunarak işverenin işçilere baskı yaptığını söylemişler, öğrenim gören bazı işçilerin okula gitmesini engellemek için çalışma saatlerini zorla sabaha aldığını belirtmişlerdir.

Tenis Kulübü işçileri ayrıca işverenin grev oylamasında sendikanın kaybetmesi için kendi adamlarını işçi listesine yazdığını ve bunlara kendi lehinde oy kullandıracağını da sözlerine eklemişlerdir.

Demokratik Örgütlerden Haberler

TÖB-DER ARAKLI, GEYVE, SALİHLİ, KEMALPAŞA, KANDIRA VE ANAMUR ŞUBELERİ KONGRELERİ YAPILDI...

TÖB-DER Araklı, Geyve, Salihli, Kemalpaşa, Kandıra ve Anamur Şubeleri Olağan Genel Kurulları yapılmış ve Genel Kurullarda yapılan seçimler sonucu Anamur Şubesi dışında diğer Şubelerde Yönetim Kurulu üyeliklerini Birlik, Dayanışma Grubu kazanmıştır. Anamur Şubesinde ise seçimleri Demokratik Sol Öğretmenler grubu kazanmıştır.

Seçimler sonucu şubelerdeki Yönetim Kurulu üyeliklerini şu isimler paylaşmışlardır: **Araklı Şubesinde:** Sabahattin Hacıalioğlu, Erdoğan Dilber, Tahir Çebi, Yusuf Akman, Mustafa Arıkan. **Kandıra Şubesinde:** İshak Çelik, Ruhi Solmaz, Servet Hangişi, Mehmet Özdemir, Haşim Çiçek, **Geyve Şubesinde:** Ünal Çetin, Ayhan Yüksel Er, Ali Kutsi Yalçın, Rauf Güner, Özcan Özkan, **Kemalpaşa Şubesinde:** Mustafa Çınar, Osman Özkan, Çetin İslak, Fevzi Kirman, Özgür Eroğlu, **Anamur Şubesinde:** Ahmet Özalp, Kamil Yılmaz, Duran Yağcı, İsmet Duvarcı ve Mesrur Köksoy getirilmişlerdir. Rasim Oktar ise Genel Merkez Temsilciliğine seçilmiştir.

TÖB-DER İZMİR ŞUBE BAŞKANI, ANKARA VALİSİNİN AÇIKLAMALARININ FAŞİST ÖRGÜTLERİN KAPATILMA ZORUNLULUĞUNU BİRKEZ DAHA ORTAYA KOYDUĞUNU AÇIKLADI...

TÖB-DER İzmir Şubesi Başkanı Muammer Toprakçı, basına yaptığı yazılı açıklamada, Ankara Valisinin açıklamalarının, faşist yuvaların, cinayet ve saldırı çetelerinin yakalanması ve hesap sorulması, faşist güçler ve onların yan örgütlerinin kapatılması zorunluluğunu bir kez daha ortaya koyduğunu belirtmiştir.

Toprakçı Buca Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Şule Kavuncuoğlu'na yapılan saldırıya da değinmiş ve özetle şunları söylemiştir: «Bu olaylar tüm ülke çapında faşistlerin planlı olarak uyguladıkları terör estirme havasının bir parçasıdır. Yine bu saldırı olaylarının 1 Mayıs öncesinde yoğunlaşması raslantı değildir. MC döneminde faşizmin eğitim kampları haline getirilen eğitim kurumlarından Buca Eğitim Enstitüsünde demokratik bir eğitim ve öğretimin başlaması çabalarına tahammül edememek yatmaktadır.»

İ L A N
Sümerbank
Eskişehir Basma Sanayii
Müessesesi Müdürlüğünden

1 — Müessesemizce takriben 3 modelde toplam 45000 adet kadın geceliği diktirilecektir.

2 — Bu işe ait şartname Müessesemiz Ticaret Servisinden veya İstanbul'da Sümerbank Alım ve Satım Müessesesi Konfeksiyon Satış Müdürlüğünden, İzmir ve Ankara'da Sümerbank Alım ve Satım Müessesesi Bölge Müdürlüklerinden temin edilebilir.

3 — Muvakkat teminat 50.000 TL. nın, nakit, banka teminat mektubu veya hamiline yazılı Devlet Tahvilinin teklif ile birlikte veya önceden Müessesemize verilmesi şarttır.

4 — Teklif verme son günü 15.5.1978 günü saat 15.00 e kadardır.

5 — Dikilecek geceliklerin kumaş ve her türlü dikiş malzemesi ve aksesuarı Müessesemizce verilecektir.

6 — Model ve numüneler önceden Müessesemizde veya Sümerbank Alım ve Satım Müessesesi Konfeksiyon Satış Müdürlüğünde görülebilir.

7 — Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp, dikim işini yaptırıp yaptırmamakta serbesttir.

(Basın 15529 — 363)

★ SELÜLOZ-İŞ YÖNETİCİLERİNİN SAHTE GRUPÇUKLAR KURDUĞU VE İŞÇİLERİ BÖLMEYE YELTENDİĞİ AÇIKLANDI...

★ KAĞIT İŞÇİLERİ BİRLİĞİN ENGELLENMESİNE VE KARALAMALARA KARŞI UYARILDI.

İlerici Muhalefet Selüloz-İş üyelerini birliğe çağırdı

★ «SELÜLOZ-İŞ YÖNETİMİNE KARŞI BİRLİK ERTELENMEZ BİR GÖREVDİR»

KOCAELİ (İSTA)
Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş Sendikası yönetimine karşı savaşım yürüten İlerici Muhalefet Hareketi, kağıt işçilerinin birliğinin ertelenmez bir görev olduğunu sendikanın genel kurulunun yaklaşmasıyla bu görevin sendika yönetimi tarafından oluşturulan sahte muhalefet grupçuklarına karşı da yönelmesi gerektiği açıklanmıştır.

İlerici Muhalefet Hareketinin yayın organı «Kağıt İşçisinin Sesi» bülteninde yeralan çağrıda **«yıllarca sendika içinde bulunanlara kurdurulan naylon muhalefet grupçukları dağılıp gidiyor. Ancak bunlar son bulmuş değildir. İşçileri politik eğilimlerine göre ayırıp grup oluşturanların hesapları da yavaş yavaş ortaya çıkıyor»** denilmiş ve şunlar belirtilmiştir: **«Birliğin oluşturulması ve ortak çalışmaların yürütülmesine yanaşmayanlar gizliden gizliye sendika yönetimiyle, sendika eskisi kişilerle kulisler yürüterek pazarlık içine giriyorlar. Birliğin sağlanmasına vazgeçilmez isteklerle gelenler, daha şimdiden delege sayıları üzerinden parmak hesabı yapanlar, ilerici muhalefetin tüm şubelerdeki birlik çalışmalarından korkanlar, bu tavırları devam ettiği sürece mevcut sendika yönetiminin değirmenine su akıttıklarını iyi bilmelidirler. Vazgeçemiyeceğimiz temel ilke işçilerin yönetimde söz ve karar sahibi olması ve işçi sınıfının bağımsız politikasını savunmaktır.»**

Hürcam-Iş Yamanlar Cam Fabrikasında örgütlendi

★ SENDİKA MERKEZİNDEN YAPILAN AÇIKLAMAYA GÖRE, KISA SÜREDE TOPLUSÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ BAŞLAYACAK

İSTANBUL (İSTA)
DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası 60 işçinin çalıştığı Antalya'da kurulu Yamanlar Cam Fabrikasında toplusözleşme yetkisi almıştır.

Kısa bir süre önce örgütlenmenin başladığını belirten sendika yetkilileri, cam işkolunda DİSK üyesi bir sendika olarak örgütlenmelerini bütün Türkiye düzeyine yaydıklarını vurgulamışlar ve Antalya'da kurulu Yamanlar Cam Fabrikasında örgütlenmenin bunun somut kanıtı olduğunu belirtmişlerdir. Sendika Merkezinden edinilen bilgiye göre toplusözleşme görüşmelerine kısa sürede geçilecektir. Ancak önce toplusözleşme taslağı oluşturulmuş ve işverene verilmek üzere hazırlanmıştır.

Roche'da sözleşme imzalandı

İSTANBUL (İSTA)
DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikasının Roche Müstahzarları işyerinde toplusözleşme imzaladığı açıklanmıştır.

Sendikanın İstanbul 2. No'lu Şubesinden yapılan açıklamaya göre, iki yıl için bağıtlanan bu sözleşme ile, işçilerin saat ücretlerine birinci yıl 13.75 lira, ikinci yıl 16.25 lira zam alınmıştır.

Her yıl için 25 kuruş kıdem zammı da alınan bu sözleşme ile, sendika üyelerine her yıl beş maaş tutarında ikramiye, 7.500 lira yakıt parası ödenecektir. Roche'da imzalanan sözleşme ile, işçilere birçok ileri ekonomik ve sosyal haklar sağlandığı bildirilmiştir.

YSE işçileri 9. Bölge Müdürüne sahip çıkıyor

KAYSERİ (İSTA)
Kayseri'de kurulu YSE 9. Bölge Müdürlüğünde gelişen olaylarla ilgili olarak, basına yazılı bir açıklamada bulunan YSE işçileri, KÖY YSE-İş Sendikası başkanını kınayarak, Bölge Müdürü Seyfullah Öztürk'e sahip çıktıklarını belirtmişlerdir.

KÖY YSE-İş'in Kayseri 2. Şube Yönetim Kurulu Üyesi Salih Çakmak ile Şube Başkanı Ahmet Şafak tarafından yapılan açıklamada, KÖY YSE-İş'in Genel Başkanı Yılmaz Şahin eleştirilmiş ve kınanmıştır.

YSE 9. Bölge Müdürü Seyfullah Öztürk'e sahip çıkıldığı belirtilen ve ayrıca 267 işçinin imzaladığı yazılı açıklamada özetle şöyle denilmiştir.

«KÖY YSE-İş Sendikası 2. Şube Başkanlığınca İcra ve Yönetim Kurulu kararı olmadan, görev ve yetkisinin bilincine erişmemiş Sendika Başkanı Yılmaz Şahin bir basın toplantısı yaparak, bazı gazetelerde asılsız isnatlarla Seyfullah Öztürk'ü istenmeyen müdür ilan ettirmiştir. Biz, aşağıda imzası bulunan YSE 9. Bölge Müdürlüğü işçileri olarak, bu suçlamaları asılsız bulduğumuzu beyan eder, bizlerin adına verilen bu beyanatı kınarız.»

Türkay Ziraat Aletleri Fabrikasında işten çıkarılanlar 31 kişiye yükseldi

★ **İŞTEN ÇIKARILANLARIN YASAL HAKLARI İÇİN MADEN-İŞ SENDİKASI GİRİŞİMLERİNİ YOĞUNLAŞTIRIYOR..**

BALIKESİR (İSTA)
DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası'nda örgütlenmek için çalışmalar yürüten Türkay Ziraat Aletleri işçileri işveren tarafından kıyıma uğratılmaya çalışılmaktadır.

Kıyım, nedensiz işten atılan bir arkadaşları için işçilerin iki günlük bir direnişe geçmesiyle başlamıştır. Maden-İş sendikasında bütünleştikleri için baskılarını yoğunlaştıran patron bu kez direnişe başladıkları gerekçesiyle yedi işçiyi daha işten çıkarmıştır. Daha sonra da kıyımlarını sürdüren patron, kıyım listesini 31'e çıkarmıştır.

Türkay Ziraat Aletleri işlerinde işverenin kıyımlarını yoğunlaştırması karşısında gerekli yasal önlemler alınmaya başlanmıştır. Maden-İş Sendikası 1001 Nolu Lokal Başkanı İsmail Eryılmaz sendikal örgütlenmenin zedelenmesine olanak tanınmayacağını söylemiştir.

ARADA BİR

Yargıtayın son kararı üzerine

Yazan: Halil KAYA

275 Sayılı toplu iş sözlemesi grev ve lokavt kanunu yürürlüğe gireli 15 yıla yaklaşmaktadır. Buna rağmen toplu iş sözlemısinin yapılmasında yetkili sendikanın tesbiti halen uyuşmazlık konusu olmaktadır.

Toplu iş sözleşmesinin yapılmasında yetkili sendika nasıl tesbit olunmaktadır. Bu hususta 275 sayılı Kanunun 7 nci maddesi şu hükümlere yer vermektedir.

«Bir işkolunda çalışan işçilerin çoğunluğunu temsil eden işçi federasyonu veya işkolu esasına göre kurulmuş işçi sendikası o işkolundaki işyerlerini kapsayan toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir.

Bir veya birden fazla işyerinde çalışan işçilerin çoğunluğunu temsil eden sendika, o işyeri veya işyerleri için toplu iş sözleşmesi yapmağa yetkilidir.»

Madde genel olarak yetkiyi bu şekilde tanımlamış, hangı sendikanın yetkili olduğunun incelenmesini ise Bölge Çalışma Müdürlüklerine bırakmıştır.

Bu güne kadar uygulanan ve halen uygulanmakta olan usul toplu iş sözleşmesi yetkisinin tesbitinde üye giriş fişlerinin dikkate alındığıdır. Bölge Çalışma Müdürlükleri yetkili sendikanın tesbitinde üye giriş fişlerini esas almak zorunda değillerdir. Yukarıda da açıklandığı gibi bu tesbitlerin üye giriş fişleriyle yapılacağına dair kanunda herhangi bir madde yoktur. Bölge Çalışma Müdürlükleri yetkili sendikanın tesbitinde işçilerin iradesine başvurabilirler. Nasıl ki Grev oylamasında işçilerin iradelerine başvuruluyor ve burada sendikalı ve sendikasız işçiler birlikte oy kullanıyorlarsa, burada da oylarıyla yetkili sendikayı tesbit etmiş olabilirler.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi ve yetkili sendikanın tesbitinde üye giriş fişlerini esas alınmasının zorunlu olduğunu kabul etmekte, üye kayıt fişlerinin sahteliğinin iddia olunmasında ise Mahkemelerin duruşma yaparak iki tarafın iddia ve savunmalarını dinledikten sonra sahtelik iddiası hakkında bilirkişi incelemesi yapılmasını ve varılacak sonuca göre karara varılmasını belirtmektedir.

Yargıtay 9. Hukuk dairesinin bu kararı, 275 sayılı Kanunu uygulanmaz bir duruma getirici niteliktedir. Çünkü Mahkemeler kısa sürede karar veremeyecekler, bu kararlar temyiz edilecekler ve böylece belki yıllar geçecektir.

Halbuki 275 sayılı kanun toplu iş sözleşmesinin en kısa zamanda yapılabilmesi İzin bazı özel hükümler getirmiştir. Ayrıca kanun, kısa sürede sonuç alınması için bu kararların kesin olacağını da hüküm altına almıştır. Yargıtay kararına göre hareket edildiğinde ise bu usulün dışına çıkılacak uyuşmazlık Hukuk Usulü'ne göre çözümlenecektir. Mahkemelerce taraf teşkil olunması, duruşma yapılması, bilirkişi incelemesi yaptırılması ve diğer delillerin toplanması Hukuk Usulü Mahkemeleri Kanunundaki esaslara tabidir.

Hemen hemen her toplu iş sözleşmesi yetkisi itilafında sahtecilik iddiası yapılmaktadır. Hele Yargıtayın bu görüşünden sonra sırf toplu iş sözleşmesi yetkisini askıda tutabilmek için daha çok yapılacak buna bir kısım işverenler de aynı maksatla iştirak edeceklerdir. Çünkü Yargıtay Kararında kimlerin itiraz edebileceği belirtilmemiştir. Toplu İş Sözleşmesi yetkisine itiraz etme hakkı olan işverenin, sahtecilik iddiasında bulunması da doğaldır.

Bu kararın en ilginç yanı şu olacaktır. Bilindiği gibi işkolu toplu iş sözleşmesi yetkisi itilaflarında uyuşmazlığa Çalışma Bakanlığı bakmakta ve Bakanlık kararı yargıtayca denetlenmektedir. Bir işkolu toplu iş sözleşmesi yetkisi itilafında taraflardan birinin yapacağı sahtecilik iddiasına Yargıtayca bakılacaktır. Böyle bir olayla karşılacak Yargıtay yüzbinlerce kişiyi kapsayan sahtecilik iddiasını nasıl çözebilecektir?

Çalışma Bakanı Sayın Bahir Ersoy, bütün bunları yakinen bilen bir yönetici olarak, sahteciliği kısmen önleyici bir usul olarak durum tesbiti yapılmasını genelge etmiştir. Bakanlığın genelgesi bir referandumu önermemekte olmasına rağmen ileri bir adımdır. Gel gör ki başta Türk-İş olmak üzere, bütün işveren kuruluşları ayağa kalkmışlardır. Hatta Çalışma Bakanlığı bile yapmış bir Milletvekili gensoru önergesi dahi vermiştir.

Bütün bunlar bir korkunun eseridir. Toplu iş sözleşmesi yetkisinden değil işçilerin özgür iradesinden korkmaktadırlar. Ama korkunun ecele faydası yoktur. Bütün karşı koymalara rağmen işçi sınıfı referandum hakkını söke söke alacaktır.

Uluslararası Çalışma Örgütü vardiya sistemi üzerine bir rapor hazırladı:

uluslararası çalışma örgütü'nden

"Vardiya sistemi kısıtlanmalı,,

Vardiye sistemi çalışma, dünyanın bütün kapitalist ülkelerinde uygulanan ve ekonomik buhran derinleştikçe de yaygınlaşan bir sistem. Ancak vardiya çalışmasının, işçinin sağlığı üzerinde ve aile yaşamında büyük olumsuz etkileri var. Parasal avantajlar yüzünden bu çalışma sistemine giren işçiler, gerekli korunma önlemlerine de sahip değiller. **Uluslararası Çalışma Örgütü (UÇÖ)**'nun bu konudaki bir araştırmasının ve vardiya işçilerin yaşam koşullarının düzeltilmesi için yaptığı önerilerin bir özetini sunuyoruz:

VARDİYA ÇALIŞMASININ NEDENİ EKONOMİK BOZUKLUKTUR

UÇÖ'nun raporunda, işçi açısından önemli zararları olan vardiya çalışma sisteminin kısıtlanması için yapılan girişimlerin, şimdiki ekonomik buhran tarafından yavaşlatılabileceği kötümserliğinin yaygın olduğu söyleniyor. Bu kötümserliğin nedeni ise, UÇÖ raporunda, kapitalist dünyadaki sermaye yatırımlarının buhran nedeni ile azalmış olması ve boş işgücünün çok bol miktarda bulunması olarak belirleniyor. İşçiler, sağlığa zararlı olmasına rağmen, parasal avantajlar sağlamak düşüncesi ile vardiya tuzağına kapılıyorlar. UÇÖ vardiya sisteminin kapitalist ülkelerde çok yaygın olduğunu ve bu ülkelerdeki

İşçilerin % 10'unun vardiya işçisi ve bunların da yarısının geceleri çalışan vardiya işçileri olduğunu tahmin ediyor.

VARDİYA İŞÇİLERİNİN SAYISI % 100 KADAR ARTTI

Kapitalist ülkelerde vardiya işçilerinin sayısı giderek artan bir grafik gösteriyor. UÇÖ raporu, Federal Almanya'da vardiya işçilerinin 1960'da % 12.0'den 1975'de % 27.1'e Fransa'da el işçiliğinde 1959'da % 17.8'den 1974'de % 31.3'e, İngiltere'de erkek el işçilerinde 1968'de % 19.3'den 1976'da % 23.2'ye ve kadınlar arasında % 7.3'den % 11.2'ye, İsviçre'de 1958'de % 13'den 1972'de % 21'e yükseldiğini, Norveç'te % 22 dolaylarında sabit kaldığını ve Japonya'da da % 13 dolaylarında sabit kaldığını belirtiyor.

Vardiya işçilerinin en çok çelik, madencilik, tekstil ve kağıt endüstrisinde görüldüğü ve oranın % 85'e dek çıktığı bulunmuş. Ancak son yıllarda, vardiya sistemi ile çalışma gıda ve hizmetler sektörüne ve hatta bürolara kadar yayılmış.

VARDİYA, GÜNLÜK YAŞAMI VE SAĞLIĞI BOZUYOR

UÇÖ, vardiye sistemini genellikle üçe ayırıyor: **birincisi,** günde 24 saatten az çalışan 24 satten az çalışan ve hafta sonu tatil veren fabrikalar; **ikincisi,** 24 saat sürekli çlışan ve hafta sonu tatili veren fabrikalar; **üçüncüsü** ise genel tatil günlerinde bile tatil yapmayan ve saatta ve yıla göre vardiya nöbeti değiştiren fabrikalar. Araştırmalar, son iki tip vardiya sistemi içinde çalışan işçilerin, ortalamadan çok daha fazla hastalandıklarını gösteriyor. Birçoğu, geceleri uyuyamıyor, çok yorgun düşüyor ve iştahı kaçıyor. Çalışma saatlerindeki anormallik yüzünden aile içi ilişkiler bozuluyor ve ailece toplu tatil ve dinlenme olanağı kısıtlanıyor. Üstelik, gece çalışmaları daha çok fiziksel ve sinirsel harcama gerektirdiğinden ve gündüz uykuları gece uykusu kadar dinlendirici olmadığından, gece çalışıp gündüz dinlenen işçiler ortalamadan daha çok çalışıp daha az dinlenmektedirler.

UÇÖ'NÜN ÖNERİLERİ

UÇÖ, vardiya sisteminin yaygınlaşma eğilimi göstermesi karşısında, bu sistemin zararlarını azaltmak için bazı önerilerde bulunuyor.

Bunlardan **birincisi** teknolojik zorunluluklar dışında vardiya sisteminin mümkün olduğu kadar kısıtlanması. **İkincisi,** uygunsuz vardiya saatlerinde çalışan işçilerin, istediği an normal çalışma saatlerine dönme hakkının bulunması. **Üçüncüsü** de, vardiya işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi için yeni çabalar harcanması.

Örneğin UÇÖ, daha esnek nöbet saatlerinin konmasını, gece nöbetlerinin daha kısaltılmasını ve parasal ikramiyelerin yerine, dinlenme olanağını artırmak için çalışma saatlerinin kısaltılmasını öneriyor.

UÇÖ'nün bu konudaki uzmanları, vardiya işçilerinin gündüzleri uyuyabilmek için duvarları ses geçirmeyen evlere, uygunsuz saatlerde işe giden işçiler için ulaşım kolaylıklarına, düzenli sağlık kontrollerine daha iyi dinlenme faaliyetleri olanaklarına ve gönüllü olarak erken emekli olma hakkına gereksinim bulunduğunu saptamışlar.

UÇÖ, toplumun sağlık koşullarının korunması ve bu önlemlerin alınması açısından işverenlerin kendilerine düşen yükümlülükleri yerine getirmeleri gerektiğini belirtiyor.

Samsun'un su şebekesi yenileniyor

Muhittin UZLU Bildiriyor

SAMSUN - Belediyece Samsun'un su şebekesinde arızalı bulunan bölümlerin yenilenmesine başlanmıştır.

Samsun Belediyesi ESO İşletmesinden edindiğimiz bilgiye göre bazı semtlerde yıllardan beri kullanılan su şebekesinin artık çalışamaz hale gelmesi nedeniyle yenilenme işlemlerine başlanmıştır. Yetkili kişiler, «Bazı semtlere su çıkmıyordu. Bu yüzden basıncı ve tazyiki artırdık. Böylece tüm semtlere su çıkmaya başladı. Yeni kurulan semtlerin ise su şebekelerinin yapımına devam ediliyor» demişlerdir.

Emet SSK Dispanseri hala doktorsuz

EMET (ABC)

Büyük bir işçi kesiminin yaşadığı ve 14 köyün merkezi durumunda olan Emet ilçesi Hisarcık bucağında SSK tarafından bir yıl önce açılan ve açılışından sekiz ay sonra doktora kavuşan sağlık ocağı bir ay hizmet gördükten sonra görevli doktorun askere gitmesi ile hizmete kapanmıştır.

Eskihisar esnafı banka borçlarının ertelenmesini istediler

★ **BİR SÜRE ÖNCE MEYDANA GELEN SEL BASKINI BÜTÜN ÇEVREDE ETKİLİ OLURKEN ÖZELLİKLE ESKİHİSAR KÖYÜNDE BÜYÜK ZARARLARA YOLAÇTI.**

AYDIN (THA)

Şiddetli yağışların neden olduğu sellerden etkilenen Sultanhisar İlçesine bağlı Eskihisar Köyü esnafı bankalara olan borçlarının ertelenmesini istemişlerdir.

Bir süre önce meydana gelen sel felaketi bütün çevrede etkili olurken özellikle Eskihisar Köyünde büyük zarara yolaçmıştır. Yöre esnafı bu yıla mahsus olmak üzere banka borçlarının ertelenmesini istemişler, **«Sel baskını sırasında elimizde mevcut bulunan tüm mallarımız tamamen telef oldu. Sermayemizin çokluğu banka kredilerine dayandığından ne yapacağımızı şaşırdık, ilgililerden anlayış bekliyoruz»** şeklinde konuşmuşlardır.

ET fiyatları üçüncü kez ayarlandı

Faruk ÖZYEŞİL Bildiriyor

KAYSERİ

Kayseri'de et fiyatları kısa aralıklarl üçüncü kez ayarlanmış, 50 liradan satılc etin kilosu 71 liraya çıkartılmıştır.

Bir süre önce 45 liradan ve kısa ar lıktan sonra da 50 liradan satışı yapılo etin 71 liraya çıkartıldığı ve zamlı tarifeni 1 Mayıs'tan itibaren geçerli olacağı habe leri üzerine halk satış mağazaları ve kasap ıar önünde uzun kuyruklar oluşturmaya, çok miktarda et almaya başlamışlardır.

Et fiyatlarının kısa aralıklarla üçüncü ez ayarlanmasını eleştirenlerce Et ve Balık urumu'nun Kayseri dışına et naklinin yap ıasından doğduğunu, bunun azaltılması ha nde et fiyatlarının tekrar düşeceği ileri sü ılmüş, yetkililere çağrılar yapılarak piya nın kontrolden çıktığı, herkesin kendi ıdiğince fiyatları uyguladığı iddia edilmiş ır.

televizyon

19.30 PİNOKYO
19.55 MİLLİ PARKLARIMIZ
20.30 HABERLER
21.10 AYDA BİR
21.40 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ
(FATOŞ BALKIR)
22.00 TV'DE YERLİ SİNEMA
(SEVENLER ÖLMEZ)
23.30 GÜNE BAKIŞ
(SEVENLER ÖLMEZ)

radyolar

TRT I

05.00 Açılış
06.02 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
09.02 Türkü Defteri
09.40 Çevre Sorunları
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
17.02 Akşama Doğru
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler
23.00 Haberler
01.00 Kapanış

TRT II

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Verimlilik
11.20 Şarkılar
12.20 Sağlığımız
14.35 Konser Saati
15.40 Türküler Geçidi
16.20 Arkası Yarın
19.00 Haberler
19.45 Üniversite Korosu
21.00 Türküler
21.45 Sanat Dergisi
23.55 Kapanış

TRT III

07.00 Açılış
08.00 Sabah İçin
11.15 Öğleye Doğru
12.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
19.00 Salıdan Salıya
19.45 Yurttan Sesler
23.00 Plak Albümünden
00.30 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

bulmaca

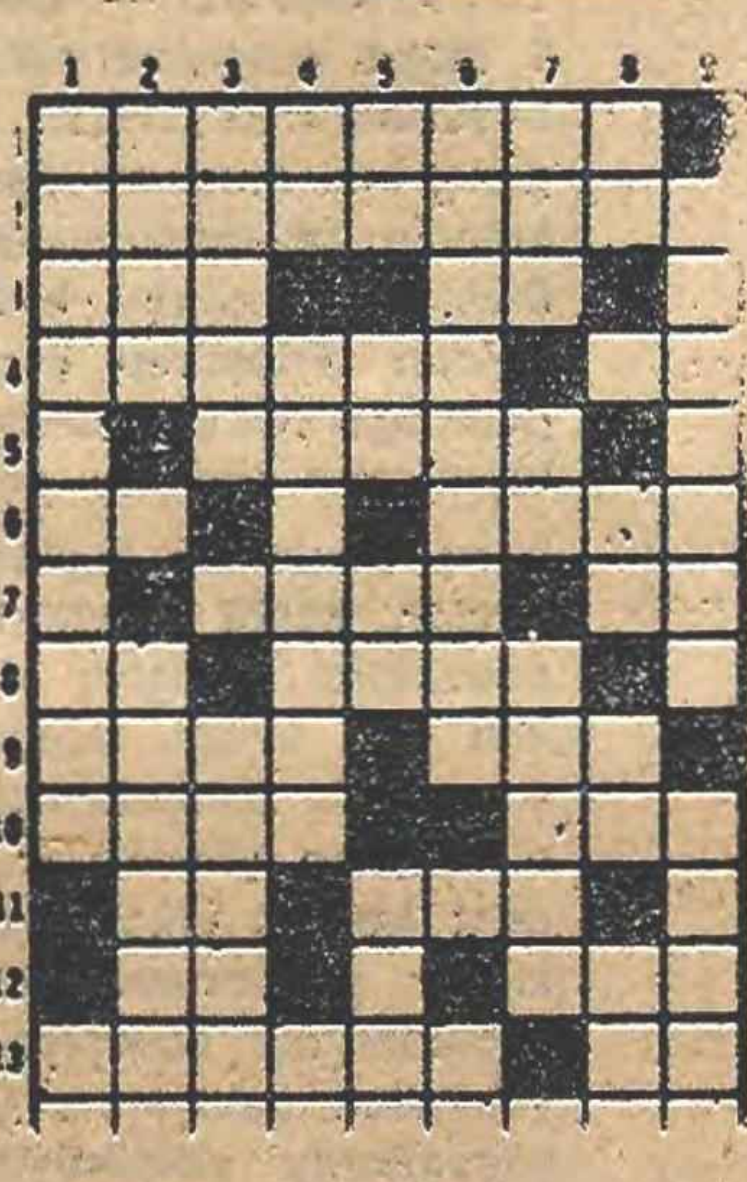

SOLDAN SAĞA:

1 — Başka şeylerin kendine maledilmesi, asimilasyon. 2 — Gözlemevi. 3 — Demiryolu üzerinde büyük istasyon - «Ve saire»nin kısa yazılışı. 4 — Şişirmek için soluk verme - Ateş (eski dil). 5 — APlilerin CHP'nin iktidar dönemini bir nitelendirişi. 6 — Bir nota - Bir Hafif Türk Müziği sanatçısının soyadı. 7 — Avrupa'da bir deniz - İlgi eki. 8 — TERSİ, kimyada kalay'ın simgesi - İkili şarkı. 9 — Bir duvarcı aleti - TERSİ, bir emir. 10 — Toprakta bir şey yetiştirmek için işlem yapan - Tanrı. 11 — İnsana sadık bir hayvan - Yankı. 12 — TERSİ, Uluslararası ulaşımda Lübnan'ın kısa adı - Eski adı Mülkiye Mektebi olan öğretim kurumu 13 — TERSİ, Büyükbaş hayvanların işlenmiş derisi - Bir renk. 14 — Bazı şeylerde yapılan azaltma.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Emekçilerin hak almak için ilk yapmaları gereken - İlâve. 2 — Zayıflık, güçsüzlük - Traş olmayanlara takılan bir la[illegible]. 3 — TERSİ, kalabalığa seslenmek için üzerine çıkılan yüksekçe yer - TERSİ, Demokrat Parti döneminde basımevi yakılan ve Avrupaya gitmek zorunda kalan, geçtiğimiz yıl Türkiye'ye dönmüş Zekeriya adlı yazar. 4 — Su (eski dil) - Kabuğuyla birlikte az haşlanmış yumurta - TERSİ, sahip. 5 — Kısaltmada litre - İngilizcede bay - TERSİ, şöhret, şan - TERSİ, bir toplulukta tutulan yolların, alınagelen durumların tümü. 6 — Kötünün daha az kötüsü - Kilo - Litrenin simgesi. 7 — TERSİ insanı sersemleştiren bir rüzgâr - Asker - Akdeniz bölgemizde bir sıradağ. 8 — Genişlik - İlâve - Nazi Almanyasında faşist sivil milislerin adlandırılışı - Telli çalgılarda varolduğu ösyenen tel. 9 — Bir süre önce Ereğli'de şike grevle başlayan, Maden-İş'i bölmeyi amaçlayan, ancak başarısız kalmış girişimin elebaşılarının elde etmeye çalıştıkları büyük işyeri - Karadeniz'de bir ilçemiz.

SOLDAN SAĞA:

1 — Ajitasyon. 2 — Nihilist 3 — tlaS - Ze. 4 — İllet - Ek. 5 — Ekoloji. 6 — Üz - Pas. 7 — Helal - meC. 8 — Rua - Atl. 9 — İslâm - naK. 10 — Elbe - RL. 11 — GS - Mi - Mai. 12 — Ufalmak. 13 — Granit. 14 — mek - Majör.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Anti Dühring - GM. 2 — Jill - Zeus - Sure. 3 — İhale - Lale - faK. 4 — Alman. 5 — Al - Toplumbilim. 6 — Siz - La - MTA. 7 — YSE - Osman - Ma. 8 — Ot - eJ - etaraK. 9 — İkircilik - Ar.

Paket-bombaların

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Gazetesi dünkü yayınının manşetinde, **«Paket bombalar yurt dışında imal edilmiş»** başlığını kullanmış ve kanıt olarak da Scotland Yard uzmanlarının bu yolda deliller elde ettiğini öne sürmüştü.

SCOTLAND YARD'IN DELİLLERİ

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre, araştırmalarının sonunda Scotland Yard uzmanları patlayıcı madde olaylarında kullanılan bombaların kesinlikle Türkiye'de imal edildiklerini belirlemişlerdir. Buna göre, Malatya'daki bomba olayı ile de özellikle ilgilenen Scotland Yard polisleri, Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu ve üç akrabasının ölümüne neden olan paket bombanın Türkiye'de yapıldığını kanıtlayacak deliller bulmuşlardır.

Bir yetkili konu ile ilgili olarak THA muhabirine, **«Anarşik olaylarda kullanılan tüm bombaların Türkiye'de imal edildiğine dair Türk polisinin bulguları Scotland Yard tarafından da kanıtlanmıştır»** demiştir.

İNGİLİZ POLİSLER NİÇİN GELDİ?

İngiliz polisler geçtiğimiz şubat ayında Başbakan Bülent Ecevit tarafından polis örgütünün yeniden düzenlenmesi ve anarşik olaylar konularında kapsamlı bir araştırma yapmak üzere Türkiye'ye davet edilmişlerdir. Ye[illegible]lere göre, Scotland Y[illegible] «Köklü bir demokra[illegible] tarafsız geleneğe» sa[illegible] olduğuna inandığı için Başbakan Ecevit tarafından seçilmiştir.

Ankara'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

belirterek **«karanlığın askerleri demokrasinin yaygınlaşmasından ve kökleşmesinden korkuyorlar»** demiştir.

Belediye Başkanı **Dinçer**, saldırıyla ilgili olarak dün Karikatür Sergisinde yaptığı basın toplantısında, bu tür saldırıların kendilerini engelleyemeyeceğini, buna benzer sanat çalışmalarının önümüzdeki günlerde gecekondu semtlerinde de yaygınlaştırılacağını söylemiş. **Dinçer**, saldırganların bugünkü çılgınlığının «ışık korkusu»ndan ileri geldiğini ifade ederek şöyle konuşmuştur:

«Bu eylemlerin sahipleri karanlığın askerleridir. Karanlığın içinde kendi gözleriyle göremedikleri, ancak sloganlarla ezberletilen bir yolda ilerlediklerini sananların marifetidir bu işler. Kafası karanlık kişiler ortamı da karartmak istiyorlar. Işığı gördükçe saldırmaları yaşadıkları bir korku şokundan ileri gelmektedir. Toplumda demokrasinin yaygınlaşması ve kökleşmesinden korkuyorlar. Saldırgan bizce eşkalini yerde bırakıp öyle gitmiştir. Bu yırtık kâğıtlar onun ruh ve kafa yapısının simgesidir.»

ÖZGÜR DÜŞÜNCEYE VE SANATA YÖNELİK EN ÖNEMLİ SALDIRI

Öteyandan sergiye katılan 17 Ankara'lı karikatürcü adına bir konuşma yapan **Nezih Danyal**, bu saldırının özgür düşünceye ve sanata yönelik önemli bir saldırı olduğunu kaydederek şöyle demiştir:

«Faşist zorbalar, 6 Mayıs gecesi geç saatlerde, çadırı keserek içeriye girmişler ve karikatürleri parçalamışlardır. 1 Mayıs İşçi Bayramı nedeniyle açılan bu sergiye 17 karikatürcü toplam 56 karikatürüyle katılmıştı.

1978 1 Mayıs'ının olaysız yaşanması karşısında, faşist güçler bu sefer «1 Mayıs» konulu sergiye saldırarak özgür düşüncenin karşısına bir kez daha iğrençce çıkmaya çalıştılar.

Saldırıya uğrayan karikatürler genel olarak sanatın bir parçası, özel olarak ise mizahın etkin gücüyle mücadele veren bir sanattır.

Altı gün açık kalan ve yaklaşık 60-70 bin kişi tarafından ilgi ve sevgiyle izlenen 1 Mayıs karikatürlerinin sergilendiği «çadır galeri»sinin Kızılay polis kulübesinin 10 adım kadar yakınında olmasına karşın saldırıya uğraması düşündürücü olduğu kadar dikkate değerdir de.

Hiçbir saldırı, hiçbir engel, aydınlık, özgür düşünceyi kitlelerin dönüştürülüp mutlu bir topluma ulaşma mücadelesine katılmaktan geri bırakamıyacaktır.»

SALDIRIYI DEV SAN-DER'DE KINADI

Devrimci Sanatçılar Derneği (DEV SAN-DER) Genel Başkanı **İrfan Demirkol**'da bir açıklama yaparak faşistlerin 1 Mayıs 1978'de amaçlarına ulaşamadıklarını bildirmiş 1 Mayıs Sergisine karşı girişilen saldırının ne ilk ne de son olacağını söylemiştir.

Demirkol, açıklamasında faşist güçler varoldukça, düşünen-direnen beyinler varoldukça böylesine saldırıların süreceğini hatırlatmış, bütün devrimci sanatçıların örgütlenmesi gerektiğini söylemiştir.

Toplu

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

nulu seminerde konuşan DİSK İktisadi Danışmanı **Prof. Dr. Sadun Aren**, parasal transferlerle emekçilerin ulusal gelirden daha çok pay almalarının sağlanamayacağını, emekçi kesimlerin durumunu düzeltmek için, toplusözleşme düzenine konulan sınırların kaldırılması ve tüketim malları üretiminin artırılması gerektiğini söylemiştir.

Bursa Kirazlıyayla'daki Üniversite tesislerinde yapılan seminerin ikinci gününde, planların sosyal sorunları ele alınarak tartışılmıştır. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının sosyal sorunları konusundaki görüşlerini açıklayan DİSK danışmanı **Aren**, bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımların temel sorumlusunun işadamları ve devlet yöneticileri değil, sistemin kendisi olduğunu, işadamları ile devlet yöneticilerinin kapitalizmin gereklerini yerine getirdiklerini söylemiştir. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın gelir dağılımındaki adaletsizlikleri ortadan kaldırılabilmesi için emekçilere yapılan parasal transferlerin yeterli olmadığını belirten **Sadun Aren**, fiyatların ve kârların dondurulması gerektiğini vurgulamış, emekçi kesimlerin ulusal gelirden pay alabilmelerinin ancak böyle sağlanabileceğini söylemiştir.

Seminerde, teknoloji transferleri konusunda görüşlerini açıklayan **Haydar Kazgan** ise, Avrupa'da ve Türkiye'de bir korku yaşanmakta olduğunu, bu korkunun **«Proleterlerin sayısının artması ve böylece sol güçlerin iktidara gelmesi»** şeklinde belirdiğini, işadamlarının bunu önlemek umuduyla daha az işçi ile çalışan **«sermaye yoğun»** projelere gittiklerini söylemiş **«Sermaye yoğun yatırımlar bir yandan işsizliği artırırken, öteyandan ulusal gelir içindeki ücretlilerin payını düşürüyor. Buna karşın kârların payı artıyor, üretim buna göre belirleniyor»** demiştir. Bu olayı teknoloji yağması olarak nitelendiren **Kazgan**, planlamanın teknoloji seçiminde dikkatli olmasını önermiştir.

Daha sonra söz alan DYS-İş Genel Başkanı ve Türk-İş Genel Yönetim Kurulu üyesi **Şerafettin Akova**, işçi kesiminin, planların yararına inandığını ancak, şimdiye kadar yapılan uygulamada yaptırım unsurunun zayıf olduğunu söylemiştir. Daha sonra söz alan bilim adamları ve iktisatçılar, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının sosyal sorunları üzerindeki görüşlerini açıklamışlardır.

DISK 1. Bölge Temsilciliği'ne Ali Kaya seçildi

ANKARA (İSTA)

DİSK Birinci Bölge Temsilciler Konseyi önceki gün Ankara'da toplanmış, yapılan seçim sonunda Bölge Temsilciliğine yeniden Ali Kaya seçilmiştir.

Konseyde bir konuşma yapan DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, DİSK'in birçok zorlu sınavı başarıyla geçerek mücadelesini sürdürdüğünü bildirmiştir. Konseye Başbakan Bülent Ecevit de bir kutlama mesajı göndermiştir.

SEÇİM

Temsilcilik için yapılan seçime iki aday gösterilmiştir. İlk turda adaylardan Ali Kaya 92, Ekrem Aydın 58 oy almışlardır.

Gerekli çoğunluğun sağlanamaması nedeniyle ikinci tura geçilmiş, bu turda da Kaya 89, Aydın 60 oy sağlamışdır. Ekrem Aydın ikinci turdan sonra seçimden çekildiğini açıklamış, böylece Ali Kaya yeniden temsilci olmuştur.

Nizip'teki çatışmada bir işçi öldü

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

tutuşmuşlardır. Kısa zamanda gruptakiler, ikiye bölünmüş ve münakaşa kavgaya dönüşmüştür. Bu arada Abdurrahman Alagöz adlı şahıs vurularak ölmüştür.

Olay üzerine bazı şahısların tahriki ile karakol etrafında toplananlar, polis otomobilini tahrip etmişler, karakol binasını taşlamışlardır. Karakol önünden ayrılan bir grup da Cumhuriyet Savcısı Esat Cevheroğlu'nun evine giderek otomobilini parçalamışlardır.

Nizip'te havanın gittikçe gerginleşmesi üzerine, Gaziantep'ten çok sayıda polis ve jandarma sevkedilmiştir. Gece saat 02.00'de güvenlik kuvvetleri ilçede duruma hakim olmuş ve tahribe yönelen grupları dağıtmıştır.

MALATYA

★ CHP İl Başkanı **Niyazi Ergin Gökçe**, Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu ve 3 yakınının ölümünden sonra meydana gelen olaylarla ilgili olarak bir açıklama yaparak, «Malatya, emperyalist ajanların önemli alanlarından biri haline gelmiştir» demiştir.

İZMİR

★ İzmir toplum polisinin bünyesinde «Casus TİM'ler» kurulmuştur.

Şehrin umulmadık bir yerinde çıkabilecek olayları anında bastırmakla görevli bu TİM'lerin yeri, personel sayısı ve öteki özellikleri sadece üst rütbedeki birkaç müdür tarafından bilinmektedir.

Konu hakkında yetkililer şu bilgiyi vermişlerdir:

«Resmi-sivil ekiplerimiz okul önlerinde, hassas bölgelerde ve üniversitelerde günün 24 saatinde görev yapmaktadır. Bunların yerleri, içerisindeki polis miktarları herkes tarafından bilinmektedir. Kötü niyetli kişilerle başa çıkabilmek için bu ekiplerimizin dışında casus TİMler kurduk. Bunlar sürekli verilen mıntıkalarda rink seferleri yapmakta, en küçük bir olayı derhal bastırmaktadırlar. Sivil kıyafetli ancak tam teçhizatlı görevlilerimiz, yine sivil araçlarla gezmektedirler.»

POLİS AĞI

Öteyandan Toplum Zabıtası Müdürü **Fethi Gördük** de şehrin bir baştan bir başa polis ağı ile örüldüğünü söylemiş, olay çıkan bölgenin önünde çelik yelekli otomatik tüfekli TİM'lerimiz, üniversite ile hassas bölgelerde de otobüs dolusu arkadaşlarımız beklemektedir» şeklinde konuşmuştur.

MANİSA

★ Akhisar Cezaevi'nde iki tutuklunun tabanca ile vurularak öldürülmesinden sonra mahkumlar arasında çıkan isyan güvenlik kuvvetleri tarafından dün sabaha karşı bastırılmıştır.

KOZAN

★ Bir grup komando Kozan İmamoğlu Lisesi'ne yeni atanan Müdür **Tahsin Çapanoğlu**'nu protesto etmek amacıyla «Kahrolsun Komünistler, Komünist Hükümet» sloganlarıyla okulun camlarını kırmışlar, okul müdürünü tehdit etmişler ve okula giden öğrencilere taş ve sopalarla saldırmışlardır.

★ Kozan'da faşistler, ilerici öğrencilere saldırmışlar, bu arada Kozan Lisesi 2. sınıf öğrencisi Yaşar Ünal'ı bıçakla ağır yaralamışlardır.

ADANA

★ Can güvenliği bulunmadığı ve güvenlik önlemleri yetersiz olduğu gerekçesiyle öğretime ara verilen Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile Adana Eğitim Enstitüsü ve AİTİA'ne bağlı Mühendislik Yüksek Okulu, dün yeniden öğretime açılmışlar. Ancak Adana Eğitim Enstitüsü olay çıkması üzerine tekrar kapatılmıştır.

ANKARA

★ Akdere, Kırmızıtepe semtinde, Nuri Günel adlı genç, evinin önünde silahlı dört kişinin saldırısına uğramış ve sırtından ağır şekilde yaralanarak Tıp Fakültesine kaldırılmıştır.

★ Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesine önceki gece saat 21.00 sıralarında patlayıcı madde atılmıştır.

Ziraat Fakültesi yemekhanesinin ön kısmına atılan patlayıcı madde binada hasara yol açmıştır.

★ Sitelerde kerestecilik yapan bir şahıs, dükkânında kimliği bilinmeyen kişilerce başına demirle vurulmak suretiyle öldürülmüştür.

★ Sakarya Mahallesi Armağan Caddesi 4 numaralı Hilal Apartmanı önünde bulunan, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. sınıf öğrencisi Ahmet Çetin Türk'e ait otomobile, saat 00.15 sularında patlayıcı madde atılmıştır.

★ Kurtdereli Sokak. Akgün Apartmanı 19/1 numarada oturan ve Tıp Fakültesinde memurluk yapan Ali Demir'in dairesi önüne kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde konmuştur. Patlamada evde büyük ölçüde hasar meydana gelmiştir.

★ Dikmen Deresi semtinde. İbrahim Özçelik'e ait kahvehaneye saat 23.30 sıralarında atılan patlayıcı madde, maddi hasar meydana getirmiştir.

★ TÜM-DER Genel Sekreteri **Nizamettin Barış** faşist saldırıların temelinde tekelci burjuvazinin çıkarlarının yattığını belirterek **«Faşist örgütler buralardan desteklenmektedirler. Ülkü Ocakları ve Ülkü-Bir gibi örgütler bunların görünenleridir»** demiştir.

Nizamettin Barış şunları söylemiştir:

«MC'nin iktidardan gitmesinden sonra üyemiz Halim Ülker öldürüldü. Kars, Borcka, Çorum, Konya ve son olarak TÖB-DER Şubesi ile birlikte Adıyaman Şubemiz dinamitlenerek tamamiyle yakıldı. Bu olaylar faili meçhul olaylar değildir. 15 gün önce yine Adıyaman Şubemiz bombalanmış. büyük hasar meydana gelmişti. Bu olaydan sonra Adıyaman'daki yetkililerin önlem alamamaları, faşist saldırganların işini daha da kolaylaştırmaktadır. Yetkilileri fili belli olan bu saldırıları düzenleyen faşist odaklar hakkında etkili tavır almaya çağırıyoruz.»

İSTANBUL

★ Cumartesi sabahı yapılan arama sırasında hiç bir suç aleti bulunmadığı bildirilen faşist karargâhı Edirnekapı Yurdunda, 10 metre uzunluğunda dinamit fitili ve çok sayıda fünye ele geçirildiği öğrenilmiştir. Öte yandan arama sırasında çok sayıda silah ve patlayıcı maddenin bina içindeki gizli bölmelere kaçırıldığı da bildirilmektedir.

★ Küçükyalı Ülkü Ocakları binası önünden önceki akşam toplu olarak geçen bir grup vatandaşa dernek binasındaki komandolar tarafından yaylım ateşi açılmıştır. Olaydan sonra vatandaşların şikâyeti üzerine dernek binasına gelen polis kapı önünde bir tabanca bulmuştur.

★ MHP yanlısı Ortadoğu Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Aydın Doğan'ın önceki gece boğazda ki bir içkili lokantada olay çıkararak, Başbakan Bülent Ecevit ve Hükümete ağır hakarette bulunduğu öğrenilmiştir. Emniyet Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden alınan bilgiye göre lokantada bulunan vatandaşların şikâyeti üzerine söz konusu kişi hakkında soruşturma açılmıştır.

★ Artvin Öğrenci Yurdunun bulunduğu Nişanca ve çevre halkı basına yazılı bir açıklama yaparak, Artvin Öğrenci Yurdunun kapatılması için imza kampanyası açtıklarını, bu kampanya sonucu toplanacak olan imzaları ilgili makamlara yollayacaklarını belirtmişlerdir.

★ Mecidiyeköy Lisesinde dün öğrenciler arasında çıkan kavgada üç öğrenci hafif yaralanmıştır. Okul Müdürü Hüseyin Kabazaoğlu, olaydan sonra görevinden istifa ettiğini açıklamıştır. Polis olayla ilgili gördüğü 1 kişiyi gözaltına almıştır.

★ İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi öğrencilerine son iki gündür faşistlerin yoğunlaştırdıkları saldırılar üzerine okul bu akşama kadar kapatılmıştır.

Romanya

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

rünleri ithal edeceğini de bildirmiştir.

Köprülüler, Romanya'da hükümet yetkilileriyle yaptığı görüşmelerin çok olumlu geçtiğini ve bu görüşmelerde haziran ayının ikinci yarısında Romanya'dan bir heyetin Türkiye'ye gelmesi kararlaştırıldığını belirtmiştir. Romanya Heyetinin gelmesiyle oluşturulacak karma komisyonun, iki ülke başbakanlarının Ankara'da yaptıkları temaslar sonunda üzerinde mutabakata varılan konuların ele alınacağını belirten Köprülüler şöyle devam etmiştir:

«Romanya Devlet Başkanı, Başbakan ve Dış Ticaret Bakanları ile yaptığım görüşmeler sonunda, daha önce dış ticaretin geliştirilmesi amacıyla karşılıklı verilen mal listeleri üzerinde anlaşmaya varılmıştır. Ayrıca, Romanya'nın Türkiye'ye daha fazla demir-çelik ithal etmesi kararlaştırılmıştır. Daha önce varılan anlaşma gereğince Romanya'nın vereceği kredinin ilk bölümü demir ve çelik ithaline yönelik olacaktır. Yani temaslarımız sonunda demir ve çelik ithaline yönelik kredi konusunu kabul ettirmiş bulunuyoruz. Böylece temasların çok olumlu geçtiğini ve arada bir pürüzün kalmadığını belirtmek isterim.»

Ticaret Bakanı **Teoman Köprülüler, bir soru üzerine** de Romanya'nın Türkiye'ye 100 milyon dolar kadar kredi vereceğini bildirmiş, Romanya'nın kredi verme koşulu olarak Türkiye'den wolfram istediği yolundaki haberleri hatırlatması üzerine de **«Hayır bu tamamen gerçek dışıdır. Wolfram konusu hiç ele alınmamıştır»** şeklinde konuşmuştur.

Yugoslavya Kültür ve Spor Bakanı Türkiye'ye geldi

ANKARA, (İSTA)

Yugoslavya Kültür ve Spor Bakanı **Trpe Jacovlevsky** ile beraberindeki bir heyet Gençlik ve Spor Bakanlığının çağrılısı olarak dün Türkiye'ye gelmiştir.

Gençlik ve Spor Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Başbakan **Bülent Ecevit**, Kültür Bakanı **Ahmet Taner Kışlalı**, Gençlik ve Spor Bakanı **Yüksel Çakmur** ile görüşecek olan heyet 12 Mayıs tarihine kadar Türkiye'de kalacak ve turistik yerleri gezecektir.

POL-DER

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

hiçbir siyasi kuruluşun uydusu olmadığını ifade eden Genel Başkan Mehmet Polat, hükümetin dün muhalefetteyken dürüst görev yaptığı için kıyılan polislerin tüm haklarının verileceğini söylediğini hatırlatarak şöyle demiştir:

«Anayasa'nın özünde olan 1630 sayılı Dernekler Yasası doğrultusunda Atatürk ilke ve devrimlerine yönelik işlevini sürdüren POL-DER tüzüğünde de belirtildiği gibi üyelerine sosyal, kültürel ve demokratik haklarının alınması yolunda bugüne kadar savunucusu olmuştur. POL-DER'in güçlenmesinden korkan egemen sınıflar bizleri çeşitli demogojilerle yıpratmak istiyorlar.

Bahir

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

sonra gruplar adına 20'şer dakikalık konuşmalar yapılacak en son olarak da genel sorunun gündeme alınıp alınmaması oylanacaktır. Genel sorunun gündeme alınması için toplantıya katılan milletvekillerinin yarıdan bir fazlasının gündeme alınma yönünde oy kullanmaları [illegible].

MHP, ARAŞTIRMA ÖNERGELERİ VE GENSORU VERMEYE DEVAM EDECEKLERİNİ BİLDİRDİ

Öteyandan MHP Millet Meclisi Grup Başkanvekilleri İhsan Kabadayı ve [illegible] Demirtola, dün verdikleri ortak demeçte, CHP'nin sık sık gensoru verilmek suretiyle Meclis'in işgal edildiğinden yakınmasını eleştirmişler, araştırma önergesi gensoru vermeye devam edeceklerini bildirmişlerdir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ:
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

KADIN, GÜZELLİK ve AŞK (1)

Özgül ERTEN

İşte üç sözcük ve bir araya gelince en büyük sömürünün, insan vücudunu satın almaya dek götüren utanç verici alış verişin varlığını anımsatıyor. Kadını bir araç, bir mal gibi düşünmeye iten toplumların kolayca kullandıkları, saptırdıkları kavramlar.

Oysa insan, kadın ya da erkek daha güzel olmayı ister kuşkusuz. Bunun için gösterilen çaba da yadırganmamalı. Traş olmamış, saçı başı bakımsız, giydikleri kirli, ütüsüz bir erkek, bunlara özen göstermediği için daha mı etkilidir. Çevreniz dağınık, toz içinde, aradığınız hiç bir şey yerinde değilse rahatlıkla çalışabilir misiniz? Kadının da temizliğine, giyimine daha güzel görünmeye çaba göstermesi önce çevresine saygının bir gereğidir. Bunun bir sınırı var mıdır? Elbette vardır. Bu sınır toplumunun kişisi olma bilincinin kadında yer etmiş olmasıdır. Bakımlı, temiz ve daha güzel olmak bir amaç ve erkek kadın ilişkisinin aracı olarak düşünülmediğinde ve kadın kendini var sayabilmek için ille de kadınsı cinselliğini ortaya koyma zorunluluğunu duymadığı bir toplumda sınır kendi kişiliğidir.

Mahkeme kararı ile gençleştiler

Kaygusuz Abdal dizelerinde:

> «Bu adem dedikleri
> El ayakla baş değil,
> Adem manaya derler
> suret ile kaş değil.»

Halk ozanı Kaygusuz Abdal'ın sözünü ettiği «mana» hiç kuşkusuz o insanın kişiliği, giysisi, biçimsel güzelliği değil asıl olan demiş ozan. Gerçek bu. Ama nedense bu değerler hep kadınların dışında tutulmuş. Sanki toplumun kişisi yalnız erkeklermiş de, kadınlar onların yaşamlarını daha eğlenceli, daha mutlu kılacak aracılar imiş izlenimi verilmek istenmiş. Onun için kadınlar daha güzel görünmeyi erkeklerce daha çok beğenilmeyi yaşamlarının ana amacı durumuna getirmişler. Kısaca Kaygusuz Abdal'ın tersine «kadın olmak biçimsel güzelikte önde olmak, cinselliği ile karşı cinsi etkilemek» ama «mana»da hiç bir anlam taşımamak gibi yorumlanmış. Yine belirtmemiz gerekir ki bu yorum toplumumuzda ve öteki geri bırakırılmış ülkelerde tüketici sınıfların kadınını etkileyebilmiş, yoksa işçi-emekçi kesimin, tarla işçisi kadınımızı değil.

Televizyon'da bir süre önce yayımlanan «Kadınlarımız» dizisinde yapımcı Sema Okay'ın «daha güzel mi olmak isterdiniz, daha akıllı mı?» sorusuna, şarkıcı hanımın yanıtı ilginçti: «Daha güzel olmak isterdim, çünkü insan aklı neyse onu kullanabilir.»

Oysa güzelleşmek apayrı bir olay. Tarladaki kadınımız da, sanayi işçimiz de, ev kadınları da, meslek sahibi olanlar da güzelleşmeyi isterler ve olanakları ölçüsünde özen de gösterirler. Yavuklusunu bekleyen köy kızı da, erkek arkadaşı ile buluşacak olan kent kızı da daha güzel görünmeyi isteyeceklerdir. Köylerde erkeğin sevdiği kıza gizlice verdiği armağan mendilinde ayna da bulunur. **Ayna ise daha güzelleşmek için kullanılan bir araç.**

Toplumumuzda burjuva sınıfının kadınları ve onlara özenen orta sınıfın kadınları süslenmek için ve kendilerini mal olarak piyasaya sürmek için aşırı çaba gösterip, makyaj malzemeleri için onbinlerce liralık dövizi tüketirken, buna karşı çıkan ve gerçekten toplumun kurtuluşunun sosyalist düzenle olabileceğine inanan devrimci genç kızlarımız ve kadınlarımız arasında ise bakımlı olmaya güzelleşmeye karşı bir tepki yoğunlaşmakta. Giyimine aldırmayan, saçını bile taramayıp, yüzüne gözüne bakmayan bazı arkadaşlarımız, devrimci olmanın bir koşulu olarak bakımsızlığı bir gerekmiş gibi benimsemekteler. Gerçekten zamansızlık ve aşırı çalışmak kendine özen göstermeyi engellemektedir. Ama devrimciliğin ille de çok bakımsız olma gerekliliğinin ardında olduğunu savunmak doğru mudur? Yoksa devrimcilik toplumda yüklendiği görevin bilincinde olmak ve bunu eksiksiz yerine getirebilme midir? Bunları yaparken de daha bakımlı olmak ve biraz da hoş görünmek biçimindeki bir çabanın devrimciliği engelleyeceği ya da düşünceden sapma olduğu söylenebilir mi?

Oysa Bulgar devriminde Dimitrov'un yakın arkadaşı Dragoyceve'nın giyimine, özellikle beyaz giymeye gösterdiği özen anlatılan bir gerçektir. Bugün 90 yaşlarında olan Dragoyceva'nın yine de bakımlı olduğu ve beyazlar giydiğini biliyoruz.

Bir de cinsel yaşam - aşk diye belirleyebileceğimiz ve yine kadını sömürmede kullanılan olay var. Gerçekten cinsel yaşam sindirim sistemi, solunum sistemimiz kadar doğal bir olay ve en önemlisi çoğalmayı sağlıyor. Elbette bunun sağlıklı olması kişiyi daha mutlu, daha gerçekçi kılacaktır. Ama cinsel yaşam, kişinin tek amacı olursa bu doğal olay onun tükenmesine, kişiliğinin yok olmasına neden olacaktır. İnsan vücudunun çeşitli gereksinimleri vardır ve bunlar doğal olaylardır. Nasıl yalnızca yemek kişiyi hastalıklı kılarsa, yalnız cinsellik için yaşamak da aynı ölçüde zararlı olabilir. Çünkü insan olmanın en önemli unsuru beyinsel yetilerinin tüm canlılardan üstün olmasındadır. Kişinin en önemli işlevi ise, toplumda yüklendiği görevi yerine getirmesindedir. Ötekiler kişinin beyinsel gelişimini destekleyen, zenginleştiren yan olaylardır. İşe bu açıdan baktığımızda her sınıflı toplumda olduğu gibi toplumumuzda da konunun ne biçim sömürüldüğü ve kadının bu sömürüye nasıl araç edildiği hemen görülür.

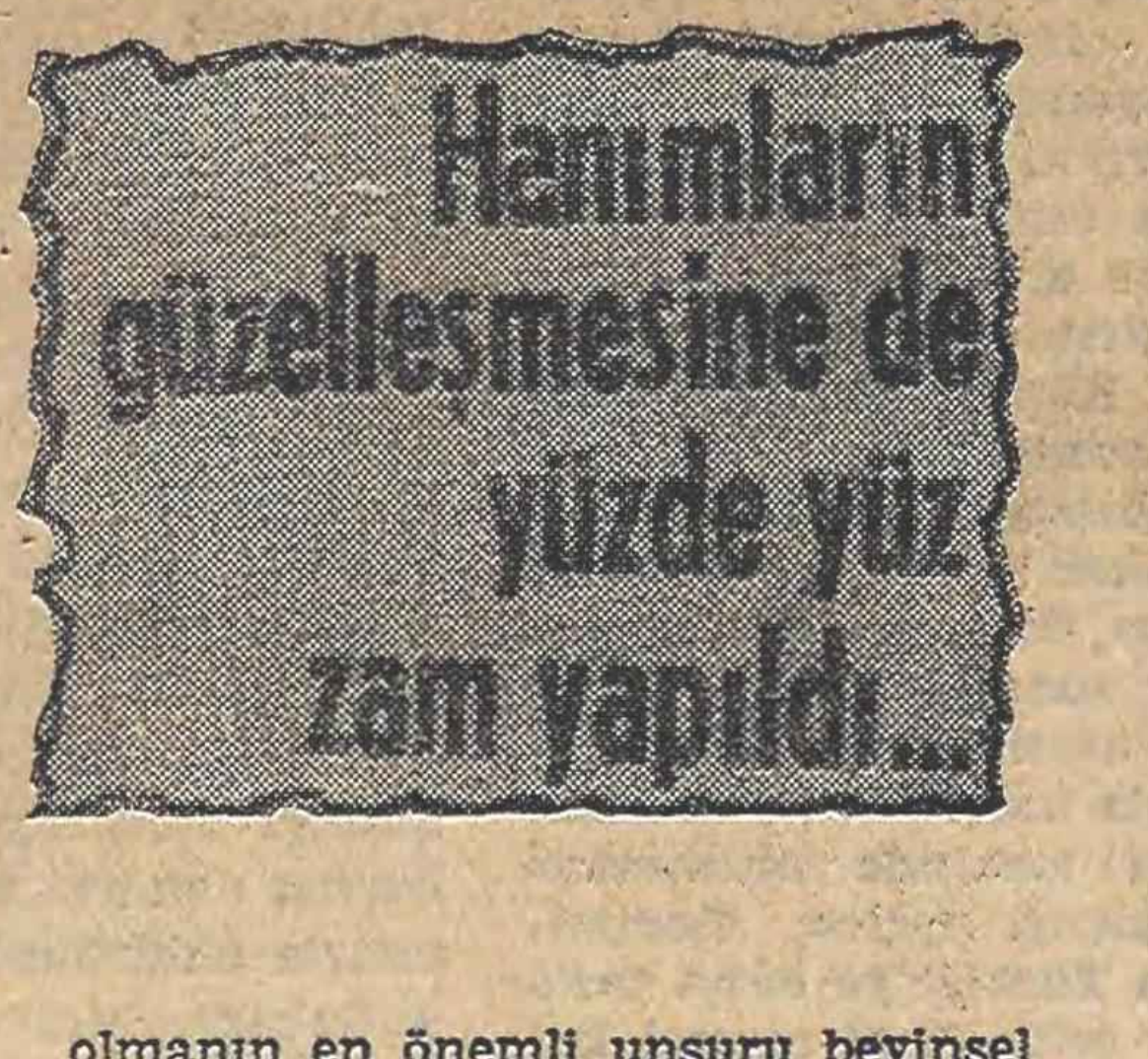

Hanımların güzelleşmesine de yüzde yüz zam yapıldı...

Her zaman güncelliğini koruyan ve kıl payı davranışlar ile yanlışlara götürebilecek böyle bir konuya, elimize geçen «Sosyalist Toplumda Kadınlar» isimli Marlis Allendorf'un yapıtındaki «Kadın, Sosyalizm, Güzellik ve Aşk» yazısından esinlenerek değindik. Sözünü ettiğimiz yazıda çağımız kadının yaşamında çok önem taşıyan bu konu Sosyalist toplum kadınlarının ve toplumun bakış açısı örneklenerek verilmiş. Haftaya bu kitaptan bölümler vermeye çalışacağız.

Doğum yapan Bulgar ananın sayısız yasal hakları var...

Sofya Press Ajansı yayınladığı bir bültenle Bulgar kadınlarının analık haklarını hangi koşullar altında kullanabildiğini anlatıyor. Ajans doğumların yüzde 98.24'ünün doğumevlerinde yapıldığını bildirerek şöyle diyor:

«İkinci Dünya Savaşından önce doğum yardımı ve hizmetleri yetersizdi. Ülke topu topu 24 doğumevine sahipti. Çeşitli hastanelerde yalnızca 16 doğum ve kadın hastalıkları koğuşu vardı. Yatak sayısı çok azdı. Çoğu doğumlar evlerde yapılırdı. Çocuk ölüm oranı da oldukça yüksek, yüzde 15.5 idi.»

Halk egemenliğinden sonra durumun hızla değiştiğini belirten Sofya Press Ajansı 1946 yılında «Anaların ve Çocukların Sağlığını Koruma Yasası»nın kabul edildiğini ifade ediyor. Anne ve yavrunun gebelik süresinde uzman hekimler tarafından muayene edildiğine değinen ajans bülteninde daha sonra şu bilgiler veriliyor:

«Halen doğumların yüzde 98,24'ü doğumevlerinde, jinekoloji klinikleri ve bölümlerinde olmaktadır. Doğum hizmetleri yapan sağlık kuruluşlarının sayısı 500'ün üstündedir. Yatak sayısı da 10 binden fazladır. Sağlık hizmetleri ve çocuğa gerekli ilaçlar tamamen parasızdır. Çocuk danışma odaları görevlileri, doğumevinden çıkan bebeğin gelişmesini yakından izlerler. Çocuk hastalıkları uzmanları ve hemşireler loğusanın evine giderler. Çocuğun sağlığı, ağırlığı, boyu devamlı olarak kontrol edilir, gereken muayeneler ve aşılar yapılır. Çocuk sağlığını koruma alanında kıvanç verici sonuçların elde edilmesinde, uzmanlaşmış hastane ve poliklinik hizmetlerinin de büyük payı vardır. Tıp Akademisinde yurt çapında çocuk ameliyatı, endokrinolojisi, sinir hastalıkları ve diğer dallardaki çalışmalara öncülük eden klinikler açıldı.

Bütün bunlar sonucunda, çocukların psikolojik ve fiziksel gelişimi iyileşti, hızlandı. Çocuklar hastalıklara karşı dayanıklı oldular, hastalanma olayları azaldı. Doğum yapan kadınlar ve çocuklar arasında ölüm oranı en aza indirildi. Ve Bulgaristan, bu bakımdan dünyanın başta gelen ülkeleri arasında yeraldı.

DOĞUM YAPAN KADININ YASAL HAKLARI

Hazırlanan bir kararnameyle, doğumu özendirmek ve nüfus artışını hızlandırmak için daha iyi koşullar yaratıldı. Sözkonusu kararnameyle, gebe kadınlara ve doğum yapan analara bir dizi maddesel edinim kazandırıldı.

Dilerseniz, bazılarına bir göz atalım: Gebe kadın işten çıkarılamaz. Hamileliğin saptandığı andan itibaren ücretli ve ücretsiz analık izin süresinin sonuna kadar iş sözleşmesi koşulları değiştirilemez. Kuruluş, gebeliğin saptanmasından sonra yedi gün içinde, hamilelik durumuna uygun düşmeyen koşullarda çalışan kadınları daha kolay bir işe atamak zorundadır. Fakat bundan ötürü ücretten kesinti yapılmaz.

Doğum yapan kadınlara para yardımı yapılır. İkinci çocuk için bu yardım birincisine oranla on kat, üçüncü çocuk için de elli kat fazladır. Bundan başka, çocuk 16 yaşını doldurana kadar çocuk parası ödenir. Bu para çocuk sayısına göre değişir. Üç çocuklu ailelere her ay 55 leva zam verilir. Bu para, asgari ücretin yarısından fazladır. Doğumdan önce ve sonra verilen ücretli analık izni, çocukların doğum sırasına göre, 4, 5 ve 6 aydır. Bu süre içinde kadın tam ücretini alır. Ayrıca, yine çocuk sırasına göre 6, 7 ve 8 ay boyunca asgari ücret miktarında para verilen izin sağlanır. Ana, ücretli izin süresi bittikten sonra, çocuğu üç yaşını doldurana kadar ücretsiz izin kullanabilir. Bu süre iş hizmeti sayılır.»

Yasal haklardan bir kaç örnek:

«DOĞUM YAPAN KADINLARA PARA YARDIMI YAPILIR. İKİNCİ ÇOCUK İÇİN BU YARDIM BİRİNCİSİNE ORANLA ON KAT, ÜÇÜNCÜ ÇOCUK İÇİN DE ELLİ KAT FAZLADIR.»

«ANANIN ÜCRETLİ İZİN SÜRESİ BİTTİKTEN SONRA, ÇOCUĞU 3 YAŞINI DOLDURANA KADAR ÜCRETSİZ İZİN KULLANABİLİR, BU SÜRE İŞ HİZMETİ SAYILIR»

«DOĞUMDAN ÖNCE VERİLEN ÜCRETLİ ANALIK İZNİ, ÇOCUKLARIN DOĞUM SIRASINA GÖRE 4,5 VE 6 AYDIR. BU SÜRE İÇİNDE KADINA TAM ÜCRET VERİLİR»

İngiltereli uzmanlar 35 yaşını aşkın kadınların doğum kontrol hapı kullanmamasını öneriyor

Geçenlerde İngiltere'de yayınlanan raporlarda doğum kontrol hapları kullanan 35 ve daha yukarı yaştaki kadınlarda dolaşım bozukluklarına daha yüksek oranda rastlandığı açıklanmıştır.

Araştırmalarını Royal ollege Doğum ve Kadın Hastalıkları Bölümü ile birlikte sürdürmüş olan College raporunda, 35 yaşını aşmış kadınların bir başka korunma yolunun saptanması için doktora başvurmaları salık verilmektedir.

Oxford Üniversitesi'nden bir ekip ile Aile Planlaması Birliğinin ortak hazırladıkları bir başka raporda da, doğum kontrol hapı kullanan kadınlarda, kullanmayanlara oranla dolaşım bozukluklarına daha sık raslandığı, sigara içen ve sürekli olarak beş yıl veya daha fazla hap kullanmış 35 yaşının üstünde kadınlar için ise tehlikenin daha da yüksek olduğu belirtilmektedir.

Politika'da kadın

Çalışan kadınlar Selanik Bölge Başkanı

THEOFANIDOY 1 MAYIS ALANINDA KONUĞUMUZDU...

«SİZLERLE OMUZ OMUZA OLAN EMEKÇİ İNSANLARIMA SEVGİ VE DOSTLUKLARINIZI GÖTÜRECEĞİM. VE LÜTFEN GAZETENİZ ARACILIĞI İLE EVİMDEN DAHA SICAK BULDUĞUM ÜLKENİZDE, KENDİ ÜLKEMDE GİBİ HİSSETTİĞİM 1 MAYIS ALANI'NDAKİ TÜM DOSTLARA SEVGİ, SAYGI VE TEŞEKKÜRLERİMİ İLETİNİZ»

THEOFANİDOY — Yunanistan'dan DİSK'in çağrılısı olarak eşimle birlikte yola çıktığımızda doğrusu içimin çok rahat olduğunu söyleyemem. Geçen yıl 1 Mayıs'ta faşistlerin gerçekleştirdiği katliam Yunanistan'da bizi mateme boğmuştu. Aslında bu tedirginlik bize birşeyler olacağından değildi. Dost Türkiyeli emekçilere yeni bir oyunun hazırlanması korkusu idi ve yine bu etki ile katılımın az olur mu kuşkusu idi.

POLİTİKA — Şimdi ne düşünüyorsunuz?

THEOFANİDOY — Büyük bir sevinç ve coşku... Ama bunun üzerinde daha sonra konuşacağım. Biliyor musunuz Yunanistan'da radyo ve televizyon sürekli olarak 1 Mayıs'ın yasak olduğunu söyler, katılınmaması gerektiğini bildirir. Ama halk 1 Mayıs'a akın akın bayrakları, flamaları ile koşar. O ne biçim coşkudur, anlatamam. Ve tüm yasaklar 1 Mayıs bayramını engelleyemez Yunanistan'da. Ama gördüm ki Türkiye'de yasaklar değil faşistlerin katliamı bile engelleyemedi bayramı kutlamamızı. Gerçekten çok sevinçliyim.

POLİTİKA — Yunanistan'da 1 Mayıs'a katılımda kadınların oranı nasıldır Sayın Theofanidoy?

THEOFANİDOY — Yarı yarıya kadındır alanları dolduran. Türkiye'de kadınların katılımının o düzeyde olmadığını gördüm. Ama ne biçim girişti İKD'lilerin alana girişi. Siz alana girmediniz, sanki 1 Mayıs Alanını işgal ettiniz. Ne disiplinli, ne bilinçli, ne şenlikli girişti o. Gerçekten fethettiniz alanı. Halaylar çekerek, türküler söyleyerek ve istemlerinizi bağırarak. Tribünden koşmak size katılmak istedim. Gözyaşlarımı tutamıyordum. Benim halkım da aynı belgilerle 1 Mayıs'ta alanlarda koşuyorlardı o anda. Ama ben yurdumun dışında olduğumun ayırımına varamayacak kadar sizinleydim. Çünkü her şey ortaktı. İstekler, coşkular, mutluluklar... Türkçe «GELİYOR» sözcüğünü unutmayacağım. «Geliyor» diyordu spiker ve de insanlar akıyordu 1 Mayıs Alanına. Bir de «OMUZ OMUZ»a. Ne güzeldi omuz omuza olmak ve Yunanlı işçiler emekçiler de sizinle omuz omuza idiler 1 Mayıs Alanında. Sonra ilerici kadınların ellerindeki barış kuşları. Bu sayıda kadın barışı ellerinde tutar da o ülkeye savaş, faşizm nasıl sığar diye düşündüm. Kadınların ellerindeki barış kuşları toplumları için, kendileri için ve dünya için barış istemlerini simgeliyordu bence.

POLİTİKA — Bir anlamda diyebilir miyiz ki anaların barış ve emekçilerin istedikleri haklar 1 yıl içinde faşist baskılara bile baskın çıktı?

THEOFANİDOY — Hem de tümüyle, bu 1 Mayıs emekçilerinizin, analarınızın başarısıdır kuşkusuz. Bu tören gelecek barış günlerinin muştusu gibi geldi bana. Daha bir inançla bağlandım gelecek barış günlerine. Dünya kadınlarını birleştiren, en sağlıklı yoldan birleştiren çocuklarımız için geleceğe dönük istediğimiz, hiç bir ayırım tanımadan tümüne sağlayacağımız yarınki barış günleridir kuşkusuz. Ve biz tüm analar, kendi çocuklarımıza ve öteki çocuklara savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için güç birliği, düşünce birliği yaparak savaşmak zorundayız. Asıl savaşımız bu olmalıyken yönetimler ve dış güçler iki dost kardeş ülkeyi nasıl birbirine düşman kılıyor şaşıyorum. Aldatılan bizler, çocuklarımız savaşıyorlar, ölüyorlar, açlık yoksulluk çekiyoruz. Oyunu oynayanlar yaşamlarını sürdürüyorlar. Ama düşünüyorum. 1 Mayıs Alanları tüm dünya halklarının duygu ve düşüncede birleştiği alanlar oluyor ve bu alanlardaki eş istemler dünya halklarını bir gün mutlaka dost yapacaktır.

1 Mayıs'ta sizlerle olmaktan, inançlı ve güçlü direnişinizi, birliğinizi görmekten mutluyum. Sizlerle omuz omuza olan emekçi insanlarıma sevgi ve dostluklarınızı götüreceğim ve lütfen gazeteniz aracılığı ile evimden daha sıcak bulduğum ülkenizde, kendi ülkemde gibi hissettiğim 1 Mayıs Alanındaki tüm dostlara, sevgi, saygı ve teşekkürlerimi iletiniz.

Kırklareli'nde açılan "Ev Ekonomisi" kursları ilgi görüyor

Kırklareli'nin Kavaklı kasabasında açılan ev ekonomisi kursuna kasabanın genç kızları tarafından büyük ilgi gösterilmiştir.

Nezihe Canlı tarafından yönetilen kursa, Melahat Yasak, Nedime Baylan, Nezahat Tabın, Gülümser Ünver, Recebiye Akbaba, Havva Alageyik, Fevziye Yavuz, Havva Usta, Hatice Akten, Tayyibe Alyürüdü, Ayten Koçdemir ve Zeynep Çobaner adlarındaki genç kızlar katılmıştır. Belediye tarafından sağlanan kurs binasında kursiyerlere iç ve dış giyim, çocuk gelişimi ve bakımı, gıda muhafazası, biçki - dikiş ve nakış konularında temel bilgiler verilmekte ve anında da uygulama yapılmaktadır.

Altı ay süreli kurs sonunda bir sergi açılarak el emeği ürünü olan yapıtlar sergilenecektir.